

VIII. Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes, i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assisteixen a les reunions de la Secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual s'ha de reunir, com a mínim, una vegada l'any per tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació: 1899*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOAN PINO VILALTA
 Vicepresidència: PERE LUQUE PINO
 Secretaria: EULÀLIA COMAS LAMARCA
 Tresoreria: ROSER CAMPENY VALLS
 Vocalia: ÒSCAR ALOMAR KURZ
 JAUME AYGUADÉ AYGUADÉ
 FERRAN CLIMENT COSTA
 XAVIER ESCUTÉ GASULLA
 ORIOL OMS LLOBET
 JULI PUJADE-VILLAR
 DELFI SANUY CASTELLS
 FERRAN SAYOL ALTARRIBA

Delegat de l'IEC: JOAQUIM GOSÁLBEZ NOGUERA

Representants de les delegacions i grups de treball:

Delegació del Bages: FLORENCI VALLÈS SALA
 Delegació d'Osona: GUILLEM BAGARIA MORATÓ
 Delegació de la Franja de Ponent: ÀNGEL ROMO DIEZ
 Delegació de la Garrotxa: XAVIER OLIVER MARTÍNEZ-FORNÉS
 Delegació de la Serralada
 Litoral Central: JORDI CORBERA BENEDICTO
 Representant del grup de treball
 Oxygastra: PERE LUQUE PINO
 Representant del grup de treball
 SCFN: IGNASI CEBRIAN ÈSTER
 Representant del grup de treball
 GOC: LLUÍS SALVADOR MARTÍNEZ
 Grups de treball: Oxygastra, Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya
 Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (SCFN)
 Espais Naturals Protegits
 Grup Orquidològic de Catalunya (GOC)

Societats adherides:	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà Grup Mineralògic Català Societat Catalana de Lepidopterologia Societat Catalana de Micologia Estació Biològica de l'Aiguabarreig Associació Ibèrica de Mirmecologia Associació Catalana de Malacologia Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona Museu de Ciències Naturals de Barcelona Societat Catalana d'Herpetologia Centre Excursionista de Terrassa Associació Montphoto Consorti dels Espais Naturals del Delta del Llobregat El Cau del Cargol Xarxa de Custòdia del Territori
Nombre de socis:	1.046

* Aquesta institució és filial de l'IEC des del 1915.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) al llarg del curs 2017-2018:

Cursos naturalistes

Es van oferir aquests cursos teoricopràctics, d'acord amb el calendari següent:

— 28 i 29 d'abril: *El riu Corb. Natura i paisatge*, impartit pels biòlegs Andreu Serés i Delfí Sanuy, de la Universitat de Lleida. Va consistir en un itinerari geològic, botànic, ambiental i humà des de la part alta de la vall del Corb fins al final del riu.

— 5 i 6 de maig: *La gestió de les poblacions d'amfibis*, a càrrec del tècnic

de fauna Diego Martínez Martínez (Forestal Catalana). Es van impartir sessions teòriques entorn de l'afectació antròpica a les poblacions d'amfibis, la gestió davant del canvi climàtic i de les malalties emergents, els urodels i els anurs, i es van fer sortides de camp a la serra de Cardó i a la serra del Montsià.

— 12 i 13 de maig: *Aus rapinyaires. Identificació, sexat i datat*, amb Fran Trabalon i Àlex Ollé, autors de la *Guia de rapinyaires de Catalunya*. En les sessions teòriques es van abordar les característiques generals dels rapinyaires i la seva muda, i la identificació, el sexatge i la datació dels falconiformes i dels accipitri-formes. I les sortides de camp es van fer per la vall d'en Bas i pel pla de Tortellà.

— 19 i 20 de maig: *El permjà i el triàsic als Pirineus. El registre de la major extinció a la Terra*, impartit per Eudald Mujal i Josep Fortuny, de l'Institut Català de Paleontologia. Les sortides de camp es van fer al mirador de Rubió, a la rodalia del despoplat de Santa Creu de Llagunes, al Port del Cantó i al jaciment paleontològic de Guils del Cantó.

— 9 i 10 de juny: *Cigales de Catalunya*, amb Stéphane Puissant, de l'Institut de Sistemàtica, Evolució i Biodiversitat del Museu Nacional d'Història Natural de París. Curs impartit a la Jonquera, en francès i amb traducció simultània al català, que va versar sobre l'enregistrament i l'anàlisi de les emissions sonores de les diferents espècies de cigala.

— 29 de juny - 1 de juliol: *Levolució del paisatge als Pirineus*, a càrrec dels investigadors del Grup de Recerca en Àrees de Muntanya i Paisatge (Universitat Autònoma de Barcelona) Raquel Cunill, Ermengol Gassiot, Albert Pèlach, Aaron Pérez Haase, Ramon Pérez Obiol, Joan Manuel Soriano i Josep Ventura. Les sortides de camp es van fer a la Ribera d'Aiguamòg (Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici), als Clots de Rialba (Parc Natural de l'Alt Pirineu) i a la Mata de València (Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici).

Altres activitats

— 21 de novembre: XIV Jornada CREA- AF-SCB-ICHN. Activitat coorganitzada amb el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) i la Societat Catalana de Biologia, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya (Pla Anual de Transferència Tecnològica), en què investigadors i gestors mediambientals interessats en les invasions biològiques van reflexionar sobre la integració de la recerca i la gestió per abordar millor el problema. Es van oferir vuit ponències, entre les quals, per exemple, «Què caracteritza una espècie invasora d'èxit?», de Daniel Sol (CREAF); «Per què hi ha hàbitats i regions més envaïts que d'altres?», a càrrec de Joan Pino (CREAF i ICHN); «Impactes i gestió de les invasions a les aigües continentals», per Emili García-

Berthou (Universitat de Girona, UdG), i «Les invasions marines a Catalunya: impactes actuals i futurs», a càrrec d'Emma Cebrián (UdG). També es va obrir una taula rodona titulada *Invasions biològiques: sinergies i discrepàncies entre recerca i gestió*, en què van participar Carles Ibáñez (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries), Frederic Bartumeus (CREAF), Ricard Casanovas (Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya), Antoni Munné (Agència Catalana de l'Aigua), Montse Vilà (Estació Biològica de Doñana del CSIC), Maria Guirado (Diputació de Girona) i, com a moderador, Joan Pino. Es va dur a terme a la seu de l'IEC.

— 11 de maig: xerrada *La Institució Catalana d'Història Natural o l'exercici del naturalisme en ple segle XXI*, a càrrec del president de la ICHN, Joan Pino. Es va organitzar conjuntament amb la Delegació de l'IEC a Castelló i amb l'associació Ateneu de Natura, i va tenir lloc a la sala d'actes de la Llotja del Cànem de Castelló de la Plana.

— 24 de maig: jornada *Els reptes d'una nova governança del patrimoni natural a Catalunya*. Va ser coorganitzada amb el col·lectiu PatNatCat (Patrimoni Natural de Catalunya) i celebrada a la seu de l'IEC.

— 3 de juny: sortida *Biodiversitat i ciutat*, guiada per Joan Bernat Martín i Octavi Borrueu, del Programa de Biodiversitat de l'Ajuntament de Barcelona, i

Sergi Garcia, de l'associació Galanthus. Es va visitar el viver municipal de plantes Tres Pins de Barcelona per conèixer de prop exemples d'actuacions en favor de la biodiversitat en jardins i zones verdes urbans, amb amfibis, ratpenats, insectes, orquídiades, algues...

Col·laboracions

— 17 de novembre: conferència «Millorrem el nostre benestar. Descobreix els beneficis per a la salut de viure a prop de la natura», per Mireia Gascón (investigadora postdoctoral al Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental). Sessió emmarcada en la 22a Setmana de la Ciència i que, amb motiu de la celebració de l'Any Internacional del Turisme Sostenible per al Desenvolupament, es va centrar en el turisme sostenible. Va ser organitzada pel Museu de les Terres de l'Ebre i duta a terme a la seva seu (Amposta).

— 18 d'abril: presentació de la Biomarató 2018, a la seu de l'IEC. La Biomarató és el City Nature Challenge (competició entre ciutats d'arreu del món per a obtenir el màxim d'observacions de biodiversitat local) de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i l'organitzen el CREAF, l'Institut de Ciències del Mar del CSIC (ICM) i Ciència en Societat.

— 28 de juny: jornada *Observem el canvi climàtic seguint els ritmes de la natura*. Va ser organitzada pel CREAF i Ritme Natura, i duta a terme a la seu de l'IEC.

Grup Mineralògic Català

Conferències mineralògiques de tardor

Aquest curs es van oferir les conferències següents: «Invitació a cinc espais insòlits del patrimoni geològic català», a càrrec del geòleg Isaac Camps (27 d'octubre a la seu de l'IEC); «Meteoritos. Origen, historia y composición mineralógica. Meteoritos característicos catalanes y del resto de la península Ibérica», de l'expert en meteorits José Vicente Casado (17 de novembre a la seu de l'IEC); «La geología de la sal», per Marc Campeny, conservador de mineralogia al Museu de Ciències Naturals de Barcelona (24 de novembre a la Biblioteca Popular P. Fidel Fita d'Arenys de Mar); «Formes actuals de documentació, catalogació i conservació preventiva de les col·leccions de mineralogia i petrologia al Museu de Ciències Naturals de Barcelona», a càrrec de Yael Díaz i Marc Campeny, conservadors de petrologia i mineralogia d'aquest museu (1 de desembre al Castell dels Tres Dragons, Barcelona), i «Mineria i patrimoni miner català. Inventari i avaluació de museus i parcs geològics. Estratègies a seguir per a la conservació i divulgació científica», de Josep M. Mata, catedràtic de geologia i mineralogia a la Universitat Politècnica de Catalunya (15 de desembre a la seu de l'IEC).

Grups de recerca participativa

D'ençà del 2010, la ICHN promou la realització de diversos projectes de recerca participativa, també anomenats *de ciència*

ciudadana, els quals estan oberts a la participació de tots els ciutadans interessats en l'estudi de determinats grups d'organismes d'un àmbit territorial concret. Actualment són actius els grups següents: orquídiades del Ripollès, orquídiades del Solsonès, orquídiades d'Osona, orquídiades de la Garrotxa, ortòpters de la Garrotxa, flora de la Garrotxa, papallones diürnes de la Garrotxa, coleòpters florícoles del Vallès Occidental i seguiment de les libèl·lules de Catalunya.

Els sistemes naturals del delta del Llobregat

L'estudi multidisciplinari del delta del Llobregat recull els resultats dels 23 equips de recerca que han estat treballant els darrers anys en aquest espai natural. En aquest curs s'ha dut a terme la revisió dels textos d'aquests articles i els treballs de maquetació previs a la seva publicació, en el que serà un nou volum de la sèrie «Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural».

Delegació d'Osona - Grup de Naturalistes d'Osona (GNO)

Cicle de descoberta dels sistemes naturals d'Osona

Cicle de sortides naturalistes guiades, co-organitzat amb el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis del Museu del Ter (CERM). Les sessions d'aquest curs van ser les següents: «Nit dels ratpenats» (22 de setembre a la riba del riu Ter a Manlleu),

«Anellament científic d'ocells» (30 de setembre al riu Mèder, a Vic), «Dia Mundial dels Ocells» (8 d'octubre al Parc del Castell de Montesquiu), «La geologia i els fòssils» (21 d'octubre a l'anticlinal de Bellmunt), «Els bolets» (11 de novembre per la zona de Sau-Guilleries), «Anellament científic d'ocells» (3 de març al meandre del Gelabert del riu Ter, a Manlleu), «Les roques d'Osona» (7 d'abril al laboratori del CERM, a Manlleu), «Dia Mundial dels Peixos Migradors» (21 d'abril a Manlleu, al riu Ter i al laboratori del CERM), «El bosc de ribera i la seva biodiversitat» (5 de maig al riu Gurri i a la font dels Frares), «Les orquídiés» (12 de maig al Pla de Puigtinyós), «Bioblitz Osona» (26 de maig al Pla de Savassona, a Tavèrnoles), «Les libèl·lules» (16 de juny al pantà de la Garvarresa, a Olost), «La vegetació» (30 de juny al Vidranès i al Collsacabra), «Les papallones» (7 de juliol en diversos indrets de la comarca d'Osona) i «Què ens diuen els fòssils?» (recorregut geològic pels voltants de Gurb i visita puntual al sud d'Osona, el 14 de juliol).

Altres activitats

— 28 de novembre: xerrada *Orquídiés de casa*, coorganitzada amb la Fundació Universitària Martí l'Humà. Va versar sobre les orquídiés que poblen els prats i les muntanyes de la Garriga i es va portar a terme al teatre de la Garriga El Patronat.

— 12 de desembre: xerrada *Descobrim les nostres orquídiés*, organitzada

conjuntament amb l'Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de Centelles. Va girar entorn de les orquídiés que es troben a Centelles i va tenir lloc al Casal Francesc Macià d'aquest municipi.

— 19 de maig: 1a Trobada Nacional per a l'Estudi del Gat Salvatge o Gat Fer, celebrada al Museu Darder de Banyoles. Va reunir doctors, biòlegs, tècnics i aficionats que duen o han dut a terme projectes relacionats amb l'estudi d'aquest carnívor, i el GNO hi va exposar el projecte Gat Fer.

Projectes

A més de les activitats puntuals, es van realitzar diferents activitats de recerca al llarg de tot el curs, centrades en les temàtiques següents:

- Ocells Nidificants Escassos
- Gat Fer
- Atlas d'Orquídiés d'Osona
- Fonts

Delegació de la Serralada Litoral Central

Trobades científiconaturalistes

Xerrades mensuals coorganitzades amb l'Agrupació Científico-Excursionista de Mataró i dutes a terme a la seva seu, en què un expert ofereix una conferència i després s'obre un col·loqui amb els assistents. Les sessions d'aquest curs van ser les següents: «Deu anys de seguiment al Maresme: què ens diuen 30.000 papallones?», a càrrec del membre de la Delega-

ció Jordi Corbera (4 d'octubre); «Reserves marines, la seva gestió i les noves tècniques de seguiment de peixos», amb Eneko Aspillaga, investigador del Departament d'Ecologia de la UB (8 de novembre); «Conservació marina: l'estudi de l'ecologia del moviment de peixos litorals», també a càrrec d'Eneko Aspillaga (15 de novembre); «El genoma de l'oceà», amb Pablo Sánchez, de l'ICM (13 de desembre); «Aletes tallades i estómacs plens: evolució de la captura accidental de cetacis a les nostres costes», amb Manel Gazo, professor de zoologia i antropologia biològica a la UB (7 de febrer); «Conèixer els oceans amb la imaginació i l'observació: els recursos educatius del projecte *www.elmarafons.com*», a càrrec de Josep M. Gili, de l'ICM (7 de març); «El corb marí emplomallat a la costa del Maresme», per l'ornitòleg Enric Badosa (4 d'abril); «La platja de Blanes i el delta de la Tordera: passat, present i futur», amb Enric Sagristà, del Centre d'Estudis Avançats de Blanes (2 de maig), i «'Be water my friend'. Què fa Andrena, una fundació per a la vida aquàtica?», a càrrec d'Anna Gallés, fundadora d'Andrena (6 de juny).

Seminari 2018: «Tempus fugit»

Va comprendre set conferències, que es van oferir a la sala d'actes de Can Palauet (Mataró) d'acord amb aquest programa: «El temps no és el que sembla», a càrrec d'Eduard Salvador, professor de la Facultat de Física de la UB (27 de febrer);

«Temps i cultura: els orígens de la idea de temps a Occident», per Francis Garcia Collado, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Internacional de Catalunya (13 de març); «Els ritmes circadianis a les persones i les seves implicacions en la salut», de Trinitat Cambras, professora de la Facultat de Farmàcia de la UB (14 de març); «Medicina regenerativa per a una població envellida: és el moment?», pronunciada per Joaquim Vives, del Servei de Teràpia Cel·lular del Banc de Sang i Teixits (15 de març); «Les migracions d'ocells: entre el temps i l'espai», impartida per Xavier Ferrer, professor de la Facultat de Biologia de la UB (20 de març); «El temps geològic, les memòries de la Terra», a càrrec d'Olga Margalef, del CREAF (21 de març), i «El rellotge circadià i les plantes», amb Lluïsa Moysset, professora de la Facultat de Biologia de la UB (11 d'abril).

Així mateix, va incloure tres sortides de camp: «Mirant en el temps», observació astronòmica a Mataró amb Diego Rodríguez, de COSMOS, grup d'astronomia de Mataró (2 de març); «Comptant el temps a la natura», impartida al litoral mataroní pel professor del Departament d'Ecologia de la UB Francesc Sabater i per Marcos Fernández, del centre de recerca PLECO de la Universitat d'Anvers (10 de març), i «Quants milions d'anys calen per formar una muntanya?», itinerari geològic a Montserrat guiat per Olga Margalef, del CREAF (24 març).

Altres activitats

— 7 d'octubre: sortida a les fonts de la Moreneta i de n'Homs, guiada per Jordi Corbera i Marcos Fernández, que van explicar com treballa l'equip del Projecte Fonts per mostrejar-les, quina informació se'n pot extreure i què s'hi pot trobar (brïòfits, pteridòfits, amfibis).

— 8 d'octubre: taller familiar sobre la vida a la bassa de Can Boet, impartit per Francesc Sabater i Aida Viza a Can Boet (Mataró).

— 4 de novembre: recollecció de bolets per a participar en la 33a Exposició de Bolets, que es va oferir del 4 al 10 de novembre darrere l'Ajuntament de Marató.

— 22 d'abril: sortida *Orquídies del Maresme*, coorganitzada amb el Grup Orquidològic de Catalunya amb l'objectiu d'observar espècies d'orquídia al Parc del Montnegre i el Corredor.

— 10 de maig: presentació del 28è volum de *L'Atzavara*, butlletí científic coeditat amb la Direcció de Cultura de l'Ajuntament de Mataró. Els articles d'aquest volum, titulat *Sexe, desenvolupament i evolució*, recullen les ponències del seminari del mateix títol celebrat el curs anterior. Després de la presentació, duta a terme a la sala d'actes de Can Palaudet, Joan Lluís Pretus (Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals de la UB) va pronunciar la conferència «It takes two to tango».

— 17 de juny: itinerari *Descobreix i identifica les papallones del Mont-*

cabrer, a càrrec del membre de la Delegació Jordi Corbera. Va consistir en una ruta d'observació i identificació de papallones a Cabrera de Mar, des del punt d'informació turística de la Font Picant fins a la creu de Montcabrer.

Projectes

A més de les activitats puntuals, al llarg del curs es van realitzar diferents activitats de recerca, centrades en les temàtiques següents:

— Fonts

— Gat Fer

Delegació del Bages

Es van organitzar deu sortides a espais naturals de Catalunya, guiades pel geòleg Oriol Oms i els biòlegs Jordi Badia i Florenci Vallès. Les sortides, en què es van abordar qüestions de botànica, zoologia, ecologia i geologia, es van dur a terme d'acord amb aquest programa: travessa del Montsec d'Ares (Noguera i Pallars Jussà), el 7 d'octubre; les Salines i la Vajol (Alt Empordà), el 4 de novembre; de Castellfollit del Boix a Rajadell pel Cogulló de Cal Torre (Bages), el 2 de desembre; la serra del Corredor (Vallès Oriental), el 20 de gener; Portvendres-Cotlliure-Argelers (Rosselló), el 24 de febrer; el barranc de Montsor (Pallars Jussà), el 24 de març; el salt de Sallent i el santuari del Far (Osona i Selva), el 21 d'abril; el tossal de la Baltasana (Baix Camp), el 19 de maig; la fou de Bor (Cerdanya), el 16 de juny, i de Núria

a Toès per la vall de Carançà (Ripollès i Conflent), els dies 7 i 8 de juliol.

Delegació de la Garrotxa

Les activitats, generalment dutes a terme al Centre Cultural els Catòlics (Olot), van ser les següents:

Tertúlies Naturalístiques

Les Tertúlies Naturalístiques constitueixen un punt de trobada per a tothom interessat en el patrimoni natural de la Garrotxa. Les sessions d'aquest curs van ser aquestes: «Les últimes invasions. Són un perill per a la biodiversitat?», el 16 de novembre (50a Tertúlia); «Les 10 urgències. El coneixement del patrimoni natural a la Garrotxa», el 14 de desembre (51a Tertúlia); «Una mirada al passat. Com era la Garrotxa fa 60, 6.000 o 60.000 anys?», l'1 de febrer (52a Tertúlia); «L'abella Maia és un sírfid. Comunicació i divulgació del patrimoni natural», el 8 de març (53a Tertúlia); «Com es fa un naturalista», el 12 d'abril (54a Tertúlia); «Els arbres: natura *vs.* cultura», el 10 de maig (55a Tertúlia); «Ocells i cultura», el 14 de juny, amb Carlos Álvarez-Cros, que va presentar el seu llibre *Ocells i humans, o viceversa* (56a Tertúlia), i «La natura és cultura?» el 12 de juliol (57a Tertúlia).

Sortides de camp

— 16 de setembre: observació d'ortòpters des de Sant Julià de Cabrera fins al Coll de Faja.

— 17 de setembre: observació d'ortòpters des de la vall de Bianya fins a Rocacorba i Beget.

— 7 d'octubre: *Briòfits aquàtics*, a càrrec de Miquel Jover, botànic del Departament de Ciències Ambientals de la UdG.

— 16 i 17 de març: *Conèixer els amfibis de la Garrotxa*, amb Xavier Béjar. Activitat coorganitzada amb l'Agrupació Naturalista i Ecologista de la Garrotxa, que es va dur a terme a Olot.

— 20 i 21 d'abril: *Els fongs de la Garrotxa*, a càrrec d'Andrés Valverde, de la Societat Catalana de Micologia. Activitat coorganitzada amb el Museu dels Volcans d'Olot i duta a terme a la vall d'en Bas.

— 5 i 6 de maig: *Fotografiant la natura*, a càrrec dels fotògrafs Marc Homs i Pepi Compte. Es va portar a terme a Sant Feliu de Pallerols.

— 19 de maig: *Els briòfits del Puigsacalm (vall d'en Bas)*, també a càrrec de Miquel Jover.

— 9 de juny: *La teixeda de Can Turó (Sant Privat d'en Bas)*, amb Antònia Caritat Comte, de l'Institut de Medi Ambient de la UdG.

Viatges naturalistes pel món

Cicle de xerrades en què socis i sòcies de la Delegació expliquen i il·lustren amb fotografies les seves experiències en diferents indrets del món per donar-ne a conèixer la flora, la fauna, la geologia o el

paisatge. Aquest curs es va oferir la sessió «Viatge naturalista a les illes Hawaii», a càrrec de Carles Miguel i Carbonell (22 de juny).

Altres activitats

— 9 de febrer: conferència «Abelles silvestres, pol·linitzadors imprescindibles», del biòleg Narcís Vicens.

— 17 de febrer: XII Seminari sobre el Patrimoni Natural de la Garrotxa. Va comprendre deu ponències, mitjançant les quals es van presentar els resultats de treballs recentment acabats o en curs desenvolupats en l'àmbit de la Garrotxa. Entre altres qüestions, es van abordar la conservació dels processos naturals en la planificació de l'Alta Garrotxa, els brïofits dels boscos madurs de la Garrotxa, els canvis morfològics dels juvenils dels musclos d'aigua dolça i les cinc espècies de fauna exòtica invasores més problemàtiques de la Garrotxa.

— 12 de maig: observació i estudi de papallones nocturnes, al Parc Nou, la Moixina i el pla de Llacs (Olot). Es va col·laborar en aquesta activitat organitzada per l'Ajuntament d'Olot, el Consorci SIGMA i el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, inscrita en la 15a Nit de les Papallones a Catalunya i Andorra.

Projectes

A més de les activitats puntuals, al llarg de tot el curs es van realitzar diferents

activitats de recerca, centrades en les temàtiques següents:

— Orquídiades; papallones; ortòpters; ocells, flora i fongs

— Participació en la Xarxa Transfronterera FloraCat

Publicacions

Annals de la Delegació de la Garrotxa, núm. 8 (Seminari sobre el patrimoni natural de la Garrotxa, 2016).

Lithodora, novetats botàniques de la Garrotxa, 2015.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (SCFN)

Sessions audiovisuals de fotografia de natura

Les sessions d'aquest curs, en general portades a terme a la seu de l'IEC, van ser les següents: «Reptes en fotografiar amfibis i rèptils a Llatinoamèrica», a càrrec de l'herpetòleg Cèsar Barrio (2 d'octubre); «Hornstrandir. Rere les petjades de la guineu àrtica», amb Marta Bretó i Tato Rosés, socis de la SCFN (28 de novembre); «10 anys de la Societat Catalana de Fotògrafs de Natura», a càrrec d'Albert Masó i Paco Membrives, de la SCFN, i amb la col·laboració de MontPhoto (25 de febrer al Mas Muxach de Santa Coloma de Farners); «Sarek, el darrer racó salvatge d'Europa», amb els socis de la SCFN Tato Rosés i Marta Bretó (16 de març al Museu Arxiu de Vilassar de Dalt); «Young Nature Photographers. La mirada dels joves»,

impartida per Mònica Busquets (SCFN) i amb els germans Laura i Marc Albiac com a joves convidats (8 de maig), i «L'Anella Verda de Manresa», a càrrec del biòleg Ignasi Cebrian (28 de juny).

Col·laboracions

La SCFN va participar en l'organització de l'exposició «Paisatges geològics de Catalunya, una mirada fotogràfica a la geologia catalana», obra de Jordi Lluís Pi exhibida del 2 al 25 de març al Museu Arxiu de Vilassar de Dalt. La mostra està formada per una cinquantena de fotografies que cerquen apropar i donar a conèixer la diversitat del paisatge geològic de Catalunya. En la inauguració, a més de l'autor hi va intervenir el geòleg Isaac Camps, amb la conferència «Invitació a cinc indrets insòlits del patrimoni geològic de Catalunya».

Així mateix, es va col·laborar en el MontPhoto FEST 2017, la 21a edició del Festival Internacional de Fotografia de Natura. Es va celebrar entre els dies 6 i 8 d'octubre en diferents espais de Lloret de Mar i va comprendre un bon nombre d'activitats, entre les quals, per exemple, conferències, exposicions, concerts i el lliurament de premis del concurs internacional de fotografia MontPhoto 2017.

Exposicions

L'exposició «Focus on birds» es va exhibir al parc de Collserola de setembre a desembre.

Grup Orquidològic de Catalunya (GOC)

El GOC (ICHN) va signar un conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia perquè el món de les orquídies s'incorporés com a nou grup taxonòmic (el primer de flora) a Ornitho.cat, portal de referència dels espais virtuals dedicats a l'intercanvi d'informació sobre les observacions d'ocells i altres grups de fauna. Així, doncs, les diferents bases de dades d'orquídies de Catalunya s'han incorporat a una infraestructura sòlida que promou la incorporació de noves dades i en facilita la consulta. Així mateix, el GOC va organitzar aquestes activitats:

Sortides

Es van fer sortides d'observació d'orquídies als indrets següents: plans de Sant Jordi (Baix Ebre), amb zones òptimes per a la prospecció d'*Anacamptis collina*, el 10 de març; Begur (Baix Empordà), el 25 de març; Montnegre-Corredor, sortida conjunta amb la Delegació de la Serralada Litoral Central, el 22 d'abril; pla de Puigtinyós, sortida conjunta amb el Grup de Naturalistes d'Osona, el 12 de maig; Puigsacalm i zones properes, el 2 de juny, i Sant Quirze Safaja (Moianès), dedicada a l'*Epipactis*, el 7 de juliol.

Altres activitats

— 19 de setembre: conferència «Las orquídeas de México», coorganitzada amb l'orquidiari de la Universitat Veracruzana de Mèxic i pronunciada per la seva coor-

dinadora, Rebeca Menchaca. Va tenir lloc a la seu de l'IEC.

— 28 d'octubre: Trobada Anual del GOC, al Centre Cívic de Calders. Va comprendre la presentació i explicació del funcionament d'Ornitho; l'exposició dels projectes de Flora Catalana, a càrrec dels seus membres Pere Barnola i Francesc Queralt; la projecció i el comentari d'imatges de sortides del GOC, i l'exposició de les fitxes identificatives del gènere *Epi-pactis*, per part del soci Jordi Llovera.

— 30 de maig: conferència «La vainilla, una orquídia ancestral», pronunciada a la seu de l'IEC per Rebeca Menchaca, coordinadora de l'orquidiari de la Universitat Veracruzana de Mèxic.

Exposicions

Del 3 al 12 de març es va exhibir l'exposició «Les orquídiades silvestres de Catalunya», al local de Foto Art Manresa, a Manresa.

Grup de treball Oxygastra, Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya

Reedició de la publicació *Les libèl·lules de Catalunya*, publicada per Brau edicions el juny de 2016.

Representació i participació

— Participació en les juntes rectores d'aquests espais naturals protegits: Alt Pirineu; Aiguestortes i Estany de Sant Maurici; Aiguamolls de l'Empordà; Cadí-

Moixeró; Zona Volcànica de la Garrotxa; Collserola; Capçaleres del Ter i el Freser, i Alta Garrotxa.

— Participació en diversos consells i comissions: Consell de Protecció de la Natura, Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya, Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, Comissió Tècnica de Boscos Singulars, Consell de Caça i Consell de Pesca.

— Coordinació dels representants de l'IEC i de les seves societats filials en espais naturals protegits i comissions relacionades amb la conservació de la natura i el medi ambient.

— La ICHN és membre de la Xarxa de Custòdia del Territori.

— Es va signar el *Compromís ciutadà per a la Sostenibilitat-Agenda 21 de Barcelona*.

— Col·laboració amb les institucions signatàries de la *Declaració a favor del patrimoni natural de Catalunya* en el seguiment del seu compliment i en la realització d'altres activitats conjuntes.

— Participació en projectes europeus: Simwood i Groundtruth 2.0.

Premis

La ICHN va rebre el Premi Ateneu de Natura de Divulgació de les Ciències Naturals 2017. El guardó, atorgat per l'associació Ateneu de Natura, va ser recollit per Joan Pino, president de la ICHN,

en un acte públic celebrat l'11 de novembre de 2017 a l'hotel Intur de Castelló de la Plana.

Publicacions

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 81 (2017).

Butlletí del Grup Orquidològic de Catalunya, vol. 1, any 2011-2015 (2017).

Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 132 (juliol-agost 2017); núm. 133 (setembre-octubre 2017); núm. 134 (novembre-desembre 2017); núm. 135 (gener-febrer 2018); núm. 136 (març-abril 2018); núm. 137 (maig-juny 2018); núm. 138 (juliol-agost 2018).

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació: 1912

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 29 de novembre de 2017

Presidència:	JOSEP CLOTET ERRA
Vicepresidència 1a:	JORDI BARQUINERO MAÑEZ
Vicepresidència 2a:	MONTSERRAT COROMINAS GUIU
Secretaria general:	ROSA PÉREZ ROURA
Vicesecretaria:	CARLOS J. CIUDAD GÓMEZ
Tresoreria:	MARC MARTÍ-RENOM
Vocalia d'Acció Territorial:	ORIOL CABRÉ FABRÉ
Vocalia de Comunicació:	MARINA RIGAU RESINA
Vocalia d'Ensenyament:	CARLES GIMÉNEZ ESTEBAN
Vocalia de Publicacions i Lexicografia:	DOLORS VAQUÉ VIDAL
Vocalia de Seccions:	ALBERT JORDAN VALLÈS
Vocalia de Promocions:	EVA COLÀS ORTEGA
Vocalia d'Estudiants:	ORIOL IBORRA EGEA

A partir del 29 de novembre de 2017

Presidència:	MONTSERRAT COROMINAS GUIU
Vicepresidència:	JORDI BARQUINERO MAÑEZ
Secretaria general:	ROSA PÉREZ ROURA
Vicesecretaria:	CARLOS J. CIUDAD GÓMEZ
Tresoreria:	MARC MARTÍ-RENOM
Vocalia d'Acció Territorial:	ORIOL CABRÉ FABRÉ
Vocalia de Comunicació:	MARINA RIGAU RESINA
Vocalia d'Ensenyament:	JORDI MORRAL PENELLA
Vocalia de Publicacions i Lexicografia:	RICARD ROCA PASCUAL
Vocalia de Seccions:	ALBERT JORDAN VALLÈS
Vocalia de Promocions:	EVA COLÀS ORTEGA
Vocalia d'Estudiants:	ORIOL IBORRA EGEA

Delegat de l'IEC: RICARD GUERRERO MORENO

Coordinadors de les seccions especialitzades

Aqüicultura	NEREA ROHER (Universitat Autònoma de Barcelona)
Biofísica	PERE GARRICA (Universitat Politècnica de Catalunya)
Biologia Computacional i Bioinformàtica	RODERIC GUICÓ (Centre de Regulació Genòmica)
Biologia de Plantes	ANA I. CAÑO-DELGADO (Centre de Recerca en Agrigenòmica)
Biologia de la Reproducció	ENRIC RIBES (Universitat de Barcelona)
Biologia de Desenvolupament	FRANCESC CEBRIÀ (Universitat de Barcelona)
Biologia Evolutiva	JOSEFA GONZÁLEZ (Universitat Pompeu Fabra)
Biologia i Indústria	RAMON ROCA (Societat Catalana de Biologia)
Biologia Molecular	BERNAT CROSAS (Consell Superior d'Investigacions Científiques)
Biologia Molecular del Càncer	ORIOL CASANOVAS (Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge)
Biologia i Societat	MARIA FONTANALS (Universitat Autònoma de Barcelona)
Cromatina	ALBERT JORDAN (Consell Superior d'Investigacions Científiques)
Ecologia Aquàtica	RAMON MASSANA (Institut de Ciències del Mar)
Ecologia Terrestre	JOSEP MARIA ESPELTA (Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals)
Ensenyament	CARLOS GIMÉNEZ (Col·legi Sant Gabriel, Viladecans)
Estudiants	ORIOL IBORRA (Universitat de Barcelona)

Genòmica i Proteòmica	MARIO CÁCERES (Universitat Autònoma de Barcelona)
Microbiologia	JORDI MAS CASTELLÀ (Universitat de Barcelona)
Neurobiologia Experimental	CARLES SAURA (Universitat Autònoma de Barcelona)
Senyalització Cel·lular i Metabolisme	MARC CLARET (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer - Centre Esther Koplowitz)
Virologia	SOFÍA PÉREZ DEL PULGAR (Hospital Clínic de Barcelona)
SCB a Alacant	IVAN QUESADA (Institut de Bioenginyeria d'Elx)
SCB a Lleida	M. ÁNGELES DE LA TORRE (Universitat de Lleida)
SCB a València	LLUÍS PASCUAL (Universitat de València)
SCB a Vic	JULITA OLIVERAS (Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya)
Nombre de socis:	1.644

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana de Biologia (SCB) durant el curs 2017-2018, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Assemblea general ordinària i sessió inaugural del curs

El 29 de novembre es va celebrar l'assemblea general ordinària de 2017, durant la qual, entre altres coses, es va renovar la

Junta Directiva de la SCB. Tot seguit es va inaugurar el curs amb la conferència «Cèl·lules mare en la salut i en la malaltia», que va anar a càrrec de Salvador Aznar (Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona). Va versar sobre la dependència de la funcionalitat de les cèl·lules mare respecte d'un relotge circadiari intern que està molt relacionat amb la dieta i els mecanismes epigenètics, i sobre la pertorbació d'aquest mecanisme durant l'envel·liment. Així mateix, el ponent va parlar

dels estudis que s'estan realitzant sobre l'impacte de la nostra dieta en les metàstasis en tumors humans. Al final de l'acte es va atorgar el títol de soci honorífic de la SCB a Joaquim Ramis, soci des de 1962, per la seva implicació i dedicació a la Societat.

Formació

— 5 d'octubre: seminari de biofísica *Monolayer model membranes: using a plethora of available methods to tackle interesting biological systems*, impartit per Christian Salesse, del Centre de Recerca CHU del Quebec - Universitat de Laval (Canadà). Va ser organitzat per la Secció de Biofísica de la SCB i dut a terme a la sala de conferències de l'edifici TR1 de l'Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC, Terrassa).

— 7 de novembre: seminari *Ús històric dels boscos a Catalunya i el seu significat davant els reptes del futur*. Activitat coorganitzada amb el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) per a debatre coneixements sobre l'ús històric que s'ha fet dels boscos de Catalunya i així comprendre millor el seu estat actual i la capacitat que tenen de respondre als canvis d'usos i de clima. Va constar de cinc ponències a càrrec d'experts: «Context socioeconòmic de l'ús dels boscos a Catalunya durant els darrers dos segles», per Enric Tello (Universitat

de Barcelona, UB); «Fonts documentals per a la prospecció de l'ús del bosc en època recent en relació amb la variabilitat climàtica», de Raquel Cunill (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB); «Ús dels boscos a l'edat mitjana: arqueologia i documentació», per Marta Sancho, Maria Soler i Rosa Lluch, de la UB; «Evolució històrica del bosc de Poblet», de Manel Martínez (autor del llibre *El bosc de Poblet, al llarg del temps*), i «Interpretació del paisatge actual de les valls de l'Alt Pirineu a partir de la història de l'ús del bosc», a càrrec d'Albert Pèlach (UAB). Per acabar, es va obrir una taula rodona en què van participar la majoria dels ponents i, com a moderador, Josep M. Espelta (CREAF), que va girar entorn de qüestions com ara la capacitat de resposta dels boscos davant de l'escenari climàtic més àrid a què ens aboquem.

Jornades

— 6 d'octubre: XIV Jornada d'Avanços en Ecologia. Activitat coorganitzada amb el Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB) i amb el Grup Excursionista Cultural i Alpinista. El programa va comprendre cinc ponències: «Functional ecology of insect communities in a changing world» (Xavier Arnan, CREAF), «The contribution of transposable elements to environmental adaptation» (Josefa González, Institut de Biologia Evolutiva), «Reconstructing the oceans of the past from changes in marine

ecosystems» (Isabel Cacho, Grup de Recerca Consolidat en Geociències Marines de la UB), «CONNECTe, Citizen Science serving biocultural diversity conservation» (Petra Benyei, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, ICTA) i «Anthropogenic lead in Amazonian wildlife» (Antoni Rosell-Melé, ICTA). La jornada va tenir lloc a la seu del CEAB i va ser moderada per Jordi Catalan (CREAF).

— 16 d'octubre: XII Trobada de la Xarxa MetNet. Jornada anual de la xarxa de grups de recerca en metabolisme MetNet (Metabolic Network), organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme. En aquesta edició es van oferir cinc ponències: «Energy metabolism and weight control: Is the biggest loser the best loser?» (Eric Ravussin, Pennington Biomedical Research Centre), «Lipodystrophy: lessons for obesity research» (Marta Giralt, UB), «Adipose tissue mitochondria as a primary target of calorie restriction: implications on metabolic disease» (Josep Villena, Vall d'Hebron Institut de Recerca), «Lifestyle intervention in prepubertal children with high degree of obesity» (Marta Ramon-Krauel, equip de l'investigador Carles Lerín de la Fundació Sant Joan de Déu) i «Targeting brown adipose tissue in obesity and diabetes» (Laura Herrero, UB).

— 3 de novembre: RECAM 2017: «Unitat i diversitat en microbiologia». La Reunió Científica Anual de Microbiologia (RECAM), organitzada per la Secció de

Microbiologia de la SCB, s'adreça principalment als microbiòlegs del sector públic i de la indústria, però també als docents i professionals interessats en els avenços de la microbiologia i als estudiants de les diferents branques de les ciències de la vida i de la salut que es volen dedicar a la recerca microbiològica. L'objectiu és debatre els avenços recents en microbiologia, presentar i posar en contacte diversos grups dedicats a aquesta ciència i promoure activitats de col·laboració entre laboratoris, centres de recerca i universitats. El programa d'aquesta edició, la catorzena, va comprendre sis ponències, entre les quals, per exemple, «Helicobacter pylori: eines bioinformàtiques per trobar nous marcadors de virulència», a càrrec de Montserrat Palau (Departament de Biologia, Sanitat i Medi Ambient de la UB); «Com els bacteris poden esquivar la presència d'antibiòtics», per Susana Campoy (Departament de Genètica i de Microbiologia de la UAB), i «Treballant amb mosquits en Alta Seguretat Biològica: ser picat o no ser picat, vet aquí el problema», de Xavier Abad (Centre de Recerca en Sanitat Animal de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, CReSA-IRTA).

— 21 de novembre: XIV Jornada CREAM-SCB-ICHN. Activitat coorganitzada amb el CREAM i la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya (Pla Anual de Transferència Tecno-

lògica), en què investigadors i gestors mediambientals interessats en les invasions biològiques van debatre com es pot integrar la recerca i la gestió per abordar millor el problema. El programa va incloure vuit ponències, entre les quals, per exemple, «Què caracteritza una espècie invasora d'èxit?» (Daniel Sol, del CREAF), «Qui menja a qui? Les invasions biològiques com una peça disruptiva de les xarxes tròfiques» (Ignasi Bartomeus, de l'Estació Biològica de Doñana del CSIC, EBD-CSIC), «Models d'anàlisi de risc: eines per a la gestió d'espècies exòtiques» (Núria Roura-Pascual, del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya) i «Les invasions marines a Catalunya: impactes actuals i futurs» (Emma Cebrián, del Centre d'Estudis Avançats de Blanes, CEAB). Així mateix, es va celebrar una taula rodona que va portar per títol *Invasions biològiques: sinèrgies i discrepàncies entre recerca i gestió*, en què van participar Carles Ibàñez (IRTA), Frederic Bartomeus (CEAB-CREAF), Ricard Casanovas (Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya), Antoni Munné (Agència Catalana de l'Aigua), Montse Vilà (EBD-CSIC), Maria Guirado (Diputació de Girona) i, com a moderador, Joan Pino, president de la ICHN.

— 24 de novembre: XXIX Jornada de Biologia del Desenvolupament. Trobada anual de la comunitat que treballa en l'àmbit de la biologia del desen-

volupament a Catalunya, que ofereix a joves doctorands i postdoctorands l'oportunitat de presentar la seva recerca. El programa va incloure tres ponències d'experts convidats: «Decoding the hind-brain boundaries: from the genomic landscape to the cellular function», de Cristina Pujades (Universitat Pompeu Fabra, UPF); «Dynamic computer modeling to span the scales: from molecular circuits to organogenesis», a càrrec de James Sharpe (Centre de Regulació Genòmica, CRG), i «Mechanisms of morphogenesis of branched tubular structures: the case of the respiratory system of *Drosophila*», per Marta Llimargas (Institut de Biologia Molecular de Barcelona, IBMB). Així mateix, es van presentar onze comunicacions orals i es va oferir una sessió de pòsters. Va ser organitzada per la Secció de Biologia del Desenvolupament de la SCB.

— 4 de desembre: XVI Jornada de Virologia, organitzada per la Secció de Virologia de la SCB. Va comprendre tretze comunicacions orals i les ponències convidades següents: «HBV minichromosome regulation: a chromatin proteomics approach», de Barbara Testoni (Centre de Recerca en Cancerologia de Lió); «Opportunities and challenges of oncolytic viruses for cancer treatment», per Cristina Fillat (IDIBAPS, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer); «Diagnosis and surveillance of imported arboviral diseases», a càrrec de Miguel J.

Martínez (Hospital Clínic de Barcelona), i «Emerging Flaviviruses: The West Nile virus as a model», de Juan Carlos Saiz (Institut Nacional d'Investigació i Tecnologia Agrària i Alimentària de Madrid).

— 13 de desembre: Jornada de Santa Llúcia 2017: «Salut mental, ciència i societat». Activitat destinada a acostar el coneixement científic actualitzat a periodistes i al públic general, que en aquesta edició es va dedicar a les malalties mentals. El programa va comprendre cinc ponències: «Visió clínica i epidemiològica de la malaltia mental a la nostra societat», de Lourdes Fañanas, investigadora principal del grup de recerca de la UB Gens i Ambient en la Comprensió de la Diversitat de la Conducta Humana i de l'Etiopatogènia de la Malaltia Mental; «Els estímuls estressants i el seu impacte psicopatològic segons les nostres bases biològiques», a càrrec d'Antonio Armario, investigador principal del grup de recerca de la UAB Neurobiologia de l'Estrès i l'Addicció; «Noves dianes terapèutiques per a tractar diferents trastorns mentals», per Francesc Artigas, professor d'investigació del grup de Neurofarmacologia de Sistemes de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona; «Impacte, risc i prevenció dels trastorns mentals», a càrrec de Beatriz Olaya, coordinadora del grup de recerca Impacte, Risc i Prevenció dels Trastorns Mentals, de la Fundació Sant Joan de Déu, i «Sensibilització social: salut mental i mitjans de comunicació»,

amb Ariadna Rogero, cap de premsa d'Obertament, i Francesc de Diego, activista contra l'estigma de la salut mental. Per acabar, Laura Castarlenas, graduada en biologia humana per la UPF, va conduir l'activitat «Desestigmatitzem-nos! La normalització de les malalties mentals», i es va obrir un torn de preguntes. Va ser organitzada per la Secció de Biologia i Societat de la SCB, amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica.

— 20 de desembre: V Jornada de Bioinformàtica i Genòmica. Les ponències convidades d'aquesta edició van ser: «From classical to runtime aware computer architectures», de Mateo Valero, director del Centre de Supercomputació de Barcelona; «Accurate prediction methods for variation interpretation», per Mauno Vihinen, professor del Departament de Ciència Mèdica Experimental de la Universitat de Lund (Suècia), i «Genome regulation during development transitions: generating robustness and precision», que va anar a càrrec d'Eileen Furlong, investigadora a la Unitat de Heidelberg (Alemanya) del Laboratori Europeu de Biologia Molecular. Així mateix, es van oferir sessions de pòsters i una quinzena de comunicacions orals. Va ser organitzada per la Secció de Bioinformàtica i Biologia Computacional de la SCB, l'Associació Bioinformàtica Barcelona i la Secció de Genòmica i Proteòmica de la SCB, i va tenir lloc a l'auditori de

l'Hospital Universitari Vall d'Hebron (Barcelona).

— 2 de febrer: XIII Trobada de la Xarxa MetNet. Jornada anual de la xarxa de grups de recerca en metabolisme MetNet, organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme. Aquesta edició va comprendre les ponències «Epigenome-wide association study in pre-pubertal childhood obesity» (Pol Castellano, UB), «Metabolism of gut microbiota regulates DNA and histone modifications in host tissues» (Joan Miró Blanch, URV), «PBA treatment restores glucose metabolism and prevents pancreatic amyloid deposition» (Sara Pons, IDIBAPS) i «Marcadors d'estrès del reticle endoplasmàtic en placenta: relació amb el pes al néixer, i variables metabòliques i de composició corporal en el primer any de vida» (Emma Barroso, UB).

— 8, 12 i 14 de febrer: Dia de Darwin 2018. La Secció de la SCB a València va organitzar, conjuntament amb la delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià i altres entitats, tres activitats per commemorar el Dia de Darwin. Primerament, el dia 8 a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània, María Garcés i Javier Álvarez, membres del Comitè Assessor de Vacunes de l'Associació Espanyola de Pediatria, van oferir una sessió sobre les vacunes, amb motiu del centenari de la pandèmia de grip del 1918. El dia 12, el membre de l'IEC Jaume Bertranpetit va impartir el seminari *Nat-*

tural selection in functional pathways: an approach to evolutionary systems biology a la seu de l'²SysBio (Parc Científic de la Universitat de València, UV). Finalment, el dia 14, la premi Nobel de química 2009 Ada Yonath va pronunciar la conferència «What was first, the genetic code or its products?».

— 12 de febrer: *Noies al Lab!* Amb motiu del Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència (11 de febrer), la Secció d'Estudiants de la SCB va organitzar aquesta jornada científica adreçada a nenes i noies per fomentar-los l'interès per les carreres científiques i tecnològiques. Es van oferir quatre tallers, en què es van presentar figures femenines que han destacat en el món de la ciència i les seves aportacions al coneixement actual: «Desxifrant el codi genètic amb Rosalind Franklin», «La biomedicina amb mosques de Christiane Nüsslein-Volhard», «Crea el teu propi univers amb Vera Rubin» i «Ada Lovelace ens ajuda a programar robots».

— 10 de març: VII Jornada de la Biologia a l'Ensenyament: «La biologia a l'aula i més enllà». En la setena edició d'aquesta jornada dirigida al professorat de biologia d'educació secundària, es van oferir dotze comunicacions orals per a intercanviar experiències innovadores i motivadores tant dins com fora de l'aula, una sessió de panells d'entitats que porten la biologia més enllà de l'aula, i la ponència «La Genètica del futur i els humans 2.0»

(a càrrec de Gemma Marfany, professora de genètica a la UB). Va ser organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB i duta a terme a la sala d'actes del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

— 16 de març: VIII Jornada de Cromatina i Epigenètica. Activitat organitzada per la Secció de Cromatina i Epigenètica de la SCB i el Barcelona Chromatin Club per a reunir els grups que treballen en aquest camp, amb l'objectiu que presentin i debatien resultats i promouren contactes i col·laboracions. El programa va comprendre vuit conferències dels ponents convidats, entre les quals, per exemple, «Nucleosomal DNA topology measured in vivo cracks the 'Linking Number Paradox'», de Joaquim Roca (IBMB); «HIV and the architecture of the human genome», a càrrec de Guillaume Filion (CRC); «Damage-responsive regulatory elements in regeneration», per la presidenta de la SCB, Montserrat Corominas (Departament de Genètica de la UB), i «Long range epigenetic remodeling in cancer», a càrrec de María José Barreiro (Centre Nacional d'Investigacions Oncològiques). Així mateix, una de les sessions va acollir el VIII Club de Cromatina de Barcelona, centrat en l'epigenètica de retroelements, i es van oferir comunicacions orals breus i sessions de pòster.

— 26 d'abril: *Systems biology, impact on immunology research*. Jornada coorganitzada amb la Societat Catalana d'Immunologia (SCI) amb motiu del Dia

de la Immunologia, que va comprendre les ponències «Understanding the static component of Systems biology: sequence variability from molecules to networks» (Xavier de la Cruz, del Vall d'Hebron Institut de Recerca) i «Coloring the book of life: genomic and epigenomic data integration» (Miguel Ángel Peinado, de l'Institut d'Investigació Germans Trias i Pujol). Va finalitzar amb una taula rodona amb els ponents que va dur per títol *Reptes en Systems Biology* i que va moderar el president de la SCI, Ricardo Pujol. Es va dur a terme a la seu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears (Barcelona).

— 5 de maig: XIX Matinal de l'Evolució. La Secció de la SCB a València va participar en l'organització d'aquesta jornada d'actualització científica per al professorat de secundària i batxillerat, que es va celebrar a l'auditori Joan Plaça del Jardí Botànic de la UV. Va constar de tres ponències, «Petites grans transicions evolutives» (Santiago Elena, professor d'investigació a l'I²SysBio), «Grans transicions en les tecnologies de la informació» (Sergi Valverde, professor del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la UPF) i «La genètica del futur i els humans 2.0» (Gemma Marfany, professora de genètica de la UB), i d'un debat general amb els ponents moderat pel delegat de l'IEC a València, Juli Peretó.

— 25 de juny: XVIII Jornada de Biologia Evolutiva. Activitat organitzada per la Secció de Biologia Evolutiva de la SCB per a promoure la interacció dels membres dels grups de recerca catalans que treballen en l'àmbit de la biologia evolutiva. Les ponències convidades d'aquesta edició van ser «Sex chromosome evolution in non-model organisms», de Beatriz Vicoso (Institut de Ciència i Tecnologia d'Àustria); «De novo gene evolution: fact or fiction?», per Mar Albà (Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques), i «Applying New-old methods to old-new questions: using Deep Learning to studying archaic introgression in the human genome», que va anar a càrrec d'Óscar Lao (Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica). Així mateix, joves investigadors van oferir més d'una quinzena de comunicacions, la millor de les quals va ser premiada al final de la Jornada amb l'XI Premi Antoni Prevosti de Biologia Evolutiva.

— 11 de juliol: Tercera Nit de la Biologia. Iniciativa per a celebrar els avenços assolits el darrer any per les persones o institucions que es dediquen a les ciències biològiques dins del territori de parla catalana. L'acte va incloure el lliurament dels Premis de la SCB i es va dur a terme al paranimf de l'Edifici Històric de la UB.

Conferències

— 15 de novembre: «La vida que brolla a la foscor. Els orígens de la vida a la

Terra... i en el sistema solar», a càrrec del membre de l'IEC Ricard Guerrero i organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB. Va versar sobre el descobriment dels microorganismes extremòfils, cosa que ha permès ampliar els límits de la vida i que fa pensar que aquesta «vida» de la Terra es podria haver donat en alguna altra part del sistema solar o en planetes que orbiten al voltant d'altres estrelles.

— 10 de gener: «El greix marró: què és i què el converteix en un aliat antiobesitat», a càrrec de Rosalia Rodríguez, professora al Laboratori de Biomedicina del Departament de Ciències Bàsiques de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat Internacional de Catalunya, i organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB.

— 7 de febrer: «Els pèptids com a moduladors d'interaccions proteïna-proteïna», pronunciada per Ernest Giralt, catedràtic del Departament de Química Orgànica de la UB, i organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB.

Cicle Bioquímica a la ciutat

Cicle d'activitats divulgatives coorganitzat amb la Societat Espanyola de Bioquímica i Biologia Molecular i amb la UPF en el marc del Congrés FEBS3+, el I Congrés de les Societats de Bioquímica i Biologia Molecular de França, Portugal i Espanya. Aquest congrés es va celebrar del 23 al 26 d'octubre a la Fira de Barcelona i, paral-

llement, es van dur a terme les sessions de *Bioquímica a la ciutat*.

El cicle es va encetar el dia 24 al CosmoCaixa amb la xerrada «Innate immunity: current concepts», a càrrec de Jules Hoffmann, guanyador del Premi Nobel de Medicina i Fisiologia l'any 2011 pels seus descobriments relacionats amb l'activació de la immunitat innata. La resta de sessions del cicle van consistir en taules rodones, la primera de les quals va tenir lloc el dia 25 a la Sala del Mercat de Santa Caterina i va dur per títol «Alimentació saludable i plaer» (hi van participar Josep Argilés, professor del Departament de Bioquímica i Biomedicina Molecular de la UB, juntament amb membres de la Fundació Àlicia, dedicada a la innovació tecnològica en cuina i a la millora dels hàbits alimentaris, i de la Fundació per a la Investigació del Vi i de la Nutrició). La segona taula rodona es va celebrar el mateix dia a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC; va dur per títol «Antibiòtics: per què els bacteris superresistents són la propera amenaça?» i hi van participar Jordi Vila (director de la Iniciativa de Resistència Antimicrobiana de l'Institut de Salut Global de Barcelona), Maria Milagros Montero (metgessa especialitzada en resistències als antibiòtics de l'Hospital del Mar); Domingo Gargallo-Viola (director científic d'ABAC Therapeutics), i, com a moderadora, Carolina Llorente (coordinadora acadèmica del Màster en Comunicació Científica, Mèdi-

ca i Ambiental de la UPF Barcelona School of Management). Finalment, el dia 26 va tenir lloc la darrera sessió, també a la Sala Pere i Joan Coromines, que va girar entorn de la «Manipulació genètica CRISPR» i en la qual van intervenir Lluís Montoliu (investigador del Centre Nacional de Biotecnologia del CSIC), Marc Güell (investigador principal de la UPF), María Casado (directora de l'Observatori de Bioètica i Dret de la UB) i, com a moderadora, Adelaida Sarukhan (redactora científica a l'Institut de Salut Global de Barcelona).

VIII Olimpíada de Biologia de Catalunya

Prova coorganitzada amb la majoria de les universitats catalanes i amb el Col·legi de Biòlegs de Catalunya, el CESIRE (Centre de Recursos Pedagògics Específics de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa), el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya i el Seminari Permanent de Ciències Naturals. L'objectiu és estimular i implicar els estudiants de batxillerat en el desenvolupament de la biologia. La 8a edició es va celebrar el 3 de febrer en diferents espais de les universitats organitzadores, i el lliurament dels premis va tenir lloc el 16 de febrer a Sala Prat de la Riba de l'IEC. Els premiats amb la medalla d'or van ser Fèlix Haba (Institut Frederic Martí i Carreras de Palafrugell), Ignasi Folch (Institut Olivar Gran

de Figueres) i Arnau Ortiz (Centre d'Estudis Roca de Barcelona).

Altres activitats

— 17 de novembre: Viquimarató de Biologia Barcelona 2017. Activitat oberta a tothom interessat a ampliar els articles de la Viquipèdia amb diferents aspectes relacionats amb les ciències biològiques. Va ser organitzada per les seccions de la SCB de Biologia Computacional i Bioinformàtica, Biologia Molecular, Genòmica i Proteòmica, i Microbiologia, amb la col·laboració d'Amical Wikimedia.

Congressos

— 3 i 4 de maig: II Congrés de Biologia de la SCB. Va ser organitzat per les seccions d'Aqüicultura, Biofísica, Biologia del Càncer, Desenvolupament, Biologia Molecular, i Senyalització Cel·lular i Metabolisme, amb l'objectiu de posar en contacte investigadors de diferents àrees de recerca de casa nostra i, per mitjà de ponències, comunicacions orals breus i sessions de pòsters, presentar la recerca biològica que s'està fent als socis de la SCB, als estudiants universitaris i de doctorat, i a la comunitat científica en general. El primer dia es va dedicar a aqüicultura, biofísica i biologia del càncer, amb els investigadors Sonia Rey (Universitat de Stirling) i Joan Oca (UPC) com a ponents convidats. Les sessions de l'endemà van versar sobre biologia del desenvolupament i biologia molecular, i es va celebrar la 4a Reunió Anual Internacio-

nal de la xarxa MetNet, organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme. A més, el Congrés va incloure les jornades anuals de les sis seccions organitzadores i les commemoracions del 25è aniversari de la Secció de Biologia Molecular i el 30è de la Secció de Biologia del Desenvolupament.

Col·laboracions en activitats d'altres entitats

— 20 i 21 d'octubre: XX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, coorganitzat per la Fundació Alsina i Bofill i per Althaia, Xarxa Assistencial Universitària de Manresa, i celebrat al teatre Kursaal de Manresa.

— 25 i 26 d'octubre: Barcelona Conference on Epigenetics and Cancer: «Epigenetic mechanisms in health and disease». Congrés organitzat per l'Obra Social «la Caixa», Biocat, l'IBMB i l'Institut de Recerca contra la Leucèmia Josep Carreras, que es va portar a terme al CosmoCaixa Barcelona.

— 10 de novembre: Annual Proteomics Symposium 2017: «Unveiling the complexity of the cell proteome». Simposi organitzat pel CRG i celebrat a l'auditori del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona.

— 8-13 de juliol: 6th Ramon Margalef Summer Colloquia: «Ecology through the omics lens». Curs organitzat per l'Institut de Ciències del Mar i impartit a la seva seu (Barcelona).

Premis

A continuació es presenten els premis convocats per la SCB, inclosos en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC i lliurats durant la Segona Nit de la Biologia, celebrada l'11 de juliol de 2017 a la Casa de la Convalescència de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (Barcelona). En aquest acte, presentat pel divulgador i periodista científic Daniel Arbós, a més del lliurament dels premis i les presentacions dels treballs finalistes, van intervenir Miguel Beato del Rosal, fundador del CRG, guardonat amb el Premi a la Trajectòria Professional; Arcadi Navarro, secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat; Josep Clotet, president de la SCB; Armand Sánchez, vicerector de Recerca i Transferència de la UAB, que va actuar com a amfitrió; Gemma Tarafa, comissionada de Salut de l'Ajuntament de Barcelona, i Joandomènec Ros, president de l'IEC.

Premi Societat Catalana de Biologia a la trajectòria professional

Premi ofert a un professional rellevant en l'estudi de les ciències de la vida que hagi destacat per la seva trajectòria, que hagi contribuït d'una manera destacada al progrés o la difusió de les ciències biològiques en els territoris de llengua catalana al llarg de la seva trajectòria professional, en qualsevol dels seus àmbits (docent, investigador, empresarial...) i que representi els valors morals, ètics i d'esforç de

la SCB. El guardonat va ser Miguel Beato del Rosal, fundador del CRG.

Premi Societat Catalana de Biologia a un article científic

Premi que s'ofereix als autors d'una publicació científica que hagi contribuït significativament a l'avenç de l'àmbit de les ciències biològiques, realitzada majoritàriament en els territoris de llengua catalana. El premi d'aquesta convocatòria es va lliurar al treball «ADP-ribose-derived nuclear ATP synthesis by NUDIX5 is required for chromatin remodeling», publicat a la revista *Science*, i del qual Roni Wright, del CRG, és la investigadora principal.

Premi Societat Catalana de Biologia a la divulgació

Premi ofert a una obra de divulgació en català d'algun tema de l'àmbit de les ciències biològiques. En aquesta convocatòria, el premi va ser atorgat a Mar Leza Salord, de la Universitat de les Illes Balears, pel desenvolupament de VespApp, un projecte de ciència ciutadana basat en un web, una aplicació que permet geocalitzar la vespa asiàtica.

Premi Societat Catalana de Biologia al jove investigador

Premi ofert a la millor tesi doctoral dins de l'àmbit de les ciències biològiques defensada en una universitat dels territoris de llengua catalana. El guardonat

d'aquesta convocatòria va ser Jesús Lozano Fernández, per la tesi *Mecanisme d'acció de l'hormona juvenil en la metamorfosi dels insectes*, defensada a la UB.

*Premi Societat Catalana de Biologia
a un treball de recerca de batxillerat
(per a estudiants)*

Premi que s'ofereix al millor treball de recerca de batxillerat en ciències biològiques presentat en un centre d'ensenyament

secundari dels territoris de llengua catalana. El guardonat en aquesta convocatòria va ser Pau Abelló Simón, de l'Escola Joan Pelegrí de Barcelona, per *La ictiodiversitat a la platja de Torredembarra*.

Publicacions

*Biologia de la reproducció: Actes de la XV
Jornada de Biologia de la Reproducció.*

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació: 1923

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP MONSERRAT MOLAS
Vicepresidència: XAVIER GARCÍA-DURAN
Secretaria: BERNAT TORRES MORALES
Tresoreria: CONRAD VILANO TORRANO
Vocalia: MARIA ARQUER CORTÉS
ÀNGELS BALDÓ BULLIDO
JOAN CUSCÓ CLARASÓ
JOAN GONZÁLEZ GUARDIOLA
XAVIER SERRA LABRADO

Delegat de l'IEC: PERE LLUÍS FONT

Coordinadors de les seccions especialitzades

Secció de Lògica i Filosofia de la Ciència JOAN ROSELLÓ MOYA
Secció de Filosofia Antiga JORDI SALES CODERCH
Secció de Filosofia Medieval MIGUEL CANDEL SANMARTÍN
Secció de Filosofia Moderna
Grup d'Estudis Fichteanes SALVI TURRÓ TOMÀS
Secció de Filosofia Contemporània
Grup d'Estudis Fenomenològics JOAN GONZÁLEZ-GUARDIOLA
Grup d'Estudis Sartreans IGNASI ROVIRÓ ALEMANY
Grup de Filosofia Personalista ALBERT LLORCA ARIMANY
Secció de Filosofia Analítica AMBRÒS DOMINGO BELANDO
Secció de Filosofia Pràctica
Grup de Didàctica de la Filosofia FÈLIX RABAL QUEIXALÓS
Grup Ad Hoc ÀNGELS BALDÓ BULLIDO
Secció de Filosofia Catalana JORDI SALES CODERCH
Secció de Filosofia Clàssica Alemanya SALVI TURRÓ TOMÀS
M. RAMON CUBELLS BARTOLOMÉ

Nombre de socis: 209

Activitats

Al llarg del curs 2017-2018, la Societat Catalana de Filosofia (SCFIL), a més de les reunions ordinàries de grups i seccions, va organitzar o col·laborar en l'organització d'aquestes activitats:

— 5 i 6 d'octubre, XXII Col·loqui de Vic: «El teatre». Trobada anual de professionals de les humanitats i d'altres especialistes universitaris per a aprofundir un tema comú, que en aquesta edició va ser el teatre. La primera jornada es va dedicar al teatre, la filosofia i la ciència, i la ponència convidada va ser «Shakespeare e la filosofia», que va anar a càrrec de Giuseppe Di Giacomo (Universitat de Roma La Sapienza). L'endemà el programa va girar entorn del teatre i les arts, i el dramaturg Sergi Belbel va ser el ponent convidat, que va parlar d'«El teatre a Catalunya: avui i reptes de futur». El programa va incloure la presentació del llibre de les actes dels Col·loquis de Vic del 2016, que van versar sobre la tradició, i tots dos dies es van oferir comunicacions orals seguides d'un col·loqui. L'activitat es va coorganitzar amb l'Ajuntament de Vic, la Societat de Filosofia del País Valencià, l'Associació Filosòfica de les Illes Balears, la Universitat de Roma La Sapienza, l'Institut de Dret i Tecnologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Ramon Llull, la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya i el Consell Comarcal d'Osona,

i es va dur a terme a la seu d'aquest últim.

— 10 d'octubre, curs *Història de la filosofia mexicana*. Va ser impartit en el marc de la Càtedra Ramon Xirau (Càtedra UNAM-UB) per Ambrosio Velasco, professor de l'Institut d'Investigacions Filosòfiques de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic. L'objectiu principal era comprendre el desenvolupament de la filosofia mexicana com un aspecte de l'evolució cultural i política de Mèxic, en el context de la relació d'aquest país amb Espanya entre els segles XVI i XX, mitjançant debats i controvèrsies en contextos intel·lectuals, moviments socials i conflictes polítics específics. També s'hi van abordar temes de filosofia política, filosofia de la història i de la cultura, i qüestions epistemiques, ètiques i estètiques, sempre vinculades a la significació cultural i política que han tingut en la formació i transformació de la nació i l'Estat mexicà enfront de la modernitat global. Es va organitzar conjuntament amb la UB i va tenir lloc a la seva Facultat de Filosofia.

— 3 de novembre, presentació del llibre *Mercaderia y deuda. Aportación de una fenomenología del dinero a los fundamentos de la teoría monetaria*. Acte organitzat pel Grup d'Estudis Fenomenològics, que va anar a càrrec de Joan González Guardiola, l'autor de l'obra, publicada per l'editorial Jitanjáfora (Universitat Nacional Autònoma de Mèxic).

— 1 de desembre, conferència «Avances en el tema del colorido de la vida». Sessió organitzada pel Grup d'Estudis Fenomenològics i impartida per Antonio Ziri6n, cap del Departament d'Antropologia de la Universitat Nacional Aut6noma de M6xic.

— 1 de febrer, lliçió del curs 2017-2018. Va dur per títol «Filosofia com a fenomenologia» i va ser impartida per Francesc Pereña, director del Grup d'Estudis Fenomenològics de la SCFIL.

— 6 d'abril, presentació del llibre *Paseo filos6fico en Madrid. Introducci6n a Husserl*. Va ser a càrrec de l'autor, Agustí Serrano, científic titular de l'Institut de Filosofia del CSIC.

— 17-22 d'abril, participaci6n en la 1a edici6n del Festival VilaPensa. La Societat va col·laborar en l'organitzaci6n d'aquest festival promogut pel VINSEUM Museu de les Cultures del Vi de Catalunya, en què experts van parlar de diferents àmbits damunt els quals s'ha estès l'escepticisme, com ara el canvi climàtic, la salut pública, la vellesa, els mitjans de comunicaci6n i la intel·ligència artificial, a fi d'aportar-hi solucions. El programa va incloure conferències, xerrades, espectacles de música i teatre, cinema i exposicions, que van tenir lloc en diferents espais de la ciutat de Vilafranca del Penedès.

— 29 de juny, seminari *Models del dret i la filosofia política catalanes: semàntica de les doctrines juridicopolítiques del pactisme en les seves diferents*

fases. Va constar de diverses sessions a càrrec d'experts, com ara una al voltant de textos catalans del pactisme jurídic o la presentaci6n del projecte Pactisme i Models de Dret.

— 15 i 16 de novembre, 4a edici6n del festival Barcelona Pensa. Com és habitual, es va participar en l'organitzaci6n d'aquesta iniciativa de la Facultat de Filosofia de la UB, que té per objectiu difondre, apropar i transmetre la filosofia a tots els públics. La quarta edici6n es va celebrar en forma de marat6n, amb més de vint-i-quatre hores ininterrompudes d'activitats (un total de 28, repartides en nou espais de la ciutat), entre les quals, per exemple, rutes filos6fiques, conferències i espectacles.

V Olimpíada de Filosofia de Catalunya

Més d'un centenar d'estudiants de 4t d'ESO i batxillerat van participar en la V Olimpíada de Filosofia de Catalunya (OFC), que va tenir lloc el 2 de febrer a la Sala Gran de la Facultat de Filosofia de la UB i va versar sobre el tema «Revoluci6n i utopia». Els finalistes de les tres modalitats (fotografia, dilema i dissertaci6n) van fer la defensa oral en un acte públic (17 de febrer, al vestíbul del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona) que va incloure la III Mostra de Vides —una selecci6n de reflexions en vídeo d'alumnes de secundària i batxillerat al voltant del tema de l'OFC— i va finalitzar amb el lliurament dels premis als guanya-

dors de l'Olimpíada. Aquests van ser Pol Carbonell (Col·legi Sant Miquel de Barcelona), en la modalitat de fotografia; Sarah Delgove i Raquel Sánchez Herrera, en el dilema moral (St. Peter's School de Barcelona), i Marc Orriols (Aula Escola Europea de Barcelona) i Dinora Puigbó (Jesuïtes de Casp, Barcelona), en la dissertació.

Grup de Filosofia Analítica

Es va organitzar el seminari *Ments, màquines i consciència*, que va constar d'aquestes deu sessions, impartides per professors i investigadors de filosofia: «Pot pensar una màquina? El test de Turing», impartida per Josep Macià (UB), el 29 de novembre; «La llengua que parlem determina com pensem?», a càrrec de Marc Artiga (Universitat de València), el 13 de desembre; «Intencionalitat, consciència, autoconsciència», amb Carlota Serrahima (UB), el 10 de gener; «Percepció i experiència», conduïda per Manuel García-Carpintero (UB), el 24 de gener; «Màquines i robots: qüestions ètiques», impartida per Neus Torbisco (UPF), el 7 de febrer; «La ment com a *software* del cervell: el funcionalisme», conduïda per David Pineda (UdG), el 21 de febrer; «Consciència en un món material?», amb Olga Fernández (UAB), el 7 de març; «Ment, consciència i inconscient segons la psicoanàlisi de Freud», impartida per

Núria Sara Miras (UB), el 21 de març; «Locke i la construcció de la ment», a càrrec d'Ambròs Domingo (coordinador del Grup de Filosofia Analítica), l'11 d'abril, i «El jo i el misteri de la consciència», amb Josep Lluís Prades (UdG), el 25 d'abril.

Sessions del Grup de Filosofia

Personalista

Sota el tema «Persona, cultura i barbàrie en el món contemporani», les sessions d'aquest curs es van dedicar a la lectura i l'estudi de dues obres de Michel Henry: *La barbàrie* (14 de desembre i 25 de gener) i *Encarnació. Una filosofia de la carn* (8 de març, 19 d'abril, 3 i 31 de maig, i 7 de juny). El curs es va encetar el 28 de novembre amb una conferència sobre el conjunt de l'obra de Michel Henry, pronunciada pel professor de filosofia de la UB Salvi Turró a la seu del Seminari Conciliar de Barcelona. I la resta de sessions es van celebrar a les oficines de l'IEC al carrer de Maria Aurèlia Capmany de Barcelona.

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 28-29 (2017-2018).

[= *Actes del IV Congrés Català de Filosofia. Vilafranca, 2015*]

MONSERRAT, Josep; ROVIRÓ, Ignasi (cur.).

La tradició (Col·loquis de Vic; 21)

Societat Catalana de Física

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP ENRIC LLEBOT RABAGLIATI (fins al 10.11.2017)

Vicepresidència:

JOAN PARELLADA SABATA (a partir del 10.11.2017)

NÚRIA FERRER ANGLADA

Tresoreria:

JOAN GARÍN CASANOVAS

Secretaria:

AGUSTÍ POCH PARÉS

Vocalia:

ALBERT BRAMON PLANAS

ADOLF CORTEL ORTUÑO

ÀNGEL CUADRAS TOMÀS

EMILI ELIZALDE RIUS

M. ÀNGELS GARCIA BACH

ANTONI GIRÓ ROCA

XAVIER GRANADOS GARCIA

IGNASI JUVELLS PRADES

ANTONIO MARZOA DOMÍNGUEZ

JOAN ÀNGEL PADRÓ CÀRDENAS

JOAN PARELLADA SABATA (fins al 10.11.2017)

SANTIAGO VALLMITJANA RICO

Comitè de publicacions:

FRANCESC XAVIER ÀLVAREZ CALAFELL

XAVIER JAÉN HERBERA

Coordinador del lloc web:

JOAN VALLS GONZÁLEZ

Delegat de l'IEC:

DAVID JOU MIRABENT

Nombre de socis: 397

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana de

Física (SCFIS) durant el curs 2017-2018, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Sessió inaugural

El curs es va inaugurar el dia 9 de novembre amb la conferència «Més enllà de Pròxima b», a càrrec de Guillem Anglada, professor de l'Escola de Física i Astronomia de la Universitat Queen Mary de Londres.

Jornades

— 18-20 d'octubre: XXXIII Trobades Científiques de la Mediterrània Josep Miquel Vidal. Activitat anual coorganitzada amb l'Institut Menorquí d'Estudis (IME) i, en aquesta edició, també amb l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC) i la Universitat Autònoma de Barcelona. Per mitjà de més d'una vintena de ponències, una taula rodona i presentacions en forma de pòster, es va abordar el transport d'electrons i fonons, i la interacció entre ambdós, en la micro i la nanoescala. Es van celebrar a Can Victori, seu de l'IME (Maó, Menorca).

— 2 de febrer: XIII Jornada de Recerca del Departament de Física de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Va constar de quatre ponències a càrrec d'investigadors de grups de recerca de la UPC: «Pressure-induced phase transitions for solid-state cooling: Barocaloric effect», de Pol Lloveras (Grup de Caracterització de Materials); «'Invisibility' and field flow control by Local Hilbert Transform», per Muriel Botey (Dinàmica no Lineal, Òptica no Lineal i Làsers); «Stellar explosions: beacons in

the sky», de Jordi José (Grup d'Astronomia i Astrofísica), i «Non-linear MHD simulations for fusion plasma applications», impartida per Shimpei Futatani (Advanced Nuclear Technologies Research Group). La conferència convidada va ser pronunciada per Manuel Munuera del Cerro, del Servei de Diagnòstic per la Imatge de l'Hospital Sant Joan de Déu, i va dur per títol «MRI (Magnetic Resonance Imaging): An Update. New image applications to resolve clinical doubts».

— 16 i 17 de maig: commemoració del Dia Internacional de la Llum. Amb motiu del primer Dia Internacional de la Llum, es van organitzar una sèrie d'actes conjuntament amb l'Acadèmia Europaea-Barcelona Knowledge Hub (AE-BKH), que el dia 16 es van dur a terme a la seu de l'IEC i a les facultats de Ciències i de Biociències de la UAB, i, l'endemà, a la Facultat de Física de la UB i a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (UPC). El programa va comprendre cinc conferències: «La llum: la gran eina per a ciència i tecnologia», de Ramon Vilaseca (UPC); «Planeta llum. Fotosíntesi i l'origen de l'ecosistema», a càrrec del membre de l'IEC i director acadèmic de l'AE-BKH Ricard Guerrero; «Teaching electrons to take a selfie», amb Jens Biegert (Institut de Ciències Fotòniques, ICFO); «Nanofotònica: quan la llum ens obre les portes del món nano», per Romain Quidant (ICFO), i «El sincrotrón ALBA: otro tipo de luz»,

de Gastón García (sincrotró ALBA). També es va projectar el vídeo de l'exposició «Los números y la humanidad», de Javier Tejada (UB).

Conferències

— 23 de gener: «Ones gravitatòries: l'alba d'una nova era», pronunciada per José M. Martín Senovilla, catedràtic de física teòrica a la Universitat del País Basc. Es va oferir amb motiu de la concessió del Premi Nobel de Física de 2017 a Barry C. Barish, Kip S. Thorne i Rainer Weiss per les contribucions decisives al detector LIGO i a l'observació d'ones gravitatòries.

— 9 de març: «El temps del 2025», a càrrec de Tomàs Molina, cap de meteorologia de Televisió de Catalunya, que va analitzar l'efecte del canvi climàtic en aquest futur tan immediat. La sessió va incloure el lliurament de premis d'aquest curs (fase catalana de l'Olimpíada de Física; Premis per als Treballs de Recerca de Batxillerat i el Concurs de Fotografia d'Imatges de Física).

— 16 de maig: «La llum: la gran eina per a ciència i tecnologia», amb Ramon Vilaseca, professor del Departament de Física de la UPC (en el marc dels actes del Dia Internacional de la Llum).

Cicle de conferències *Física oberta*

Les conferències d'aquest curs van ser les següents: «Una visió microscòpica de la coherència quàntica», impartida per Jordi Boronat, catedràtic de física aplicada

del Departament de Física de la UPC (21 de febrer); «Feynman: un paradigma de curiositat i creativitat», a càrrec de Rolf Tarrach, president de l'Associació Europea d'Universitats (15 de març), i «Refrigeració en estat sòlid: una tecnologia respectuosa amb el medi ambient», pronunciada per Antoni Planes, catedràtic de física a la UB (26 d'abril).

Concursos i proves

IV Concurs de Fotografia d'Imatges de Física

Concurs convocat per fomentar l'interès per la física entre els estudiants de física de batxillerat dels centres d'ensenyament d'Andorra, Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià. El jurat, tot valorant l'enginy, la innovació i la capacitat artística i comunicativa dels participants i de les imatges presentades, va acordar premiar les fotografies *Il·luminant amb UV*, d'Arnau Gran (1r premi); *És capaç d'acolorir, ampliar coses i fer que la ciutat es vegi a l'inrevés*, de Xufeng Weng (2n premi), i *Acció-reacció: un globus i aire enfarinat*, obra d'Elisabeth Llanos (accèssit). La imatge guanyadora de la votació popular va ser *Des d'on es miri*, de Carlos Martínez Martínez.

Olimpíada de Física

A fi de seleccionar la vintena d'estudiants de batxillerat que formarien la delegació catalana en la XXIX Olimpíada Espanyola de Física (OEF), el 2 de febrer es va

dur a terme la fase catalana en diversos centres de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, i el guanyador absolut va ser David Carrillo (Escola IPSI de Barcelona). En l'OEF (Valladolid, 13-16 d'abril), Joan Hernanz, de l'Aula Escola Europea de Barcelona, va obtenir la medalla d'or. Aquest mateix estudiant va guanyar una medalla de bronze en l'Olimpíada Internacional de Física, que va tenir lloc a Lisboa del 21 al 29 de juliol.

Altres activitats

Exposició de maquetes d'invents al llarg de la història

Un any més es van exhibir maquetes d'invents que han canviat la història de la física des de la Grècia clàssica, construïdes per Ramon Magem, qui n'ensenya el funcionament. L'exposició, adreçada a estudiants de batxillerat i dels darrers cursos de l'ESO, es va poder visitar del 27 de febrer al 2 de març a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC.

Curs Ciència i Tecnologia: «De la física quàntica a les nanotecnologies»

Curs coordinat per Núria Ferrer, vicepresidenta de la SCFIS, que es va impartir en el marc de la 50a Universitat Catalana d'Estiu a l'Institut Lluís de Peguera de Manresa (5-10 de juliol) i al Liceu Renouvier de Prada de Conflent (21-23 d'agost). Va girar entorn dels principis de la física quàntica i les seves conseqüències, i es van abordar temes com les aportacions de

Richard Feynman (amb motiu del centenari del seu naixement), les nanotecnologies (de les quals Feynman és considerat el precursor) i les aplicacions pràctiques actuals o futures (per exemple, la computació quàntica o les nanobiotecnologies). A fi de donar a conèixer la recerca actual en diferents camps relacionats amb el tema del curs, es van convidar diferents investigadors de grups o instituts de recerca del nostre entorn.

Col·laboracions

— Tardor del 2017: activitats *Encontres amb el Tercer Cicle*, organitzades per un col·lectiu d'estudiants de tercer cicle de la Facultat de Física de la UB.

— 18 d'octubre: conferència «Langmuir, un científico americano», a càrrec del professor Miguel Ángel Cabrerizo (Universitat de Granada). Acte inaugural de la 13a mostra temporal (2017-2018) organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la UB, que va dur per títol «Irving Langmuir i el naixement de la ciència de superfícies». Va tenir lloc a l'Aula Magna Enric Casassas de la UB.

— 19 de febrer: 6a Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària (JIPI), celebrada a la Facultat de Física de la UB.

— 9 i 16 de març: Taller de Física de Partícules, adreçat a alumnes de 2n de batxillerat. Va ser organitzat pel Grup de Física Experimental de Partícu-

les de la UB i impartit a la Facultat de Física d'aquesta universitat.

— 31 de maig: homenatge a Josep Miquel Vidal (1939-2013). Es va participar en aquest acte organitzat per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT) i l'IME. Hi van intervenir Joandomènec Ros, president de l'IEC; Maite Salord, vicepresidenta del Consell Insular de Menorca, i Miquel Àngel Casanovas, director de l'*Enciclopèdia de Menorca*. L'homenatge va incloure la projecció de vídeos i d'imatges d'arxiu i les intervencions de José Pardo (SCHCT), amb la conferència «La darre-ra aposta intel·lectual de Josep Miquel Vidal: com construir la història de la medicina de Menorca», i del membre de l'IEC Antoni Roca Rosell, amb la semblança «Josep Miquel Vidal, historiador de la ciència».

Premis

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física (per a estudiants)

Es va declarar desert.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

Premis oferts a estudiants de batxillerat a fi d'estimular la realització de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. En la 16a convocatòria, els dos premis es van atorgar als treballs *La geometria del so*, de Guillem Sans (Institut de l'Arboç) i *Per què volen els avions? El túnel del vent*, de Mireia Carvajal (Institut Baix Montseny de Sant Celoni). Així mateix, es va atorgar un accèssit als treballs *Descobrint el Sol. Radioastronomia amb una antena de televisió*, de Roger Díaz Codina, Miquel García Molina i Carles Ruiz Rovira (Escola Sant Gervasi Cooperativa de Mollet del Vallès); *Determinació experimental del camp magnètic de la Terra*, de Joan Mases (Institut Guindàvols de Lleida); *El llop, un fenomen acústic molt curiós*, de Joan Cucurull (Institut Jaume Balmes de Barcelona), i *La física sobre rodes*, d'Alba Malagón (Institut de Celrà).

Publicacions

Recursos de Física [en línia], núm. 20 (2018).

Societat Catalana de Química

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	CARLES BO JANÉ
Vicepresidència:	NORA VENTOSA RULL
Secretaria:	GREGORI UJAQUE PÉREZ
Tresoreria:	RAMÓN SAYÓS ORTEGA
Vocalia:	CONSOL BLANCH COLAT
	AURELI CAAMAÑO ROS
	JOAN CIRUJEDA RANZENBERGER
	JORDI CUADROS MARGARIT
	CRISTIAN GÓMEZ CANELA (a partir del 8.3.2018)
	PERE GRAPÍ VILUMARA
	JOSEFINA GUITART MAS
	MONTSERRAT HERAS COROMINAS
	CIRIL JIMENO MOLLET
	ROSA MARIA MARCÉ RECASENS
Delegat de l'IEC:	ÀNGEL MESSEGUER PEYPOCH
Nombre de socis:	781

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

Per al curs 2017-2018, la Societat Catalana de Química (SCQ) va organitzar les activitats següents, que generalment es van portar a terme a la seu de l'IEC:

— 19 de desembre, acte científic amb motiu de la commemoració del Premi Nobel de Química 2017. En el trans-

curs de l'acte, el professor Jordi Arbiol, de l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia i expert en el camp de recerca del Premi Nobel de 2017, va pronunciar la conferència «Microscòpies electròniques: com entendre i avançar en la ciència a partir de veure'n els petits detalls». Així mateix, es va fer un reconeixement a les

persones doctorades dins l'àmbit de la química durant el curs 2016-2017 a les universitats catalanes.

— 20 de desembre, XVII Conferència Enric Casassas: «Ensenyar sobre dades als futurs químics: què i com». Aquesta edició es va coorganitzar amb la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC i amb l'Institut Químic de Sarrià (IQS), i va tenir lloc a la seu d'aquest últim (Barcelona). El programa va incloure tres ponències: «Thinking with data. Teaching about data analysis to STEM undergrads», per Nicholas J. Horton, del Departament de Matemàtiques i Estadística de l'Amherst College (Massachusetts, EUA); «Què necessiten saber els professionals de la indústria?», a càrrec de Toni Díaz, professor de l'IQS, i «Què necessiten saber els investigadors en química?», per Anna de Juan, del Departament de Química Analítica de la Universitat de Barcelona. Així mateix, es va celebrar una taula rodona titulada «L'anàlisi de dades en els currículums actuals de química», en què van participar professors d'estadística, quimiometria i disciplines afins de diferents universitats catalanes.

— 25 i 26 de gener, 23a Conferència Fèlix Serratosa. Els ponents convidats d'aquesta edició van ser Carmen Nájera, catedràtica del Departament de Química Orgànica de la Universitat d'Alacant, amb «Enantioalyzed 1,3-dipolar cycloadditions of azomethine ylides: applications to the synthesis of highly

substituted prolines with biological activity», i Antoine Baceiredo, del Laboratoire Hétérochimie Fondamentale et Appliquée de la Universitat Paul Sabatier de Tolosa (França), que va impartir les ponències «“Carbones” and “carbenes”: efficient synthetic tools» i «The chemistry of new stable silylenes: potential applications in catalysis». Va ser coorganitzada amb la Reial Societat Espanyola de Química i duta a terme a la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), el dia 25, i a l'Institut de Química Avançada de Catalunya (Barcelona), el 26.

— 29 i 30 de gener, X Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans. Activitat que té per objectiu difondre els temes d'investigació en curs dels grups de recerca en química dels Països Catalans, incitar els joves investigadors a ser els protagonistes de la transmissió del seu treball a la resta de la comunitat científica i promoure la comunicació entre els investigadors que treballen en els diferents camps de la química. El programa va incloure una setantena de comunicacions orals, distribuïdes en nou simposis dedicats als temes següents: teoria i modelatge, metodologia sintètica de compostos orgànics i inorgànics, materials i química de l'estat sòlid, biomolècules, metal·lobiomolècules i biomimetisme, catàlisi, metodologia analítica, enginyeria i control de processos, medi ambient i qualitat de vida, i didàctica de la química

ca. Així mateix, es van oferir tres conferències plenàries: «Immobilized catalytic systems for asymmetric flow processes», de Miquel A. Pericàs (Institut Català d'Investigació Química); «L'antropocè i el canvi climàtic», a càrrec de Joan Grimalt (Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua), i «Catàlisi amb nanopartícules i àtoms aïllats sobre òxids inorgànics: qui és més important?», pronunciada per Jordi Llorca (Centre de Recerca en Nanoenginyeria de la Universitat Politècnica de Catalunya). Finalment, es va obrir una taula rodona titulada *Després de la tesi, què?*, amb Maribel Crespo (Laboratori Almirall), Maria Rosa Marsal (BASF) i Anna Prades (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya).

— 16, 17, 18 i 20 d'abril, XI Jornades sobre Química Verda: «Vectors energètics alternatius». La Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili (URV), amb el patrocini de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible, l'Associació Empresarial Química de Tarragona i la SCQ, organitza aquestes jornades per a estudiants amb l'objectiu de promoure una pràctica de la química i d'altres activitats relacionades que faci valer els principis de sostenibilitat i el respecte pel medi ambient. En aquesta edició es van oferir activitats varies com visites a empreses, una conferència sobre fotosíntesi artificial i tallers de fabricació de biodièsel i la petjada de carboni en

vehicles. Es van dur a terme en diferents espais de la Facultat de Química de la URV.

— 9 de maig, XXX Debat de Química a l'IEC: «Connectar la ciència dels materials amb els joves i les aules». Jornada adreçada a professors de química i de l'àmbit de la ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtica, que en aquesta edició va tenir per objectiu apropar la ciència dels materials a l'ensenyament secundari. Va començar amb les dues ponències convidades, a càrrec d'investigadores de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB): «Àtoms, molècules... i materials», per Susagna Ricart, i «Kit de materials a l'aula (ICMAB)», d'Arántzazu González Campo. Tot seguit, es va obrir un debat amb les ponents i els participants a l'acte, que va dur per títol *La ciència de materials, com relacionar aquest àmbit amb l'etapa de l'ensenyament secundari i contribuir a estimular el talent científic jove?* i va ser moderat per Aureli Caamaño, de la SCQ. Finalment, es van lliurar els guardons de la 12a edició dels Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat dins l'àmbit de la química.

— 5 de juny, VIII Jornada Medi Ambient i Societat: «Pautes per a la gestió ambiental». Activitat coorganitzada amb Dones d'Avui.Cat i Aigües de Barcelona per a commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient, estructurada en dues sessions (partícules i nanopartícules, i noves

estratègies de control ambiental), que van sumar set ponències, impartides per investigadores, a fi d'impulsar i visualitzar la tasca que fan i la recerca en què participen o que lideren: «Nanovesícules per al subministrament de biomolècules: oportunitats i reptes» (Nora Ventosa, de l'ICMAB), «Alteracions lipídiques induïdes per nanopartícules en peix zebra» (Eva Gorrochategui, de l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua, IDAEA), «Impacte dels nanomaterials en la salut humana i ambiental» (Gemma Janer, de Leitat), «La problemàtica dels microplàstics en el cicle de l'aigua» (Meritxell Minoves, d'Aigües de Barcelona), «Hi ha alternatives als mètodes convencionals d'espectrometria de masses per a la resolució dels problemes ambientals?» (Raquel Seró, del Departament de Química Analítica de la UB), «Desenvolupament de noves estratègies per al control de plagues» (Carmen Quero, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya) i «El trànsit com a font de contaminació atmosfèrica a les nostres ciutats: estat actual i estratègies de millora» (Mar Viana, de l'IDAEA).

— 21 de juny, Trobada de la SCQ i la Indústria Química. Reunió amb representants de la indústria química i de les associacions empresarials de Catalunya, organitzada per la SCQ amb motiu de la proclamació per les Nacions Unides del 2019 com a Any Internacional de la Taula Periòdica dels Elements Químics,

i a fi d'elaborar un programa per conscienciar del paper de la química a la societat en la línia dels objectius de l'ONU.

EuCheMS (Associació Europea de Ciències Químiques i Moleculars)

La SCQ és societat membre de l'EuCheMS des del mes de gener de 2008. Entre els dies 4 i 7 de setembre, la Societat va organitzar l'EUCO-TCC 2017 (11th European Conference on Theoretical and Computational Chemistry). Aquest congrés de l'EuCheMS es dedica a exposar els avenços recents i les tendències en el camp de la química teòrica i computacional i l'impacte que tenen en les ciències moleculars i la tecnologia. En l'onzena edició, duta a terme a la seu de l'IEC, es van abordar qüestions com ara les biomolècules i la descoberta de nous medicaments, les ciències dels materials i la fase condensada, la reactivitat i la catàlisi, la dinàmica i la cinètica molecular, l'estructura electrònica i els entorns virtuals en les ciències computacionals.

Així mateix, la SCQ va participar en el 7è Congrés EuCheMS de Química, celebrat a l'Arena and Convention Centre de Liverpool del 26 al 30 d'agost de 2018. Es tracta de la cita més important a Europa que reuneix químics del continent i d'altres indrets del món per debatre les darreres novetats, les innovacions i el futur de la química.

Premis

Premi de la Societat Catalana de Química (per a estudiants)

Premi instituint el 1962 i ofert a un treball de fi de grau del grau de química realitzat per alumnes d'universitats de terres de llengua catalana. En la 55a convocatòria, inclosa dins del *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi es va atorgar a Arnau Bertran per *Òxid de grafè reduït decorat amb nanopartícules d'òxid de ferro. Síntesi, caracterització i estudi magnètic*. Així mateix, es van concedir accèssits a Enric Petrus per *Propietats electròniques i reactivitat dels compostos d'uranil*, i a Jaume Rostoll per *Reaccions d'alquilació de Friedel-Crafts d'hidroxiindoles amb nitroalquens. Estudi de l'aplicabilitat de la reacció*. El lliurament es va dur a terme en el marc de la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2018, el 20 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Premis als Treballs de Recerca de

Batxillerat dins l'Àmbit de la Química

Premis fundats l'any 2007 i oferts a treballs de recerca de batxillerat en què

la química té un pes important. En la 12a convocatòria, el 1r Premi es va atorgar *ex aequo* als treballs *L'all com a font d'antibiòtics naturals*, obra de Maria Torrents, i *Anàlisi de contaminants atmosfèrics i contaminants que agreugen el canvi climàtic a Malgrat de Mar*, d'Helena Lasheras. Així mateix, es van concedir accèssits a *Un treball per a recordar*, d'Érika González Chivite; *La fotosíntesi artificial*, d'Alba Torrecilla, i *Impacte i gestió de les marees negres a la costa gallega*, de Carlos Cebrián, i vuit mencions honorífiques. A més, es van oferir als alumnes finalistes estades científiques de dues setmanes amb grups de recerca del nostre país. El lliurament va tenir lloc el 9 de maig a la Sala Prat de la Riba de l'IEC en el marc del XXX Debat de Química a l'IEC.

Publicacions

Educació Química, núm. 22: 2016 (ed.: 2017).

Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 16 (2017).

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: XAVIER JARQUE RIBERA
Vicepresidència: ENRIC VENTURA CAPELL
Vicepresidència adjunta: IOLANDA GUEVARA CASANOVA
Secretaria: ALBERT RUIZ CIRERA
Tresoreria: NATÀLIA CASTELLANA VILA
Vocalia: ALBERT AVINYÓ ANDRÉS
MARTA BERINI LÓPEZ-LARA
NÚRIA FAGELLA RABIONET
JOSEP GRANÉ MANLLEU
ALBERTO HERRERO IZQUIERDO
CARLES ROMERO CHESA
MANEL ÚDINA ABELLÓ

Comitè Científic:

TOMÁS ALARCÓN COR
ÀLEX ARENAS MORENO
CARLES CASACUBERTA VERGÉS
LUIS VICTOR DIEULEFAIT
ANTONI GUILLAMON GRABOLOSÀ
TERE MARTÍNEZ-SEARA
ARTUR NICOLAU NOS
JOAQUIM ORTEGA CERDÀ
JOAN PORTI PIQUÉ
MARTA SANZ SOLÉ
JOAN DE SOLÀ-MORALES RUBIÓ
ENRIC VENTURA CAPELL

Comitè de Publicacions:

ALBERT AVINYÓ ANDRÉS
ROSA CAMPS CAMPRUBÍ
JULIÀ CUFÍ SOBREGRAU
ENRIC VENTURA CAPELL

Corresponding member EMS-SCM:

MARTÍ LAHOZ VILALTA

Delegat de l'IEC:

JOAN GIRBAU BADÓ (fins al 10.5.2018)

PILAR BAYER ISANT (a partir del
10.5.2018)

Nombre de socis:

754

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

Les activitats organitzades per la Societat Catalana de Matemàtiques (SCM) durant el curs 2017-2018 van ser les següents:

Inauguració del curs

El curs de la SCM es va inaugurar el 22 de novembre a la Sala Pere i Joan Corominas de l'IEC, amb la lliçó «Sobre algunes desigualtats geomètriques en el pla», impartida per Julià Cufí, catedràtic emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Jornades

— 30 de setembre: 14a Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques: «Xarxes per comunicar, compartir i cooperar en l'educació matemàtica». Aquesta edició es va dedicar a les xarxes de mestres i professors, una eina que cal difondre perquè permet compartir i construir coneixement de manera col·lectiva, canvia i amplia la manera d'aprendre, marca

tendències i admet diferents graus d'implicació dels usuaris. Entre altres activitats, el programa va incloure la conferència «Canvi, professió i coneixement: les xarxes i l'educació matemàtica», de Ferran Ruiz Tarragó (expresident del Consell Escolar de Catalunya), i una tertúlia titulada *Xarxes per comunicar, compartir i cooperar en l'educació matemàtica*, en què van participar Lluís Bonet (IES Mare Nostrum d'Alacant), Carles Giménez Esteban (Col·legi Sant Gabriel de Viladecans), Joan Gómez Urgellés (Universitat Politècnica de Catalunya), Sara Sánchez Camins (INS Montserrat Colomer de Sant Esteve Sesrovires) i, com a moderadora, Cecília Calvo (Escola Sadako de Barcelona). Va ser coorganitzada amb la FEEMCAT (Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya), la Societat d'Educació Matemàtica de la Comunitat Valenciana al-Khwārizmī i la Societat Balear de Matemàtiques XEIX,

i va tenir lloc a la seu de l'IEC, amb seguiment per videoconferència a l'edifici Sa Riera de la Universitat de les Illes Balears (Palma).

— 9 de febrer: *Matemàtiques com Tu*. Jornada que es va organitzar conjuntament amb BCSMath amb motiu del Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència (11 de febrer). Va comprendre xerrades, tallers i un monòleg, per mitjà dels quals es va donar visibilitat a matemàtiques femenines i a les seves investigacions recixides que tenen conseqüències en la vida quotidiana. Entre altres qüestions, es van abordar les tècniques emprades en la indústria aèria per a fixar els preus dels vols, la detecció de comportament suïcida a les xarxes socials i els algorismes que permeten obtenir les millors rutes i estalviar diners a les empreses de repartiment a domicili. Va tenir lloc a la seu de l'IEC.

Proves i concursos

XI Olitele

Concurs telemàtic individual de resolució de problemes adreçat a estudiants de batxillerat o de cicles formatius de formació professional (CF) —excepcionalment, també hi poden participar alumnes d'ESO. Els primers premis es van atorgar a Sílvia Casacuberta (Aula Escola Europea de Barcelona, 2n de batxillerat) i a Víctor Escudero (Institut Jaume Vicens Vives, Girona, 2n de batxillerat).

Fase catalana de la 54a Olimpíada Matemàtica Espanyola

Prova adreçada a alumnes de batxillerat o de CF —excepcionalment, hi poden participar alumnes d'ESO, avalats per un dels seus professors de matemàtiques—, que aquest curs va tenir lloc els dies 15 i 16 de desembre simultàniament a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona. Els guanyadors van poder participar en la 54a Olimpíada Matemàtica Espanyola (Jaén, 15-18 de març). El primer premi el van obtenir tres estudiants de l'Aula Escola Europea de Barcelona: Joan Hernanz (2n de batxillerat), Albert López Bruch (1r de batxillerat) i Javier López-Contreras (2n de batxillerat).

V Copa Cangur

L'1 de març es va celebrar, al Tecnocampus Mataró-Maresme, la final de la V Copa Cangur, consistent a resoldre problemes per equips de centre. L'equip que va obtenir la millor puntuació, entre els 23 equips participants, va ser el de l'Institut de Sant Quirze del Vallès.

XXIII Prova Cangur

La 23a edició de la Prova Cangur, convocada per la Societat en el marc de l'organització internacional Kangourou sans Frontières, va tenir lloc el 15 de març en centenars de seus repartides pel territori, entre les quals l'IEC. Hi van participar més de 113.000 estudiants de tot Catalunya, des de 5è de primària fins a 2n de

batxillerat. La prova consta de trenta reptes matemàtics de resposta tancada per als alumnes de secundària i vint per als

alumnes del cicle superior de primària. Van obtenir els primers premis d'aquesta edició els estudiants següents:

<p>5è d'EP: Bernat Vicens (Casa Nostra, Banyoles), Roger Aranès (Montagut, Vilafranca del Penedès), Sandra Milà (Camp Joliu, l'Arboç), Pol Musté (Escola l'Arrabassada, Tarragona), Arnau Casanovas (Santa Teresa de Jesús, Vilanova i la Geltrú), Roger Gómez Català (Fedac-Gironella, Gironella), Laura Martí Sala (Escola de Llers, Llers), Màrius Furriol (Collegi Montserrat, Cerdanyola del Vallès), Júlia Muria (Escola Barcelona, Barcelona), Martí Vallbona (Les Escoles, Gurb), Adrià Muñoz (Sant Lluís, Barcelona), Biel Vall-Llovera (Escola El Cim, Teià), Martina Merigó (Escola El Cim, Teià), Iván González Castillo (Mare de Déu de la Mercè, Sant Feliu de Llobregat), Clàudia Guasch (Immaculada Concepció, Gavà) i Daniel Culebras (Escola Sant Miquel, Miralcamp).</p>	<p>6è d'EP: Leyre Leoz (Collegi Montserrat, Cerdanyola del Vallès), Jan Torra (Cor de Maria, Olot), Mar Ponjoan (Escola Lacustària, Llagostera), Anna Rodríguez (Escola Salvador Sanromà, Llinars del Vallès), Adrià Navajas (Frederic Mistral-Tècnic Eulàlia, Barcelona), Mar Artigas (Escola Sant Martí, Arenys de Munt), Júlia Fité (Sadako, Barcelona), Núria Sastre (Fedac-Súria, Súria), Marta Sayol (Collegi Yglesias, Canet de Mar), David Lara (Escola Molí de Vent, Torredembarra), Lucía Ortiz (Escola Joaquim Abril, Sant Fost de Campsentelles), Júlia Saez (Escola Els Castanyers - ZER Guillerries, Viladrau), Miquel Orpella (Collegi Montserrat, Barcelona), Andrea Crespo (Escola Màrius Torres, l'Hospitalet de Llobregat), Mireia Filella (Escola Montagut, Vilafranca del Penedès), Mark Antonio Ionica (Escola Martí Poch, l'Espuga de Francolí), Fan Chen (Mare de Déu del Roser, Barcelona), Àlex Moral (Escola Rosella, Viladecavalls), Toni Pons (Sadako, Barcelona), Lucía España (Sagrat Cor, el Vendrell) i Lluc Torió (Escola Roc Blanc, Viladecavalls).</p>
<p>1r d'ESO: Timothy David Skipper (Institut Cabrils, Cabrils).</p>	<p>2n d'ESO: David Xifré Palacios (Institut Gabriel Ferrater i Soler, Reus).</p>
<p>3r d'ESO: Ángel Rodríguez Salvador (Casa del Roure, Barcelona).</p>	<p>4t d'ESO: Víctor Conchello (Sant Pere Chanel, Malgrat de Mar).</p>
<p>1r de batxillerat: Albert López Bruch (Aula Escola Europea, Barcelona).</p>	<p>2n de batxillerat: Joan Hernanz (Aula Escola Europea, Barcelona).</p>

Problemes a l'esprint

Activitat de resolució de problemes matemàtics en línia per equips de centre, convocada conjuntament amb la FEEMCAT i el Centre de Recursos per Ensenyar i Aprendre Matemàtiques. Els equips de 3r i 4t d'ESO van fer la prova el dia 13 de desembre, i el que va obtenir el millor resultat (enviament de totes les solucions correctes al més ràpid possible) va ser l'IES Bellaguarda d'Altea (Marina Baixa, País Valencià). Els equips de 5è i 6è d'EP van fer la prova el 24 de gener, i els guanyadors van ser el Col·legi Sant Lluís (Barcelona), l'Escola Joan Pelegrí (Barcelona) i Saint George's School (Fornells de la Selva). D'entre els equips de batxillerat, que van participar-hi el 7 febrer, van obtenir els millors resultats l'Aula Escola Europea (Barcelona) i l'Institut Jaume Vicens Vives (Girona). Finalment, 173 equips de 1r i 2n d'ESO, de 122 centres amb un total de més de 3.500 alumnes, van fer la prova el 21 de febrer, i l'equip que va enviar les respostes correctes més de pressa va ser el de l'Institut Arquitecte Manuel Raspall, de Cardedeu.

XIV Concurs de relats de contingut relacionat amb el món de les matemàtiques

El primer premi es va atorgar al relat *Sistema d'eixos de coordenades*, de Nil Puiggròs (3r d'ESO de l'Escola Pia d'Igualada). També es va concedir un accèssit a Clara O. Serés (4t d'ESO del

Col·legi Aura, la Canonja) per *Instint fractal*.

VII Concurs de Cartells

Hi poden participar alumnes del segon cicle de l'ESO, de batxillerat o de CF, individualment o en grups de treball, i cada participant pot enviar diversos dissenys. En la 7a edició, el jurat va decidir atorgar només un accèssit al cartell d'Ariadna Garcia Pelegrin, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Jaume Vicens Vives (Girona), que serà la imatge de presentació del Cangur 2019.

Marató de problemes

Concurs telemàtic individual de llarga durada, amb característiques semblants a l'Olitele però adreçat a alumnes de 3r i 4t d'ESO. Es convoca conjuntament amb la FEEMCAT i amb el CESIRE-CREMAT, i en l'edició de 2018 van guanyar els primers premis Joana Pech (3r d'ESO, Institut Les Corts de Barcelona) i Laura Guberna (2n d'ESO, Aula Escola Europea de Barcelona).

VídeoMAT 2018

Projecte en què l'alumnat crea vídeos on es responen preguntes que posen de manifest aplicacions de les matemàtiques o la presència d'aquesta ciència en l'entorn. A continuació, es presenten els vídeos guanyadors dels premis especials de cada categoria, que van ser guardonats el 18 de maig en una trobada final:

— Educació infantil i cicle inicial d'educació primària: *Quants anys tenen els arbres del nostre bosc?* (Escola de Lladurs, Lleida) i *Hi ha relació entre la longitud del peu i el número de calçat?* (Escola Lavínia, Barcelona).

— Cicles mitjà i superior d'educació primària: *Quina forma han de tenir els paracaigudes per aguantar més temps a l'aire?* (Escola Daina-Isard, Olesa de Montserrat).

— 1r, 2n i 3r d'ESO: *És certa la teoria de la sabiduria de les masses?* (Institut Collblanc, la Canonja) i *On es troba l'alçada de la meitat del volum del con?* (Collegi Montserrat, Barcelona).

— 4t d'ESO, batxillerat, cicles formatius i educació d'adults: *Podem calcular distàncies aproximant tant com GoogleMaps?* (IES Mare Nostrum, Alacant) i *Hi ha matemàtiques als cristalls?* (Escola Puigcerver, Reus).

— Universitat: *Es pot mesurar i quantificar la bellesa?* (Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB).

Altres activitats

Bojos per les matemàtiques

Curs coorganitzat amb la FEEMCAT per a fomentar l'entusiasme per les matemàtiques entre els estudiants de 1r de batxillerat de la modalitat de ciències i tecnologia. El programa de 2018, del 13 de gener al 24 de novembre, consta de 22 sessions dedicades a qüestions com ara les seccions còniques, la matemàtica indus-

trial, les fractals geomètriques o la bioestadística. Com és habitual, les sessions es duen a terme els dissabtes al matí en espais de les diferents universitats catalanes on s'imparteixen ensenyaments de graus relacionats amb les matemàtiques, i comprenen una introducció al tema i un taller.

Viquímarató matemàtica

Activitat dirigida a professors d'ensenyament secundari i de primer curs d'universitat (en actiu, jubilats o en formació), amb l'objectiu de contribuir al manteniment de la qualitat de les pàgines de Viquipèdia en català amb continguts matemàtics dels nivells de batxillerat i els primers cursos d'universitat. Aquest curs se'n van dur a terme dues sessions, el 28 de novembre i el 5 de juny, a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC, amb el suport d'aquesta facultat, d'Amical Wikimedia i de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

Estalmat

Projecte que té per objectiu detectar, orientar i estimular d'una manera continuada, al llarg de dos cursos, el talent matemàtic excepcional. A Catalunya és coorganitzat per la SCM i la FEEMCAT, i consisteix a oferir una orientació cada cap de setmana durant tres hores a un grup de 25 estudiants d'entre 12 i 13 anys. En cada sessió, professors del projecte dirigeixen els alumnes, mitjançant la resolució de problemes, perquè desenvol-

pin la capacitat creativa i enforixin les habilitats de raonament.

Lliurament de premis

El 15 de maig es van lliurar els premis de la Prova Cangur, de l'Olimpíada Matemàtica, de l'Olitele, de la marató de problemes, del concurs de relats i del concurs de cartells, en un acte al Teatre Poliorama de Barcelona que va incloure actuacions de dansa i música d'alumnes de l'Institut Escola Artístic Oriol Martorell de Barcelona. Hi van intervenir Josep Enric Llebot, secretari general de l'IEC; Joan Mateo, secretari de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya; Xavier Jarque, president de la SCM; Javier Martín Vide, en representació de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, i Rosa Arge-laguet, directora de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa.

Trobades conjuntes amb altres societats

La SCM duu a terme trobades de recerca amb altres societats matemàtiques, especialment europees. Aquest curs es va celebrar l'EMS-SCM Joint Meeting 2017, trobada conjunta amb la Societat Matemàtica d'Edimburg, que va tenir lloc a la capital escocesa del 27 al 29 de setembre.

Concessió de fons de promoció d'activitats

— Jornades de l'Associació Catalana de GeoGebra

— Activitats STEM de Matemàtiques

— Dia Internacional de la Nena i la Dona a la Ciència

— XII Barcelona Weekend in Group Theory

Relacions institucionals

Reunió del comitè de direcció de l'EMS Publishing House (Zuric, desembre de 2017).

Premis

Es van convocar els premis següents, inclosos en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC:

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques (per a estudiants)

Premi fundat l'any 1962 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre matemàtiques. En la 55a convocatòria, el Premi el va rebre *Punts i unitats de Stark*, d'Oscar Rivero, i es va concedir un accèssit a Tomás Sanz per *Stable solutions to nonlinear equations with fractional diffusion*. El lliurament del Premi es va fer el 20 d'abril de 2018 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi.

Premi Emmy Noether de la Societat Catalana de Matemàtiques

Premi fundat el 2016 i ofert als millors treballs de fi de grau de matemàtiques per

a incentivar l'alumnat en l'elaboració de treballs de més nivell o a millorar-ne la presentació. En la 2a convocatòria, el Premi es va atorgar a *Oscillatory integrals and the Kakeya conjecture*, de Jaume de Dios, i es va concedir una menció honorífica a Martí Salat per *Lefschetz properties in algebra and geometry*. La cerimònia del lliurament va tenir lloc a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC el 15 març, i va incloure el debat *El futur professional dels matemàtics*, moderat per Joana Cirici (UB), Toni Lozano (Grup AIA) i Núria Mira (Maristes de Rubí).

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 32, núm. 2 (2017); vol. 33, núm. 1 (2018).

Noubiaix, núm. 40 (juliol 2017); núm. 41 (desembre 2017).

SCM/Notícies, núm. 42 (desembre 2017); núm. 43 (juliol 2018).

XXI Cangur de la SCM: Enunciats i solucions: Cangur 2016. Barcelona, 2017.

XXII Cangur de la SCM: Enunciats i solucions: Cangur 2017. Barcelona, 2018.

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació:	1935
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOSEP OLIVERAS SAMITIER
Vicepresidència:	JESÚS BURGUEÑO RIVERO
Tresoreria:	ALBERT PÈLACHS MAÑOSA
Secretaria:	RAFAEL GIMÉNEZ CAPDEVILA
Vocalia:	NÚRIA BENACH ROVIRA (fins al 12.6.2018) JOAQUIM FARGUELL PÉREZ JAUME FONT GAROLERA (a partir del 12.6.2018) MERITXELL GISBERT TRAVERIA ANNA ORTIZ GUTTART DAVID PAVÓN GAMERO JORDI RAMONEDA CIVIL JORDI ROYO CLIMENT MARIÀNGELS TRÈMOLS GIRONELL
Delegat de l'IEC:	ORIOL NEL·LO COLOM
Nombre de socis:	477

Activitats

Al llarg del curs 2017-2018 la Societat Catalana de Geografia (SCG) va organitzar les activitats següents, generalment dutes a terme a la seu de l'IEC:

Sessió inaugural del curs

El curs es va inaugurar el dia 24 d'octubre amb la conferència «De la governança del corredor mediterrani a la planificació

supramunicipal», impartida per Josep Vicent Boira, membre de l'IEC i secretari autonòmic de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori de la Generalitat Valenciana.

Sortides i viatges d'estudi

Es van visitar els indrets següents: els Vilars d'Arbeca (les Garrigues) i l'estany d'Ivars i Vila-sana (Pla d'Urgell), el 28

d'octubre; rec del Ter Vell, d'Ullà a l'Estartit (Baix Empordà), el 17 de gener; els barris del Besòs i de la Mina, a la frontera entre Barcelona i Sant Adrià de Besòs, el 20 de gener; Madeira (Portugal), del 25 al 30 de març; el paisatge desconegut d'Olesa de Montserrat, el 14 d'abril, i del Berguedà a la Cerdanya resseguint camins històrics, els dies 16 i 17 de juny.

Sessions commemoratives

— 28 de novembre: *Les Bases de Manresa i el model territorial de Catalunya*, en commemoració del 125è aniversari de les Bases de Manresa. Hi van intervenir el president i el vicepresident de la Societat, Josep Oliveras i Jesús Burgueño, i Xavier Forcadell, coordinador general de la Diputació de Barcelona. Va ser coorganitzada amb la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Manresa, i celebrada al saló de sessions d'aquest ajuntament.

— 12 de desembre: acte en record de Lluís Casassas i Simó (1922-1992) en el 25è aniversari de la seva mort. A més de les nombroses aportacions que va fer al coneixement geogràfic de Catalunya, Casassas va presidir la SCG entre els anys 1986 i 1991. La sessió va ser presidida per l'actual president de la Societat, Josep Oliveras, i moderada per Enric Bertran, secretari de la Junta Directiva durant la presidència de Casassas. També hi van intervenir l'economista David Casassas i el geògraf Enric Mendizàbal.

— 20 de desembre: commemoració del 125è aniversari del naixement d'Aurora Bertrana (1892-1974). Bertrana va ser la primera dona a ingressar a la SCG, el 25 de novembre de 1935, i en fou l'única abans de la Guerra Civil espanyola. En l'acte van intervenir quatre especialistes en la vida i l'obra d'Aurora Bertrana des de diferents àmbits: Marta Vallverdú, catedràtica del Departament de Català de l'Institut La Llauna de Badalona; M. Dolors Garcia Ramon, membre de l'IEC; Neus Real, professora de l'Àrea de Didàctica de la Llengua i de la Literatura de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i Mariàngela Vilallonga, vicepresidenta de l'IEC.

— 11 de gener: 6a sessió científica en commemoració dels cinquanta anys de la publicació del primer volum de *Geografia de Catalunya* (1964-1974), obra en quatre volums editada per Aedos i dirigida pel soci fundador de la SCG Lluís Solé i Sabarís. La sessió es va centrar en el capítol dedicat al relleu i a la geomorfologia de Catalunya, escrit pel mateix Solé i Sabarís. Hi van intervenir David Serrat (secretari científic de l'IEC), Xavier Berastegui (subdirector adjunt de Geologia i Suport a la Legalitat de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya) i Marc Oliva (investigador Ramón y Cajal al Departament de Geografia de la Universitat de Barcelona, UB), que van analitzar el coneixement del moment i les motivacions que van portar Solé i Sabarís

a redactar el capítol, l'evolució del coneixement geològic i geomorfològic des del moment de la seva publicació i les perspectives de futur del coneixement en geomorfologia.

— 12 de març: *La geografia crítica i l'economia crítica a Catalunya*, coorganitzada amb la Societat Catalana d'Economia i dedicada a l'economista Carme Massana, membre de totes dues societats que va influir en el pensament crític tant de geògrafs com d'economistes. Hi van intervenir Horacio Capel, professor del Departament de Geografia de la UB; Amador Ferrer, professor d'urbanisme a La Salle Campus Barcelona; l'economista Francesc Roca; el membre de l'IEC Oriol Nello, i Antoni Montserrat, secretari de la SCE.

Conferències

— 15 de febrer: «Algunes visions de la ciutat del cinema», pronunciada per Juan Manuel Garcia Ferrer, enginyer industrial i llicenciat en geografia i història, que va parlar de les relacions entre el cinema i la ciutat.

— 21 de març: «La pugna per viure a la ciutat: població, polarització i canvi urbà», a càrrec d'Antoni López Gay, investigador del Centre d'Estudis Demogràfics de la UAB.

— 12 de juny: «Paisatge i canvi global al migjorn valencià: des del cim de l'Aitana al litoral del cap Roig (Oriola)», per Juan Antonio Marco, catedràtic de

biogeografia del Departament d'Anàlisi Geogràfica Regional i Geografia Física de la Universitat d'Alacant.

Jornades

— 14 de març: Jornada sobre el Desenvolupament Local i el Patrimoni Natural i Cultural a Catalunya. Activitat coorganitzada amb la Diputació de Barcelona, en què experts en el desenvolupament local i el patrimoni natural i cultural català van abordar el tema per mitjà d'una taula rodona i de cinc ponències: «Desenvolupament local i patrimoni» (Rosa Serra, coordinadora de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona), «El patrimoni en els municipis rurals» (Ignasi Aldomà, professor del Departament de Geografia de la Universitat de Lleida), «Patrimoni enològic i turisme» (Jaume Salvat, professor del Màster Erasmus Mundus d'Innovació en Enoturisme de la Universitat Rovira i Virgili, URV), «El valor del patrimoni paisatgístic» (Pere Sala, director de l'Observatori del Paisatge de la Generalitat de Catalunya) i «El patrimoni arquitectònic en el desenvolupament local» (Joan Closa, cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona). Es va celebrar a l'Espai Plana de l'Om de Manresa.

— 6 de juny: *La situació de la geografia en altres àmbits universitaris i noves experiències en la formulació de plans d'estudi*. Activitat coorganitzada

amb l'Associació de Geògrafs Espanyols, adreçada especialment als responsables dels departaments i ensenyaments de geografia de les universitats i escoles universitàries. Va comprendre set ponències a càrrec d'experts, entre les quals, per exemple, «La situació llatinoamericana: Brasil», per Míriam Zaar (UB), i «La situació a Àustria i a l'àrea germànica», d'Alexis Sancho (Universitat de Viena, Àustria). També es van obrir col·loquis i una taula rodona entorn de noves experiències en la formulació de plans d'estudi.

Altres activitats

— 6 d'abril: *Nit de la geografia*. En el marc d'aquesta iniciativa de l'Associació de Societats de Geografia d'Europa (EU-GEO), la SCG va organitzar tres activitats, una de les quals va consistir a visitar la Masia de Castelló (poble abandonat situat a 4 km del nucli urbà de Vandellòs) per donar a conèixer el projecte de recuperació del poble i debatre sobre el seu futur, així com reflexionar sobre el paper de la geografia i del geògraf en relació amb el planejament territorial, l'urbanisme, el medi ambient i la sostenibilitat del nostre model de desenvolupament. Una altra de les propostes va ser una excursió al cim de la Mola (Matadepera), que va incloure comentaris de la importància de l'espai natural protegit del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, de la contaminació lluminosa i del paper de la geogra-

fia en la gestió del territori i la foscor. I l'altra activitat va dur per títol *Birres geogràfiques* i va consistir en una trobada de membres dels departaments de Geografia de la URV, la UAB i la UB, i del Col·legi de Geògrafs (CdG) en un ambient distès (*pub* Mikkeller de Barcelona), amb l'objectiu d'establir contactes i fer xarxa, així com parlar de l'estat de la geografia en l'actualitat i el rol que haurien de tenir tant la SCG com el CdG per a promoció-la entre els joves.

— 12 d'abril: taula rodona *La geografia a les aules: quin és el seu espai?* Hi van intervenir Montserrat Oller, coordinadora de l'especialitat de geografia i història del Màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària de la UAB; Salvador Calabuig, coordinador de l'àmbit de socials del Màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària de la UdG; Àngel Manzano, mestre de l'Escola Cooperativa El Puig d'Esparaguera; Xavier Giner, professor de didàctica de les ciències socials a la UAB, i David Expósito, estudiant de periodisme a la UPF. Va ser moderada per Jordi Royo, vocal de la Junta Directiva de la SCG.

— 17, 24 i 26 d'abril: Curs d'Introducció a *LiDAR* amb Programari Lliure de Cartografia Digital, impartit pels socis de la SCG Meritxell Gisbert i Joan-Cristian Padró al Departament de Geografia de la UAB.

— 3 i 5 de maig: curs *El delta de la Tordera*, impartit pel membre de l'IEC

Josep M. Panareda. La primera sessió va comprendre la conferència «El paisatge del delta de la Tordera: una relació tensa entre la dinàmica natural i la pressió humana», i l'altra va consistir en una sessió de camp per a observar el delta de la Tordera.

— 10 de maig: XIII i XIV sessions del XV Col·loqui Internacional de Geocrítica. En el marc del Col·loqui Internacional de Geocrítica, celebrat a la Facultat de Geografia i Història de la UB del 7 al 12 de maig i centrat en «les ciències socials i l'edificació d'una societat postcapitalista», la SCG va conduir les sessions XIII i XIV. La primera, moderada pel president de la Societat, Josep Oliveras, es va dedicar a l'urbanisme i el planejament, i la darrera sessió va versar sobre l'habitatge social i va ser moderada per Rafael Giménez Capdevila, secretari de la SCG.

— 29 de maig: presentació del llibre *Yi-Fu Tuan. El arte de la geografia* (11è volum de la col·lecció «Espacios Críticos», d'Icaria). A més de l'autor del llibre, el membre de l'IEC Joan Nogué, hi va intervenir Abel Albet, codirector d'aquesta col·lecció.

Premis

La SCG va convocar dos premis, inclosos en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC:

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia (per a estudiants)

Premi instituint el 1995 i ofert a un treball d'iniciació a la recerca en geografia. En la 23a convocatòria, va ser lliurat a Martí Pol per *Anàlisi de la imatge. Cas d'estudi: l'evolució del model turístic de l'illa de Menorca*. Així mateix, es va atorgar un accésit a Anna Boqué per *Antropització del litoral sud de Gran Canària: de la ineptitud territorial a l'urbanisme massiu*, i a Aitor Àvila, per *Anàlisi de la percepció paisatgística del delta de l'Ebre: una interpretació espacial i qualitativa de les imatges de Wikiloc*. El lliurament va tenir lloc dins del marc de la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2018, el dia 20 d'abril, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Premi Joan Palau Vera de Geografia (per a estudiants)

En la 14a convocatòria, el Premi va quedar desert.

Publicacions

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 83 (juny 2017); núm. 84 (desembre 2017); núm. 85 (juny 2018).

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació: 1946

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JAUME SOBREQÜÉS CALLICÓ
 Vicepresidència i tresoreria: ALFRED PÉREZ-BASTARDAS
 Secretaria: SANTIAGO IZQUIERDO BALLESTER
 Responsable del Butlletí: MARTA PREVOSTI MONCLÚS

Vocalia: ANTONI DALMAU RIBALTA (història del moviment social i del moviment obrer)
 JOSEP M. FIGUERES ARTIGUES
 ANTONI IGLESIAS FONSECA (paleografia i diplomàtica)
 TÜNDE MIKES (història moderna)
 MERCÈ MORALES MONTOYA
 JOAQUIM NADAL FARRERAS (història moderna i contemporània)
 JOSEP M. ROIG ROSICH (història contemporània)

Delegat de l'IEC: ALBERT BALCELLS GONZÁLEZ

Nombre de socis: 228

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana d'Estudis Històrics (SCEH) per al curs 2017-2018, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Sessió inaugural

El dia 25 d'octubre, Joan Vilarroya, catedràtic d'història contemporània de la

Universitat de Barcelona (UB), va oferir la lliçó inaugural del curs de la SCEH, que va dur per títol «Hilari Raguer, trajectòria d'un historiador».

Presentacions de llibres

— 22 de novembre: *La Societat Catalana d'Estudis Històrics. Setanta anys de compromís amb la història (1946-2016)*, de Josep Lluís Martín Berbois. L'obra,

publicada al final del curs anterior per la SCEH com a sisè número de la col·lecció «D'Ahir per Avui», va ser presentada per Joaquim Nadal, membre de la Junta de la Societat. A més de l'autor del llibre, hi van intervenir Joandomènec Ros (president de l'IEC) i Jaume Sobrequés (president de la SCEH).

— 27 de novembre: *Les joventuts llibertàries de Catalunya (1932-1939)*, de Sònia Garangou. Es tracta d'un estudi que recupera les idees, activitats i lluites dels joves anarquistes catalans durant la II República i la Guerra Civil. Hi van intervenir l'autora, Joan Vilarroya (catedràtic d'història contemporània de la UB i director de la tesi de Garangou), Jaume Sobrequés (president de la SCEH) i Antoni Dalmau (membre de la Junta de la Societat especialitzat en història del moviment social i del moviment obrer).

— 18 de juny: *Carme Ballester: compromís, resistència i solitud*, d'Oriol Dueñas. Va anar a càrrec de l'autor de l'obra, una biografia de Carme Ballester, que fou la segona esposa del president de la Generalitat de Catalunya Lluís Companys; de Jaume Sobrequés (president de la SCEH), i de Josep M. Solé (catedràtic d'història de la UAB).

Jornades

— 31 de gener: *Joan Peiró (1887-1942). El llegat d'un anarcosindicalista i cooperativista als 75 anys del seu afusellament*. Acte inaugurat pel president de la SCEH,

Jaume Sobrequés, en què es van oferir tres ponències: «Joan Peiró, obrer, militant i teòric anarcosindicalista català, espanyol i europeu», a càrrec de Pere Gabriel, catedràtic emèrit d'història contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); «Integrar cooperativisme, cultura i revolució social en Joan Peiró», de Miguel Garau, autor de la biografia *Joan Peiró i Belis* (2011), i «Els judicis a Lluís Companys i Joan Peiró, dos casos paral·lels. Joan Peiró i Mn. Josep Samsó enmig de la revolta», impartida per l'historiador Josep Puig-Pla, coautor amb Pere Gabriel i Maria Salicrú de *Memòria de Joan Peiró. Retrats d'un sindicalista, ministre de la Segona República* (2008).

— 22 de març: *'La Publicitat': el gran diari intel·lectual de la Catalunya dels anys vint i trenta*. Activitat coorganitzada amb el Grup de Recerca en Història de la Llengua Catalana de l'Època Contemporània de la UAB i el Centre d'Història Contemporània de Catalunya per acostar a la història el contingut i la influència social, cultural i política del diari *La Publicitat*. Va constar de setze ponències, entre les quals, per exemple, «Lluís Nicolau d'Olwer, director, editoria- lista, polític», del membre de l'IEC Albert Balcells; «Fabra o el gramàtic divulgatiu via *La Publicitat*: les 'Converses filològiques'», per Josep Murgades, catedràtic del Departament de Filologia Catalana de la UB, i «Entre dos focs. *La Publicitat* a la Guerra Civil», a càrrec de Josep M. Figue-

res, professor d'història del periodisme català a la UAB. Es va dur a terme a la sala de graus de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB.

Altres activitats

L'11 d'agost, amb motiu del norantè aniversari de l'historiador i monjo de Montserrat Hilari Raguer, i de la publicació del seu llibre *Escrits dispersos d'història*, el president de la SCEH, Jaume So-

brequés, la Junta Directiva de la Societat i l'historiador Josep Figueres van acompanyar el president de l'Institut, Joandomènec Ros, al monestir de Montserrat per lliurar a Raguer un exemplar de l'obra (editada per l'IEC i la Diputació de Barcelona).

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, vol. 28 (2017).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació: 1995*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP CRUANYES TOR
Vicepresidència primera: FRANCESC XAVIER GENOVER HUGUET
Vicepresidència segona: JORDI FIGA LÓPEZ-PALOP
Tresoreria: ORIOL SAGARRA TRIAS
Secretaria: JOSEP SERRANO DAURA
Vocalia: JORDI PUJOL MOIX
PILAR REBAQUE MAS
MARIONA SERDÀ CABRÉ
JOSEP VILAJOSANA RUBIO

Delegat de l'IEC: JORDI COTS MONER

Nombre de socis: 77

* Anteriorment aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

Les activitats organitzades per la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (SCEJ) per al curs 2017-2018 van ser les següents:

Cicle Institucions del nostre dret

Cicle de conferències organitzat amb la col·laboració de la Comissió de Dones Advocades i la Secció de Dret Civil de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB), i amb el suport de la Diputació de Barcelona, del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del

Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (CEJFE), dels Estudis de Dret i Ciència Política de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), i de les facultats de Dret de la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Pompeu Fabra (UPF), la Universitat Rovira i Virgili (URV), la Universitat de Girona (UdG), la Universitat de Lleida (UdL), la Universitat Internacional de Catalunya (UIC), la UOC i la Universitat Abat Oliva. Va comprendre les sessions següents:

— Ajuntament de la Torre de l'Espanyol (Ribera d'Ebre), 2 de setembre: «Els Costums de la Torre de l'Espanyol, 1517-2017», impartida per Josep Serrano (UIC).

— CEJFE, 4 d'octubre: «La jurisprudència a Alemanya. Flexibilitat pràctica», de Catalina Garay, presidenta de la DAV-Spanien, Associació d'Advocats Alemanys per a Espanya.

— Saló de graus de la UAB, 5 d'octubre: «La formació de juristes a Europa», a càrrec de Catalina Garay, presidenta de la DAV-Spanien.

— Facultat de Dret de la UB, 5 d'octubre: «Les polítiques europees d'integració», pronunciada per Catalina Garay, presidenta de la DAV-Spanien.

— Palau del Castellà de Gandesa (Terra Alta), 21 d'octubre: «Les Corts Generals de la Corona d'Aragó a Gandesa (s. XIV)», per Josep Serrano (UIC).

— UIC, 26 d'octubre: «La unió catalanoaragonesa del s. XII», a càrrec de Cristian Palomo (UAB).

— Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, 9 de novembre: «Elena o Eleno de Céspedes», pronunciada per Ignacio Ruiz, catedràtic d'història del dret i les institucions de la Universitat Rey Juan Carlos (URJC).

— Facultat de Dret, Economia i Turisme de la UdL, 15 de novembre: «Novetats en la regulació dels contractes de conreu al Codi Civil de Catalunya», a càrrec d'Andrés M. Cosiells, professor del

Centre Universitari de la Defensa de Saragossa (Universitat de Saragossa).

— Facultat de Ciències Jurídiques de la URV, 15 de novembre: «L'organització territorial de Catalunya davant l'evolució nacional», amb Josep Ramon Fuentes (URV).

— Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (RABLB), 16 de novembre: «La lluita pel regne de Mallorca, entre les armes i el dret (1276-1347)», impartida per l'historiador medievalista Stefano Cingolani.

— Facultat de Dret de la UdG, 22 de novembre: «Les ambaixades en el conjunt de les relacions internacionals», amb Manuel Montobbio, ambaixador d'Espanya a Andorra.

— UIC, 23 de novembre: «Per bruixa i metzinera. Els judicis per bruixeria a Catalunya», de Pau Castell (UB).

— Facultat de Dret de la UAB, 28 de novembre: «L'article 161.2 CE i el trencament del principi d'igualtat d'armes entre les parts davant el Tribunal Constitucional», amb Joan Lluís Pérez Francesch (UAB).

— Casal de Joventut de Gandesa (Terra Alta), 2 de desembre: «El traspass dels dominis de l'Orde del Temple al de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem. El cas de la Batllia de Miravet i els dominis de les terres de l'Ebre (s. XIV-XXI)», amb Josep M. Sans Travé (RABLB) i Josep Serrano (UIC).

— ICAB, 17 de gener: «Deshereament per absència de relació familiar: cap al debilitament de la llegítima?», amb Ester Farnós (UPF).

— CEJFE, 31 de gener: «Ha d'assumir l'Administració les indemnitzacions derivades pels enderrocs d'immobles en execució de sentències que han anul·lat les llicències que les emparaven?», a càrrec de Gabriel Capilla (Universitat Abat Oliba CEU).

— ICAB, 1 de febrer: «La compravenda a Catalunya: europea però inconstitucional?», d'Esther Arroyo (UB).

— CEJFE, 8 de febrer: «La iniciativa ciutadana europea: somnis i realitats», de Carlos Espaliu (UIC).

— ICAB, 13 de febrer: «La llegítima: límits, interessos i solidaritat familiar», a càrrec d'Antoni Vaquer (UdL).

— ICAB, 28 de febrer: «La conformitat dels serveis amb el contracte: com implementar-la?», a càrrec de Lídia Arnau (UB).

— CEJFE, 9 de març: «L'Administració local davant els reptes de la tramitació electrònica», amb Francesc Xavier Urios, director general d'Assumptes Contenciosos del Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya.

— Facultat de Dret de la UAB, 13 de març: «Catalunya i la instauració del Protectorat Espanyol al Marroc: del discurs orientalista al mercantilisme colonial», a càrrec de Josep Cañabate (UAB).

— Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS, Barcelona), 20 de març: «Procés sobiranista i activitat del Parlament de Catalunya (2010-2017)», a càrrec de Joan Lluís Pérez Francesch (UAB).

— ICAB, 4 d'abril: «La successió intestada catalana: entre tradició i modernitat?», a càrrec de Jaume Tarabal (UB).

— CEJFE, 11 d'abril: «L'ordenació de l'abastament d'aigua a l'àrea de Barcelona», amb Pablo Herráez, director de l'Assessoria Jurídica de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— ICPS, 16 d'abril: «'La purga de taula'. Retre comptes en l'exercici de responsabilitats públiques», d'Isidre Lluçia Sabarich, secretari d'Administració Local.

— ICAB, 18 d'abril: «L'autoregulació de les crisis de parella», amb Gemma Rubio (UB).

— Facultat de Dret de la UB, 2 de maig: «Les institucions de protecció de la persona al Codi Civil de Catalunya», a càrrec de Laura Teresa Alascio (UPF).

— ICAB, 16 de maig: «Conflictes en la propietat horitzontal», per l'advocat Joan M. Raduà.

Altres activitats

— 18 de desembre, presentació de les publicacions *Francesc Maspons i Anglasesell (1872-1966): Homenatge: Jornada d'Estudis* i *Enric Prat de la Riba (1870-1917): Jornada d'Estudis*. Hi van intervenir Antoni Vaquer, catedràtic de dret

civil a la UdL, i Agustí Colomines, director de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, i es va dur a terme a l'ICPS (Barcelona).

— 15 de febrer, I Jornada d'Estudis Víctor Ferro Pomà. Jornada dedicada al dret públic català, que va ser analitzat per mitjà de sis ponències: «El Govern a la Corona d'Aragó i a Catalunya» (Tomàs de Montagut, UPF), «Les estructures polítiques hispàniques de la baixa edat mitjana i modernes: visió institucional en un procés d'unificació monàrquica» (Sixto Sánchez-Lauro, Universitat de Càceres), «Contra l'arbitrarietat dels poders: el Tribunal de Contrafaccions (1702-1713)» (Josep Capdeferro, UPF), «El nou règim local de Catalunya: entre la tradició i la modernitat» (Xavier Forcadell, coordinador general de la Diputació de Barcelona), «(Re) construir un estat per mantenir la nació: el dret públic català entre 1716 i 1936» (Ferran Armengol, UB) i «L'estat actual del dret públic català (2010-2017): una situació reversible?» (Àlex Bas, UB). Es va celebrar a la seu de l'IEC.

— 11 d'abril, sessió de debat *Justícia i repressió política*. Va tenir lloc a la seu de l'IEC i va comprendre tres ponències: «Quan la justícia ha estat un instrument de repressió política. Possibles paral·lelismes entre èpoques passades i avui» (Jordi Oliveras, advocat), «Politització de la justícia i estat de dret» (Josep M. Vilajosana, catedràtic de filosofia del

dret a la UPF) i «El rastre i rostre de la violència. Efectes psíquics a la ciutadania» (Anna Miñarro, psicòloga clínica i psicoanalista). Juntament amb els ponents, hi va intervenir l'advocat Carles López, i com a cloenda es va fer una taula rodona amb les conclusions.

— 28 d'abril, jornada d'estudis *La codificació municipal: els costums de la Torre de l'Espanyol (1517-2017)*. Activitat duta a terme a la Societat Recreativa de la Torre de l'Espanyol (Ribera d'Ebre), que va comprendre set ponències: «El *Recognoverunt proceres*» (Tomàs de Montagut, de la UPF), «La codificació municipal a la Catalunya Nova» (Josep Serrano, de la UIC), «Codificació del dret local a les valls pirinenques: alguns exemples» (Miquel Sitjar, del Servei Educatiu del Camp d'Aprenentatge del Ripollès), «La codificació municipal al Regne d'Aragó» (Ignacio Ruiz, de la URJC), «La codificació municipal al País Basc i Navarra» (Rosa Ayerbe, de la Universitat del País Basc), «La codificació municipal al Regne de Castella» (Félix Martínez Llorente, de la Universitat de Valladolid) i «Expansió municipal del Fuero Juzgo per Andalusia i Múrcia: la versió privilegiada del Fuero de Sevilla» (María del Mar Tizón, de la Universitat de Sevilla). També es va fer una visita comentada a la vila, a càrrec de Joaquim Jornet, Mercè Veà, Maria Montané, Teresa Castelló i Eva Artal.

— 17 de maig, jornada *El dret a l'autodeterminació com a principi fona-*

mental dels drets humans. La SCEJ, el Cerele Català de Negocis i l'associació de juristes Drets van col·laborar en aquesta jornada d'estudi, examen i anàlisi organitzada pel Col·lectiu Maspons i Anglasell. Els ponents convidats van ser Alfred-Maurice de Zayas, expert independent de l'Organització de les Nacions Unides; Karl Albrecht Schachtschneider, professor de dret constitucional, internacional i europeu, i activista polític del nou dret; Ramón Cotarelo, catedràtic emèrit de ciència política i de l'administració de la Universitat Nacional d'Educació a Distància, i Gonçal Mayos, professor del Departament de Filosofia de la UB. Es va dur a terme a la seu de l'IEC.

Col·laboracions

— 8 de març, congrés *Identitat europea: arrels i abast*. La SCEJ va patrocinar aquesta activitat organitzada per l'Institut Carlemany d'Estudis Europeus i la Facultat de Dret de la UIC, que es va celebrar al saló de graus del Campus Barcelona d'aquesta universitat.

— 14 de juliol, presentació del llibre *Jornades internacionals d'estudi. El municipi al segle XVIII. El cas d'Arnes (Ter-*

ra Alta), coordinat per Josep Serrano (UIC). El president de la SCEJ, Josep Cruanyes, va intervenir en aquest acte organitzat per l'Ajuntament d'Arnes i celebrat a la Sala del Cinema del Casal d'aquest municipi de la Terra Alta.

Distincions

El president de la SCEJ, Josep Cruanyes, va rebre la Creu de Sant Jordi 2018 «per la seva valuosa contribució a la defensa dels drets lingüístics del català com a president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics i secretari de la Comissió de Llengua Catalana del Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya». El president de la Generalitat, Quim Torra, va lliurar el guardó a 31 personalitats i 24 entitats de Catalunya en un acte celebrat el 23 de juliol al Palau de la Música, en què també van assistir el president del Parlament, Roger Torrent, i la consellera de Cultura, Laura Borràs.

Publicacions

Revista de Dret Històric Català, núm. 16 (2017).

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 18 (2018).

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació:	1977*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	EDUARD ARRUGA VALERI
Vicepresidència:	JOAN RAMON ROVIRA HOMS
Secretaria:	ANTONI MONTSERRAT SOLÉ
Tresoreria:	HUMBERT SANZ GARCÍA
Vocalia:	LOURDES BENERIA FARRÉ
	JORDI GALÍ GARRETA (a partir del 18.1.2018)
	JAUME PADRÓS ENAMORADO
	ELISENDA PALUZIE HERNÁNDEZ (a partir del 23.10.2017)
	JOAQUIM PERRAMÓN AYZA
	ÀNGELS ROQUETA RODRÍGUEZ (fins al 23.10.2017)
	JOSEP MARIA SURÍS JORDÀ (fins al 23.10.2017)
Delegat a Madrid:	JOSEP M. NUS BADIA
Delegat de l'IEC:	JORDI GALÍ GARRETA (fins al 18.1.2018)
	ANDREU MAS-COLELL (a partir del 18.1.2018)
Nombre de socis:	239

* Aquesta societat va iniciar la seva activitat l'any 1951 com a Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials. Va ser integrada com a filial de l'IEC l'any 1977 i reestructurada com a Societat Catalana d'Economia el 1986.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana d'Economia (SCE) al llarg del curs 2017-2018, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Conferències

— 18 de setembre: «El pensament econòmic de Kenneth J. Arrow (1921-2017)», per Josep M. Vegara Carrió, catedràtic emèrit d'anàlisi econòmica de la Universitat Autònoma de Barcelona

(UAB) i autor del llibre *La obra de Kenneth Arrow: una selecció*.

— 23 d'octubre: «L'economia catalana, canvis recents i alguns reptes futurs», per Àngela Fernández Céspedes, sub-directora general d'Anàlisi Econòmica de la Generalitat de Catalunya.

— 13 de novembre: «Els problemes de les Sparkassen alemanyes», per Antoni Serra Ramoneda, membre de l'IEC i expresident de la SCE.

— 11 de desembre: «Premio Nobel a la Economía del Comportamiento 2017: Richard H. Thaler», per Pedro Rey Biel, investigador del Departament d'Economia i d'Història Econòmica de la UAB.

— 23 de gener: «Una lectura de l'assaig *Economic possibilities for our grandchildren*», per Miquel Rubirola i Torrent, autor del llibre *Keynesianismos. Una inmersió ràpida*, de Tibidabo Ediciones (2017).

— 5 de març: «Indicador d'igualtat de gènere de Catalunya: resultats 2017 i comparativa 2005», per Carme Poveda Martínez, directora d'Anàlisi Econòmica del Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona.

— 14 de maig: «La valoració de Cambó sobre la independència de Catalunya», per Alfons Almendros, professor jubilat d'economia mundial a l'Escola Superior de Comerç Internacional - Universitat Pompeu Fabra (ESCI-UPF).

Altres activitats

— 12 de març: sessió commemorativa *La geografia crítica i l'economia crítica a Catalunya*, coorganitzada amb la Societat Catalana de Geografia i dedicada a l'economista Carme Massana, que va ser membre de totes dues societats. Massana va saber enllaçar economia i territori, i va influir en el pensament crític tant de geògrafs com d'economistes. Hi van intervenir Horacio Capel, geògraf; Amador Ferrer, urbanista; Oriol Nelho, geògraf; Francesc Roca, economista, i el secretari de la SCE, Antoni Montserrat.

— 10 d'abril: sessió *Els treballs del futur*, coorganitzada amb el Centre d'Estudis Econòmics i Socials (CEES) i moderada per Mireia del Pozo, gerent del CEES. Va comprendre quatre conferències: «Situació actual del mercat de treball. Tendències de transformació» (Jordi Goula, economista i periodista), «Impacte de la robotització i la digitalització. Indústria 4.0 i intel·ligència artificial» (Ignasi Rafel, enginyer industrial i cercatalents), «Llocs de treball que es crearan en el futur» (Jordi Sala, economista i historiador) i «Com serà en el futur el mercat de treball» (Carme Riera, professora d'economia de la Universitat de Barcelona, UB).

— 16 d'abril: presentació del llibre *Pàgines viscudes d'un economista català*, del soci de la SCE Jacint Ros, catedràtic emèrit de política econòmica a la UB. A més de l'autor, hi van intervenir el president de l'IEC, Joandomènec Ros;

Eduard Arruga, president de la SCE, i Antoni Montserrat, secretari de la SCE.

— 30 de maig: seminari *El Marx d'avui*. Va comprendre cinc sessions a càrrec d'experts: «Els vestigis de Marx en l'economia crítica actual» (Agustí Colom, professor de teoria econòmica de la UB), «Algunos aspectos de la evolución de la economía española» (Miren Etxezarreta, catedràtica jubilada d'economia aplicada de la UAB), «L'homogeneïtat del treball i la validesa del marxisme» (Antoni Montserrat, secretari de la SCE), «La llei del valor de Marx i els moviments socials i sindicals dels nostres dies» (Antoni Puig, autor del llibre *Diàleg amb 'El capital' de Marx*) i «El marxisme com a tradició intel·lectual» (Albert Recio, professor titular del Departament d'Economia Aplicada de la UAB).

— 11 de juny, presentació del llibre *Género, desarrollo y globalización*. Van presentar l'obra, escrita per Lourdes Benería (catedràtica emèrita de la Universitat Cornell, dels EUA), María Luisa Moltó (directora de la càtedra d'economia feminista de la Universitat de València) i Carne Poveda Martínez (directora d'Anàlisi Econòmica del Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona).

Premis

Premi Catalunya d'Economia

Premi biennal instituït el 1991, que s'ofereix a la millor obra o tesi doctoral sobre

l'economia de terres de llengua i cultura catalanes. En la 15a convocatòria, inclosa dins del *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, l'obra premiada va ser *Política de preus públics i eficàcia del sistema de beques a Catalunya*, del professor de la UPF José García Montalvo i publicada pel Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya. El Premi es va lliurar el 7 de febrer en un acte públic a la Sala Macaya del Palau Macaya de l'Obra Social «la Caixa» (Barcelona), en què el guardonat va pronunciar la conferència «Polítiques públiques i investigació econòmica».

Obituari

Josep Jané i Solà, president de la SCE entre els anys 1994 i 2000, va traspasar el 28 d'abril. Jané i Solà va ser catedràtic de política econòmica a la UB i creador del Banc de la Petita i Mitjana Empresa (1978). També va publicar més de 500 articles i comentaris sobre temes d'economia en un bon nombre de mitjans de comunicació i va ser responsable del suplement d'economia de *La Vanguardia* (1970-1978). A més, va rebre diverses distincions, com ara la Medalla de Turisme de Catalunya que atorga la Generalitat, el 1994.

Publicacions

Grans economistes catalans (I): Figuerola, Vandellós, Sardà, Trias i Lluch. (Quaderns de Recerca; 7)

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació: 1979*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 20 de desembre de 2017

Presidència: FIDEL MOLINA LUQUE
Vicepresidència: MÀRIUS DOMÍNGUEZ AMORÓS
MARTA SOLER GALLART
Tresoreria: TERESA SORDÉ MARTÍ
Secretaria: PEDRO LÓPEZ ROLDÁN
Vocalia: AMADO ALARCÓN ALARCÓN
LILIANA ARROYO MOLINER
MAR JOANPERE FORASTER
MARTA MASATS FOLGUERAS
TEODOR MELLÉN VINAGRE
LUIS RECUENCO VEGAS
CRISTINA SÁNCHEZ MIRET
PAQUITA SANVICÉN TORNÉ
JORDI SAURET I PONT

A partir del 20 de desembre de 2017

Presidència: MARTA SOLER GALLART
Vicepresidència: MAR GRIERA LLONCH
MAR JOANPERE FORASTER
Secretaria: MASSOUD SHARIFI DRYAZ
Tresoreria: ROGER CAMPDEPADRÓS CULLELL
Vocalia: ESTHER ALBESA JOVÉ
RAFAEL BÖCKER
NÚRIA CLAVER LÓPEZ
LUIS RECUENCO VEGAS
LILIANA REYES
CRISTINA SÁNCHEZ MIRET
TERESA SORDÉ MARTÍ
Delegada de l'IEC: CARLOTA SOLÉ PUIG

Nombre de socis: 231

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

A continuació es detallen les activitats organitzades per l'Associació Catalana de Sociologia (ACS) durant el curs 2017-2018, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Debats per entendre la societat d'avui

Cicle de debats organitzat amb la col·laboració de l'Obra Social «la Caixa», que aquest curs va girar entorn de quatre temes clau recollits per l'anuari *Societat Catalana 2017: la recuperació econòmica, la pobresa i la desigualtat, la igualtat de gènere i la revolució 4.0*. Les sessions, celebrades a la Sala Macaya del Palau Macaya (Barcelona), van ser les següents:

— 26 de setembre: «Característiques de la recuperació econòmica a Catalunya: present i futur previsible», amb Joaquim Sola, professor d'economia de la Universitat de Barcelona (UB), i Miquel Barceló, director del Master in Business Innovation de la Universitat Politècnica de Catalunya. Els ponents van abordar les grans dades econòmiques de Catalunya, amb una anàlisi per sectors i estudiant el paper dels poders públics i la influència de l'estructura empresarial en els resultats, des d'una perspectiva de creixement nova.

— 25 d'octubre: «S'estan revertint la pobresa i la desigualtat amb la sortida de la crisi?». El debat va ser conduït per Sergio Porcel, cap de l'Àrea de Cohesió Social i Urbana de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans, i

Teresa Crespo, presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social, que van analitzar les perspectives de futur en la qualitat de l'ocupació, de l'habitatge i de la capacitat redistributiva de les polítiques socials.

— 22 de novembre: «La crisi i la postcrisi han deixat les dones a la penombra». Pilar Carrasquer, professora de sociologia al Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball, i Alba Garcia, de la Secretaria de les Dones de CCOO de Catalunya, van parlar del fet que els inicis de millora de l'ocupació que actualment es registren a Catalunya afavoreixen la població masculina i també del lloc que ocupen les polítiques d'igualtat en l'agenda pública catalana.

— 13 de desembre: «Catalunya davant de la revolució 4.0: riscos i oportunitats». Sessió entorn de l'automatització, que té com a propulsors principals la robòtica i la intel·ligència artificial, i que comença a afectar el món del treball. Els ponents van ser Josep Lladós, professor d'economia a la Universitat Oberta de Catalunya, i Joan Ramon Rovira, director del Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Comerç de Barcelona, que van abordar qüestions com ara què podem fer per a adaptar-nos a l'automatització o quines regulacions requerirà.

Seminari de Teoria Sociològica

Raimon Bonal

Seminari en què es llegeixen i debaten les obres clau de la teoria sociològica. En les

sessions, que es van portar a terme a la seu de l'IEC, es van abordar aquestes obres: *Homo Deus. Una breu història del demà*, de Yuval Noah Harari (23 d'octubre); *Veinte años en Hull House*, de Jane Addams (27 de novembre i 22 de gener), i *Los movimientos sociales, 1768-2008*, de Charles Tilly (16 d'abril, 28 de maig i 25 de juny).

Altres activitats

— 5 de febrer: debat sobre la pel·lícula *El joven Karl Marx*, dirigida per Raoul Peck. Hi van intervenir la membre de l'IEC Carlota Solé i els professors del Departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les Ciències Socials de la UB Jesús Matamala i Juli Sabaté, aquest últim com a moderador.

— 19 de març: xerrada debat *Les desigualtats de gènere a l'Acadèmia*. Hi van intervenir Maite Paramio, presidenta de l'Associació de Dones Investigadores i Tecnòlogues a Catalunya, i Victòria Forns, professora de treball social a la Universitat Rovira i Virgili. Va incloure la lectura del posicionament de l'ACS en el marc del 8 de març, Dia Internacional de la Dona Treballadora.

— 25 d'abril: conferència «The historical roots and future directions of open access to learning», pronunciada per John Willinsky, director del Public Knowledge Project. El ponent va presentar les iniciatives més recents en la creació de recerca en accés obert i va aportar relats

històrics sobre l'accés al coneixement a la península Ibèrica des de l'època medieval. Així mateix, va aprofundir en l'ús de la plataforma Open Journal Systems, que desenvolupa des del Public Knowledge Project.

— 7 i 8 de juny: jornades doctorals *Una aproximació als usos religiosos de les ciutats*. Activitat coorganitzada amb els grups de recerca ISOR Investigacions en Sociologia de la Religió (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB) i Antropología, Diversidad y Convivencia (Universitat Complutense de Madrid), en què doctorands i joves investigadors en ciències socials van intercanviar experiències per fomentar el treball en xarxa en l'àmbit de les religions urbanes i l'emergència de futures col·laboracions.

— 12 de juny: presentació del llibre *¿Un mundo mejor? Balance moral del mundo desde la Guerra Fría hasta hoy*. A més dels autors, Norbert Billbeny i Eulàlia Solé, hi va intervenir Ramon Flecha, catedràtic de sociologia de la UB.

— 19 de juny, presentació del llibre *Europa a les fosques. Polítiques socials en el feixisme*, de Jordi Estivill. Va anar a càrrec del membre de l'IEC Salvador Giner.

— 26 de juny: conferència «Hacerse adulto en España: la integración de las segundas generaciones», d'Alejandro Portes, professor emèrit de sociologia de la Universitat de Princeton (EUA). Va presidir l'acte el conseller de Treball, Afers

Socials i Famílies, Chakir El Homrani Lesfar, i també hi va participar Jaume de Puig, vicepresident de l'IEC.

— 27 de juny, seminari *United States: bifurcated immigration and the end of compassion*. Va ser impartit per Alejandro Portes, professor emèrit de sociologia de la Universitat de Princeton (EUA).

Premis

L'ACS va convocar aquests Premis, inclosos en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC i lliurats en la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2018, el dia 20 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Premi Catalunya de Sociologia

Premi fundat l'any 2008, que es convoca en col·laboració amb el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i sota el patrocini de la Fundació Bancària «la Caixa». S'ofereix a científics i professionals consolidats que treballen en l'àmbit de la sociologia per promoure i reconèixer la recerca sociològica que es fa a Catalunya. En la 8a convocatòria, el Premi va ser atorgat a Lluís Flaquer, catedràtic emèrit de sociologia de la UAB, per la seva contribució a la sociologia de la família.

El 5 de juny, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC, va tenir lloc l'acte de celebració del Premi Catalunya de Sociologia 2018, que va incloure una *laudatio* del guardonat a càrrec del membre de l'IEC Salvador Giner.

Concurs de Joves Sociòlegs

(per a estudiants)

Premi instituint el 1996, que s'ofereix a un treball inèdit d'investigació sociològica, teòric o empíric, amb l'objectiu de promoure la recerca sociològica entre els joves investigadors i contribuir a l'estímul i al desenvolupament del treball de recerca en ciències socials a Catalunya. En la 22a convocatòria, el Premi va ser lliurat a Teresa Morlà per *Sentit i significat de les tertúlies literàries dialògiques en mares musulmanes*; així mateix, es va concedir un accèssit a Leon Freude per *Homonacionalisme en dades. Comparant valors homonacionalistes a Europa / Homonationalism in numbers. Comparing homonationalist values across Europe*.

Publicacions

Butlletí de l'ACS [en línia], juliol-agost 2018.

Revista Catalana de Sociologia [en línia], núm. 32 (2017).

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació:	1970
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència d'honor:	ALEXANDRE OLIVAR DAYDÍ
Presidència:	MIQUEL DELS SANTS GROS PUJOL
Secretaria:	MARC SUREDA JUBANY
Vocalia:	SEBASTIÀ JANERAS VILARÓ
Responsable de publicacions:	MIQUEL DELS SANTS GROS PUJOL
Delegat de l'IEC:	MARC MAYER OLIVÉ
Nombre de socis:	23

Activitats

Durant el curs 2017-2018, la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics va organitzar dues sessions acadèmiques al voltant de l'estudi de la litúrgia, que es van impartir a la seu de l'IEC. La primera (96a sessió) es va celebrar el 13 de desembre i va comprendre la conferència «La bibliothèque du chapitre de la cathédrale Saint-Just de Narbonne», pronunciada per Dominique de Courcelles (membre de l'IEC i directora de recerca al Centre Nacional de la Recerca Científica de l'Escola Normal Superior de Lió). I la darretera (97a sessió), que va tenir lloc el 14 de juny, va anar a càrrec de Josep Amengual (membre de l'IEC i superior general de la Congregació de Missioners dels Sagrats Cors), que va oferir la conferència «El

santoral dels bisbats de les Illes Balears a l'antiguitat tardana».

Així mateix, la Societat va participar en el Congrés Internacional EPISCOPUS: «La diòcesi de Vic i l'Església a Catalunya en el context europeu», organitzat pel Bisbat de Vic i la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC). El Congrés, celebrat per a commemorar els aniversaris de quatre bisbes fonamentals per a la història de la diòcesi de Vic i de Catalunya (Cinidi, Oliba, Veyan i Torras i Bages), va reunir investigadors i grups de recerca d'arreu del món. Es va estructurar en quatre blocs temàtics (societat i política; art i patrimoni; pensament i educació, i llengua i literatura), cada un dels quals va comprendre ponències, comunicacions i debats. Va

tenir lloc del 29 de novembre a l'1 de desembre en diversos indrets de Vic, com ara el Palau Episcopal i el Campus de la Torre dels Frares de la UVic-UCC.

Publicacions

Miscel·lània Litúrgica Catalana, núm. 25 (2017).

Ordinarium Vicense c. 1508. Edició facsímil monocroma amb introducció i índexs a càrrec de Miquel dels S. Gros Pujol. (Biblioteca Litúrgica Catalana; 10) [Coedició amb la Biblioteca Episcopal de Vic].

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació: 1973

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JORDI BALLESTER GIBERT
Vicepresidència: EMILI ROS- FÀBREGAS
Secretaria: JOSEP M. ALMACELLAS DíEZ
Tresoreria: XAVIER DAUFÍ RODER GAS
Vocalia: JOSEP DOLCET RODRÍGUEZ
IMMA CUSCÓ PALLARÈS
JOSEP M. GREGORI CIFRÉ
ANNA COSTAL FORNELLS

Delegat de l'IEC: ROMÀ ESCALAS LLIMONA

Nombre de socis: 92

Activitats

A continuació, es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana de Musicologia (SCMUS) durant el curs 2017-2018:

Congressos, simposis i jornades

— 9-11 d'octubre, congrés internacional *Music Criticism 1950-2000*. Aquesta edició es va dedicar a la crítica musical en la segona meitat del segle XX, especialment a la seva relació amb els canvis socials, polítics i econòmics d'aquell període. Van inaugurar el congrés Jordi Ballester, president de la SCMUS; Massimiliano Sala, vicepresident del Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini, i Joandomènec

Ros, president de l'IEC. Els ponents convidats van ser Massimiliano Locanto (professor d'història de la música a la Universitat de Salern, Itàlia), que va oferir la sessió «Brother Criticus: Stravinsky 'the Serialist' against Music Criticism», i el crític musical David Hurwitz, que va presentar la ponència «The Twentieth-Century recording explosion: challenges and opportunities for Criticism». Així mateix, el programa va incloure un bon nombre de comunicacions i debats, en què es van analitzar conceptes com el de transferència cultural, i es van abordar aspectes com ara la relació de la crítica musical envers els fenòmens musicals que van influir significativament en

la societat del segle xx, i la relació de la música amb els mitjans de comunicació. Es va organitzar conjuntament amb el Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini de Lucca (Itàlia) i va tenir lloc a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC.

— 17 de novembre, Simposi Pere Alberch Vila (1517-1582) i la Música del Renaixement a Catalunya. Activitat organitzada amb la col·laboració del Museu d'Història de Barcelona (MUHBA), que es va dedicar al compositor vigatà Pere Alberch i Ferrament, àlies Pere Alberch Vila, amb motiu del 500è aniversari del seu naixement. La primera part del programa es va dur a terme a la seu de l'IEC i va comprendre les ponències «Pere Alberch, organista de la catedral de Barcelona (1536-1582) i el repertori dels músics 'Vila': música eclesiàstica, ensalades i madrigals», a càrrec de Josep M. Gregori (vocal de la Junta Directiva de la SCMUS); «La música en la vida quotidiana de la Barcelona del Renaixement», per Tess Knighton (investigadora ICREA a la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques), i «La difusió del repertori del segle XVI: el cas del convent de Vic», a càrrec d'Aurèlia Pessarrodona (investigadora postdoctoral a la Universitat Autònoma de Barcelona, UAB). La segona part es va desenvolupar al MUHBA i va començar amb les ponències «El repertori per a viola de mà i les ensalades», de Xavier Alern (professor a la UAB), i «Els 'Vila' i la base de dades 'Books

of Hispanic Polyphony'», per Emili Ros-Fàbregas (vicepresident de la SCMUS). Per acabar, es va obrir un col·loqui i es va oferir un concert de De Canendi Elegantia, dirigit per Francesc Garrigosa.

— 23 de novembre, Jornada Clementi: «Presentació de l'Associació Muzio Clementi de Barcelona a la Societat Catalana de Musicologia». Jornada de conferències i audicions que va girar entorn de Muzio Clementi, compositor, pianista, editor i fabricant de pianos italià. Les activitats van començar a la seu de l'IEC amb la presentació de l'Associació Muzio Clementi de Barcelona (AMCB), creada recentment. Tot seguit es van impartir tres conferències: «L'aportació de Muzio Clementi a la història de la música», pronunciada per Marina Rodríguez Brià, pianista i membre de l'AMCB; «El cas Clementi», per Luca Chiantore, pianista i musicòleg, i «La recuperació del patrimoni musical», de Jaume Ayats, director del Museu de la Música de Barcelona. Després, en aquest mateix museu, es va presentar el piano de taula històric Collard & Collard, late Clementi, recentment restaurat (col·lecció privada), i es va oferir un recital comentat. Va ser coorganitzada amb l'AMCB, amb la col·laboració del Museu de la Música de Barcelona.

Cicle de conferències de la Societat Catalana de Musicologia 2018

Va comprendre tres sessions, que van tenir lloc a la seu de l'IEC els dies 20 de febrer

i 6 i 20 de març. La primera va dur per títol «Quintes paral·lels, harmònics i fadors en el sorgiment de la polifonia oral i escrita de la Mediterrània llatina» i va ser pronunciada per Jaume Ayats, director del Museu de la Música de Barcelona. La segona, «El llegat musicològic de Francesc Bonastre», va anar a càrrec dels musicòlegs Cristina Álvarez, Cèsar Calmell, Francesc Cortès, Xavier Daufí i Josep M. Gregori. I, finalment, la tercera conferència, «La Col·lecció de Música Baldelló, fets i anècdotes», la va oferir Carles Badal, musicòleg.

Visita a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i al taller del constructor d'instruments tradicionals Xavier Orriols (Vilanova i la Geltrú)

El dia 5 de maig, la SCMUS va organitzar una sortida amb visita guiada per als socis a Vilanova i la Geltrú. La visita es va centrar en el fons musical que es con-

serva a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, on els assistents van poder veure de primera mà una àmplia mostra de partitures i altres materials relacionats amb compositors vilanovins o vinculats a aquesta ciutat. A continuació, es va visitar el taller del constructor d'instruments tradicionals Xavier Orriols, qui va mostrar diversos instruments construïts per ell mateix, així com les diferents eines que emprava al seu taller. La jornada es va cloure amb la celebració de l'assemblea anual de la Societat, que va tenir lloc a l'Hotel Cèsar (Vilanova i la Geltrú).

Obituari

La SCMUS lamenta la mort de qui va ser el seu primer secretari, Francesc Bonastre i Bertran, traspassat el dia 20 de setembre.

Publicacions

Revista Catalana de Musicologia, vol. 10 (2017).

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació:	1977
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	FRANCESCA ESPAÑOL BERTRAN
Vicepresidència:	ROSA M. MARTÍN ROS
Secretaria:	JOAQUIM GRAUPERA GRAUPERA
Tresoreria:	JOAN VALERO MOLINA
Vocalia:	LAURA CALZADA REIG M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO ALBERTO CORTÉS BURÓN OLÍVIA RIERA GARRIGA M. TERESA SERRA CASSERRA
Delegat de l'IEC:	ANTONI PLADEVALL FONT
Nombre de socis:	261

Activitats

Les activitats organitzades pels Amics de l'Art Romànic (AAR) per al curs 2017-2018, generalment portades a terme a la seu de l'IEC, van ser les següents:

Sessió inaugural

El curs es va inaugurar el dia 16 d'octubre amb la conferència «Monumenta. 25 anys d'història», que va oferir Javier Gimeno, president de Monumenta, Associació de Propietaris de Castells i Edificis Catalo-gats de Catalunya.

Cicle de conferències Romànic a l'abast

Les conferències d'aquest curs van ser «Arqueologia industrial a través de l'edat mitjana: els molins», a càrrec de Francesc Roma, del Patronat d'Estudis Osonencs (30 d'octubre), i «Josep Goday i Josep Puig i Cadafalch. Història d'una col-laboració», pronunciada per Joaquim Graupera, secretari de la Junta d'AAR (12 de febrer).

Cicle de conferències Gòtic a l'abast

En aquesta edició del cicle es van oferir les conferències següents: «Nuevas apor-taciones al estudio de la miniatura tolo-

sana del siglo XIV: algunos manuscritos jurídicos desconocidos encontrados en la península Ibérica», de Maria Alessandra Bilotta, professora de l'Institut d'Estudis Medievals de la Universitat Nova de Lisboa (27 de novembre); «L'arxiu parroquial de Santa Maria del Pi. Un fons documental inèdit per a la història de la ciutat», amb Jordi Sacasas, arxiver de la basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona (11 de desembre); «El llarg camí d'una escultura gòtica perduda: de la devoció al mercat antiquari», per la presidenta d'AAR, Francesca Español (18 de desembre), i «L'influenza catalana nei retabli della Sardegna», pronunciada per l'historiador de la Sardenya medieval Roberto Lai (9 d'abril).

XXXII Cicle de Conferències:

«Les obres mestres del romànic català. Commemoració dels 40 anys de la societat Amics de l'Art Romànic»

Va constar de cinc sessions: «No tan llombarda. Òptiques canviants sobre la catedral de la Seu d'Urgell», pronunciada per Gerardo Boto, professor d'història de l'art a la Universitat de Girona (19 de febrer); «La façana de Ripoll o la utilització polí-ticoreligiosa de l'art medieval (segles XII-XXI)», impartida pel membre de l'IEC Xavier Barral (26 de febrer); «Una atu-rada als Pirineus: Sant Climent de Taüll», a càrrec de Milagros Guardia, directora del projecte de recerca de la Universitat de Barcelona Ars Picta (5 de març); «La

seu romànica de Girona: la resurrecció d'un monument oblidat», a càrrec de Marc Sureda, conservador del Museu Episcopal de Vic (12 de març), i «La història histò-riada d'un paradigma arquitectònic: Sant Vicenç de Cardona», amb la presidenta d'AAR, Francesca Español (19 de març). I també va incloure la sortida *La Girona monumental d'època medieval*, guiada per Francesca Español (24 de març).

Cicle de conferències L'art cristià

i els seus escenaris

Va comprendre dues sessions: «El tresor de la dinastia fatimita i la seva dispersió per l'Occident medieval», a càrrec de la historiadora de l'art i vocal de la Junta Directiva d'AAR Laura Calzada (7 de maig), i «Etiòpia. Cristianisme pels 13 mesos de l'any. Art i natura», impartida per Carles Lorenzo, de l'Ateneu Univer-sitari Sant Pacià (28 de maig).

Sortides

— 28 d'octubre: *Monuments medievals de la Catalunya Nova*, amb Francesca Español. Es van visitar el monestir cister-cenc i el panteó reial de Vallbona de les Monges, el Castell de Maldà i els punts d'interès artístic del poble de Guimerà.

— 11 de novembre: sortida ma-tinal a la Barcelona medieval, en què es van visitar l'església i les dependències claustrals del convent benedictí de Sant Pau del Camp. Va ser guiada per Joaquim Graupera (secretari de la Junta d'AAR),

amb la col·laboració de l'historiador Jordi-Xavier Romero.

— 25 de novembre: sortida matinal a la Barcelona medieval, conduïda per Joan Valero (membre de la Junta d'AAR). Es van visitar l'església i les dependències claustrals del convent de Santa Anna, de l'orde del Sant Sepulcre de Jerusalem.

— 24 de febrer: visita de l'església i de les dependències claustrals del convent de Santa Anna, de l'orde del Sant Sepulcre. Va anar a càrrec de Joan Valero (membre de la Junta d'AAR).

— 10 de març: visita al monestir de Sant Cugat del Vallès, guiada per Albert Cortés (vocal de la Junta Directiva d'AAR).

— 30 de març - 2 d'abril: «Cluny i el seu *hinterland*. El romànic del Charolais-Brionnais», a càrrec de Joaquim Graupera i Rosa M. Martín, secretari de la Junta d'AAR i vicepresidenta respectivament.

— 19 de maig: visita als monuments de l'Empordà (Sant Pere de Rodes, l'església i el poblat de la Santa Creu i Sant Miquel de Fluvià), amb l'historiador de l'art Jordi Mota.

— 2 i 3 de juny: visita als monuments romànics dels Pirineus (de Ripoll

a Arles i Sant Martí de Fonollar), guiada per la presidenta d'AAR, Francesca Español.

Altres activitats

— 20 de desembre: presentació del 26è volum de la revista *Lambard* i concert-conferència de Nadal «El cant de la Sibilla», interpretat per la cantant Laura de Casteller, acompanyada del cor Ardit.

— 5 de febrer: presentació de les actes del simposi internacional *Les pedreres medievals a la Corona d'Aragó*. Va anar a càrrec de Jordi López Vilar, investigador de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC).

— 7 de maig: lliurament del 27è volum de la revista *Lambard. Estudis d'Art Medieval*.

Premis

Premi dels Amics de l'Art Romànic

(per a estudiants)

Es va declarar desert.

Publicacions

ESPANYOL, Francesca; VALERO, Joan (ed.).

Les pedreres medievals a la Corona d'Aragó.

Lambard, vol. 26: 2014-2016 (ed.: 2018).

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació: 1977*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 14 de desembre de 2017

Presidència:	JOSEP M. VIVES DE QUADRAS
Vicepresidència:	ESTER TORRES GÜELL
Secretaria:	JOAQUIM ROS SAQUES
Tresoreria:	SANTIAGO POCINO PEÑALBA
Vocalia:	JOSEP M. ESPELTA GUARDIA
	CARLES FOLCH CASTELL
	JORDI ROSELL FOXÀ
	JOAN SAUS ARÚS

Coordinadors de les seccions especialitzades

Agricultura General:	JOAN ANGLÈS SEDÓ
Estudis Rurals:	GEMMA FRANCÈS TUDEL
Forestal:	JOAN IGNASI CASTELLÓ VIDAL
Història Rural:	ASSUMPTA SERRA CLOTA
Jardineria i Paisatgisme:	JOAQUIM CAMPS MASICH
Protecció Vegetal:	ESTER TORRES GÜELL
Ramaderia:	JOSEFINA PLAIXATS BOIXADERA
Sòls:	MIQUEL ARAN MAYORAL
Viticultura i Enologia:	JOSEP M. PUIGGRÒS JOVÉ

Delegada territorial a Tarragona:	MONTSERRAT NADAL ROQUET-JALMAR
Delegat territorial a Girona:	VICENÇ LLOVET ROQUÉ
Delegat territorial a Lleida:	SANTIAGO PLANAS DE MARTÍ

Delegada de l'IEC:	MERCÈ DURFORT COLL
--------------------	--------------------

A partir del 14 de desembre de 2017

Presidència:	JORDI SALA CASARRAMONA
Vicepresidència:	ESTER TORRES GÜELL
Secretaria:	JOAQUIM ROS SAQUES

Tresoreria:	SANTIAGO POCINO PEÑALBA
Vocalia:	JOSEP M. ESPELTA GUARDIA CARLES FOLCH CASTELL JORDI ROSELL FOXÀ JOAN SAUS ARÚS

Coordinadors de les seccions especialitzades

Agricultura General:	FRANCESC DOMINGO OLIVÉ
Estudis Rurals:	GEMMA FRANCÈS TUDEL
Forestal:	JOAN IGNASI CASTELLÓ VIDAL
Història Rural:	ASSUMPTA SERRA CLOTA
Jardineria i Paisatgisme:	JORDI CARTAÑÀ PINÉN
Protecció Vegetal:	JAUME GARRIGA PUJOL
Ramaderia:	JOSEFINA PLAIXATS BOIXADERA
Sòls:	MIQUEL ARAN MAYORAL
Viticultura i Enologia:	JOSEP M. PUIGGRÒS JOVÉ
Delegada territorial a Tarragona:	MONTSERRAT NADAL ROQUET-JALMAR
Delegat territorial a Girona:	VICENÇ LLOVET ROQUÉ
Delegat territorial a Lleida:	MIQUEL ARAN MAYORAL
Delegat de l'IEC:	JOAN VALLÈS XIRAU
Nombre de socis:	341

* Aquesta institució va començar la seva activitat sota el nom d'Institut Català d'Estudis Agraris i, poc després, va adquirir el d'Institució d'Estudis Agraris. Finalment, el 1984 va ser integrada com a filial de l'IEC.

Activitats

Al llarg del curs 2017-2018, la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) va organitzar les activitats que es detallen a continuació, generalment dutes a terme a la seu de l'IEC:

Assemblea general ordinària

El 14 de desembre de 2017 es va celebrar una assemblea general ordinària de socis i sòcies de la ICEA. La sessió va incloure una conferència d'Emili Montesinos, catedràtic de producció vegetal a la Univer-

sitat de Girona, sobre el bacteri *Xylella fastidiosa*.

Jornades

— 28 de setembre, 13a Jornada Afrucats-FCAC-Agroprés-ICEA-ETSEA-UdL: «Organitzacions de productors de fruites i hortalisses (OPFH): model europeu adequat per a millorar els resultats i l'eficiència del sector?». Aquesta edició de la jornada, coorganitzada amb l'Afrucats (Associació Empresarial de Fruita de Catalunya), la FCAC (Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya), l'Agroprés (Associació de Periodistes i Escriptors Agraris de Catalunya) i l'ETSEA-UdL (Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida), va constar de dues sessions. La primera es va dedicar a les organitzacions de productors de fruites i hortalisses (OPFH) i el sector fruiter, i la segona va girar entorn de les problemàtiques sectorials i la resolució de crisis de mercat a través de les OPFH a la Unió Europea. Per acabar, es va celebrar una taula rodona al voltant de la pregunta: «Les OPFH suposen un model adequat per a la millora del sector a la Unió Europea?». Va tenir lloc al saló de congressos de Fira de Lleida, en el marc de la 63a Fira Agrària de Sant Miquel.

— 24 d'octubre, *Intervencions i usos a la masia. Un rept de futur*. La Secció d'Història Rural de la ICEA i Congrés Masia-Territori van organitzar aquesta jornada en què, a partir de catorze po-

nències a càrrec de diversos especialistes (historiadors, arquitectes, enginyers, arqueòlegs, restauradors...) i de propietaris de masos, es va debatre com s'afronten els nous usos de la masia d'acord amb l'economia actual i els interessos socials que afecten el territori i, en particular, la masia, per a poder continuar parlant d'edificis saludables i ben integrats en l'entorn natural.

— 25 d'octubre, 5è Fòrum Forestal de Barcelona: «El pi blanc: peça clau del territori forestal català». Activitat organitzada per l'Aula de Silvicultura Mediterrània de Barcelona de la ICEA a fi de contribuir a la millora i el progrés del sector forestal i de la gestió dels boscos. El programa de la cinquena edició, dedicada a la gestió dels boscos de pi blanc, es va estructurar en dos blocs, cada un dels quals comprenia ponències i finalitzava amb un col·loqui. El primer bloc va girar entorn de la realitat del pi blanc a Catalunya i va comprendre les ponències «El pi blanc en un context de canvi global: amenaces i oportunitats», de Josep M. Espelta (CREAF, Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals); «Planificació i gestió multifuncional de les pinedes de pi blanc», a càrrec de Teresa Cervera (Centre de la Propietat Forestal de la Generalitat), i «Impacte dels incendis forestals en els boscos de pi blanc i línies de planificació associativa orientada a la prevenció i extinció d'incendis», per Jordi Tarradas (Diputació de Barcelona) i Asier

Larrañaga (Grup de Reforç d'Actuacions Forestals). I en el segon bloc es van abordar les perspectives econòmiques del pi blanc a Catalunya, amb les ponències «Explotació i comercialització de la fusta de pi blanc per a biomassa i altres usos», de Lluís Buscail (Bioforestal Buscail); «La fusta del pi blanc per a la construcció i altres aplicacions amb valor afegit», amb Jordi Gené (INCAFUST, Institut Català de la Fusta); «Recursos no fusters dels boscos de pi blanc», a càrrec de Juan Martínez de Aragón (UdL), i «Visió econòmica general de la silvicultura i del sector del pi blanc», per Joaquim Perramon (Societat Catalana d'Economia).

— 27 de novembre, *Iniciatives per a la reducció del malbaratament al sector agroalimentari*. Un terç de la producció global d'aliments es desaprofita i es malbarata, fet que provoca greus impactes socials, ambientals i econòmics. El malbaratament es produeix en totes les fases de la cadena alimentària i s'associa a causes diverses. A fi d'implantar estratègies i mesures que aportin solucions als operadors de la cadena alimentària, la jornada va incloure una sessió d'experiències de reducció del malbaratament alimentari a Catalunya —en què experts de cada àmbit van abordar la producció agrícola, la producció fructícola, la producció ramadera, la fabricació de galetes, la fabricació de cervesa i la fabricació d'elaborats carnis—, una sessió al voltant de la recerca en reducció del malbarata-

ment alimentari i una taula rodona sobre com els sectors agrari i agroalimentari poden contribuir a la reducció del malbaratament alimentari. Va ser organitzada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya (DARP), amb la col·laboració de l'ACCA i la ICEA.

— 29 de novembre, IV Jornada Mengem Sa?: «Diètes o modes?». Jornada coorganitzada amb l'ACCA en què els experts convidats debaten la situació actual de l'alimentació en l'àmbit de la UE i les garanties de seguretat i qualitat dels aliments envers els consumidors. Aquesta edició es va celebrar en el marc del cicle interacadèmic *Els aliments*, i es va dedicar a les diètes. El programa es va estructurar en sis sessions: «Carn o peix?», «Les diètes en etapes de creixement. Avantatges i riscos», «Al·lèrgies i intoleràncies», «Diètes i divulgació científica», «Diètes per aprimar-se» i «Diètes en els mitjans de comunicació».

— 29 de gener, *El jardí com a font històrica. Mesopotàmia, Egipte, Grècia i Roma*. Es va col·laborar en aquesta jornada internacional organitzada per la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona (UB) i duta a terme a la seva seu. A partir d'onze ponències d'experts de diferents disciplines, es van analitzar els primers jardins de la tradició occidental per conèixer aspectes fonamentals de l'època en què es van construir.

— 13 d'abril, Jornada Tècnica en Viticultura: «Terrers vitícoles. Maneig i millora de la qualitat dels sòls». Activitat coorganitzada amb la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili (URV) per a abordar qüestions relacionades amb els terrers; el maneig del sòl i la millora de la fertilitat, i els nous models d'agricultura sostenible. Es van oferir sis ponències, entre les quals, per exemple, «Metodologia de la zonificació vitícola», de Vicente Gómez de Miguel (Universitat Politècnica de Madrid); «Maneig del sòl i cobertes vegetals», per Lluís Giralt (Institut Català de la Vinya i el Vi), i «La dimensió social, un valor per a la viticultura?», de Pau Moragas (cooperativa L'Olivera i Can Calopa). Va tenir lloc a la sala de graus de la Facultat d'Enologia de la URV.

— 6 de juny, VI Tarda de Jardins i Jardiners. Va comprendre quatre xerrades: «Un jardí literari. Les plantes en l'obra de Verdaguer», per M. Carme Barceló (professora del Departament de Biologia de la UB); «Les roses de Pere Dot», a càrrec de Jaume Garcia Urpí (director de l'Exposició Nacional de Roses); «El primer jardí botànic de la Universitat de Barcelona. 1842-1873», amb Anna M. Rauret (professora d'arqueologia de la UB), i «Jardins desapareguts: l'American Lake de Gavà», a càrrec de Cristina Porras (tècnica superior en imatge i so i en paisatgisme i medi rural).

— 7 de juny, *El carboni orgànic dels sòls agrícoles*: «Una eina per a la

mitigació del canvi climàtic a Catalunya». Jornada en què es va debatre el paper dels sòls agrícoles com a embornal de carboni, fet que en determinarà el paper en la mitigació del canvi climàtic. Va constar de les sessions «El paper dels sòls agrícoles en la lluita contra el canvi climàtic», amb Iñaki Gili (Oficina Catalana de Canvi Climàtic); «La base de dades i sistema d'informació dels sòls de Catalunya - portal Geoíndex», a càrrec d'Emili Ascaso i Jorge Fleta (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, ICGC); «Presentació del nou *Mapa digital de contingut en carboni orgànic en sòls agrícoles a Catalunya*», amb Inmaculada Funes (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, IRTA); «Estimació dels estocs de carboni als sòls, a escala de país: dificultats i reptes», a càrrec de Pere Rovira (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, CTFC), i «Com segrestar carboni orgànic al sòl», amb Josep M. Alcañiz (CREAF). Va ser coorganitzada amb l'ICGC, el DARP, el CREAF, l'IRTA, el CTFC i la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl.

— 18 d'agost, XXXIII Jornada d'Agricultura a Prada: «Vinyes i vi a la Catalunya del Nord i al Principat». Activitat celebrada al Liceu Renouvier (Prada) en el marc de la 50a Universitat Catalana d'Estiu, en què experts, tècnics i professionals van analitzar les estructures organitzatives del sector vitivinícola de la Catalunya del Nord i del Principat, així com la seva idoneïtat per a fer front als

grans reptes de futur. Es va estructurar en tres parts: en la primera es va fer un breu repàs històric de l'evolució de la vinya a Catalunya; en la segona es va parlar de l'organització actual de la cadena vitícola i de la seva governança, i, en la tercera, es van plantejar una sèrie de casos, incloent-hi cooperatives i cellers privats.

Tertúlies d'Estudis Rurals

Xerrades organitzades per la Secció d'Estudis Rurals, que es van celebrar al Restaurant L'Antic Forn (Barcelona) d'acord amb el calendari següent: «El sector del sucre després del final de les quotes», amb Jordi Melé, professor del Departament d'Economia de la UB (21 de novembre); «Organic 3.0 i altres desafiaments del sector ecològic», conduïda per Karen Hoberg, economista experta en el sector de la producció ecològica (20 de febrer); «Calopa: agricultura social, vi i oli», amb Dolors Llonch, coordinadora del projecte L'Olivera a Can Calopa (13 de març), i «Aigua i aliments: un binomi poc entès», amb Joan Girona, investigador del programa Ús eficient de l'aigua en agricultura de l'IRTA (22 de maig).

Transcatalònia

Activitat organitzada anualment per la Secció de Sòls, que consisteix a recórrer una zona concreta de Catalunya per a observar-hi els perfils de sòls, paisatges i altres elements relacionats amb el mantell

edàfic. L'edició de 2018 va tenir lloc el 9 de juny a la comarca de l'Alt Urgell, al Pirineu de Lleida. Va començar amb un trajecte entre la serra del Cadí i la terrassa baixa del riu Segre, prop de la Seu d'Urgell. I després es van observar els sòls dels vessants que donen al riu Valira i el sistema de terrasses del Segre. Tant el disseny del circuit com les descripcions de sòls i les explicacions corresponents van anar a càrrec de l'edafòleg Bernat Blasi.

Altres activitats

— 17 de gener, conferència «El senglar: situació i escenari de futur». Va ser impartida per Carme Rosell, directora de la consultoria ambiental Minuartia, que va analitzar l'impacte del porc senglar en la biodiversitat, els riscos sanitaris que comporta i les consideracions que calen per a establir una estratègia global de control.

— 29 de gener, sortida a Avinyonet del Penedès. Activitat organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia, en què es van visitar el celler de la masia Can Batlle, el centre d'interpretació i les excavacions de la Font de la Canya, considerada el primer indret on es va fer vi a Catalunya.

— 11 de febrer, itinerari edàfic al Parc Agrari de Sabadell. La Secció de Sòls de la ICEA va col·laborar en aquesta activitat organitzada per l'Ajuntament de Sabadell i la Unió Excursionista de Sabadell, que va consistir en un itinerari edàfic divulgatiu amb diversos grups reduïts i

explicació del paisatge, l'agricultura, la tipologia de sòls, l'observació amb barriana del perfil edàfic i les característiques essencials dels sòls en cada punt. Les explicacions van estar dirigides per Miquel Aran, coordinador de la Secció.

— 21 de març, presentació del llibre *El jardí de Dionís. L'entorn cultural del vi*. Va anar a càrrec de l'autor de l'obra, Eduard Puig i Vayreda, i de Josep M. Puiggròs Jové, coordinador de la Secció de Viticultura i Ecologia de la ICEA.

— 31 de maig, taula rodona i debat sobre la gestió del bosc públic de propietat municipal. Es va portar a terme a la Seu d'Urgell i va anar adreçada especialment a alcaldes, regidors, tècnics municipals i actors del sector forestal.

Premis

La ICEA va convocar aquests dos premis, inclosos en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC:

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (per a estudiants)

Premi fundat el 1983, que s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'as-

saig sobre agricultura. En la 34a convocatòria, va ser lliurat a Ivet Caballé per *Caracterització i avaluació de l'estat ecològic de les pastures del Parc del Castell de Montesquiú*, el dia 20 d'abril de 2018 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi.

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris a un treball de recerca de batxillerat (per a estudiants)

Premi instituint el 2017, que s'ofereix a un treball de recerca de batxillerat sobre aspectes de diferents temes de l'agricultura, la ramaderia, l'agroindústria, la silvicultura, la jardineria i el món rural en l'àmbit territorial de Catalunya. El guanyador d'aquesta primera convocatòria va ser Albert Rodà per *Com afecta el nitrogen en diferents concentracions a les plantes*. L'acte públic de lliurament del Premi va tenir lloc el 20 d'abril de 2018 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Publicacions

Quaderns Agraris, núm. 43 (desembre 2017); núm. 44 (juny 2018).

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	MARTÍ TEIXIDÓ PLANAS
Vicepresidència:	JOAN MALLART NAVARRA
Secretaria:	CARME RIDER SERRA
Tresoreria:	EMPAR GARCIA LÓPEZ
Direcció de publicacions:	JOAN RUÉ DOMINGO
Vocalia adjunta de publicacions:	CARME AMORÓS BASTÉ
Vocalia de comunicació i portal web:	ÒSCAR GARCIA NICOLAU
Vocalia de les comarques de l'Ebre:	ANTONI PERULLES RULL
Vocalia de les comarques de Lleida:	JOSEP SERENTILL RUBIO
Vocalia del País Valencià:	DIEGO GÓMEZ GARCIA
Vocalia de les Illes Balears:	RAMON BASSA MARTÍN
Enllaç resident a institucions europees:	MAR CAMACHO MARTÍ
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-ACÀPITO GRANELL
Nombre de socis:	185

Activitats

A continuació es presenten les activitats que va organitzar la Societat Catalana de Pedagogia (SCP) durant el curs 2017-2018, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 11 de desembre, presentació del dotzè volum de la *Revista Catalana de Pedagogia*. Va incloure una taula rodona sobre el tema monogràfic d'aquest número, la pràctica, teoria i avaluació de la innovació educativa, en la qual van

intervenir els autors i el públic assistent, integrat per representants de diverses institucions educatives.

— 7 de març, debat *Una altra vida a la xarxa*. Sessió inaugural del curs de la SCP, en què mestres del darrer cicle d'educació primària, professors de secundària i professionals de la comunicació audiovisual van discutir sobre l'ús que fan els joves dels mitjans de comunicació de massa i com es pot abordar aquest fenomen des de l'ensenyament, integrant

educació, comunicació i cultura. Hi van intervenir Salvador Alsius, vicepresident del Consell de l'Audiovisual de Catalunya; Íngrid Guardiola, productora cultural; Dolors Reig, psicòloga social, i Martí Teixidó, president de la SCP.

— 14 i 15 de març, seminari *Educació i mitjans de comunicació. Entre l'escola i les pantalles*. Va anar adreçat a professionals de l'ensenyament, especialment mestres del darrer cicle d'educació primària i professors de secundària, i es va estructurar en quatre blocs: «Els mitjans de comunicació i el seu impacte en l'audiència», «Un repàs sociològic», «Per una escola comunicativa» i «Per un pacte social per l'educació». Cada bloc va incloure sessions varies com taules de participació amb experts de diferents àrees de l'educació i la comunicació (docents, periodistes, psicòlegs...), presentació d'experiències i propostes didàctiques, i ponències, entre les quals, per exemple, «L'alfabetització en comunicació de massa a les escoles i instituts. Una urgència ignorada» (Toni Hervás, periodista) i «Infants i joves. Ús i consum dels mitjans de comunicació de massa» (Maria José Masanet, professora del Departament de Comunicació Audiovisual de la UPF).

— 25 d'abril, Tercer Certamen d'Oratòria. La SCP va col·laborar en aquesta activitat del Grup Promotor Santillana per a millorar les competències de comunicació oral i plurilingüe i potenciar la igualtat d'oportunitats. Es va celebrar

al paranimf de la Universitat de Barcelona i hi van participar alumnes d'ESO i de batxillerat, en qualsevol de les tres llengües, català, castellà i anglès.

— 12 de maig, trobada pedagògica *Richmond Spring Session*. Jornada coorganitzada amb Richmond Editorial i el CRP de Sarrià-Sant Gervasi, adreçada a especialistes de llengua anglesa i docents de tots els nivells educatius que apliquen metodologies d'integració de llengües. Va comprendre diverses sessions, en què es van abordar aspectes com ara l'ús del teatre i la màgia a l'aula, el treball cooperatiu i per projectes aplicats a la didàctica de l'anglès, o les eines d'aprofitament de la lectura a l'aula. Va tenir lloc a la seu de la Universitat Internacional de Catalunya (Barcelona).

— 31 de maig, *Conversa pedagògica a Andorra*. Va tenir lloc a la sala d'actes de la Universitat d'Andorra (Sant Julià de Lòria, Andorra) i va consistir en un diàleg entre Alexandra Monné (professora al Bàtxelor en Ciències de l'Educació d'aquesta universitat), Ariadna Noria (mestra de primària al Col·legi Sant Ermengol) i Sandra González (coordinadora del Permsea del Ministeri d'Educació d'Andorra), seguit d'un diàleg obert. Així mateix, va incloure la presentació del tretzè número de la *Revista Catalana de Pedagogia* sobre l'aprenentatge mitjançant projectes, que va anar a càrrec de Joan Rué, director de la revista.

Recerca Fem l'Escola Plurilingüe (FEP)

FEP és la tercera fase de l'R+D+I iniciada el 2014 amb el pilotatge del Termòmetre Lingüístic (TL), una prova de diagnòstic de la competència lingüística a cinc anys d'edat i de pronòstic pedagògic de l'adquisició de llengües. El 2015 es va difondre el Marc d'Ensenyament de Llengües Vives (MELvives), un marc de referència per a l'elaboració del Projecte Plurilingüe a cada escola, amb fonament científic per a la presa de decisions. Apunta l'articulació de les llengües vives al territori (català i castellà), presa en consideració de les famílies lingüístiques (llengües romàniques) amb aprenentatge d'altres llengües presents a la societat global (actualment la llengua anglesa). L'abast de la implementació en el curs 2016-2017 era de 400 escoles a Catalunya, 90 a les Illes Balears, 4 a Andorra i 58 a Occitània.

La fase d'innovació està clarament orientada a millorar la pràctica educativa (Nisbet, 1988; De Miguel, 1988) amb fonamentació i instrumentació pedagògiques. Metodologia múltiple per necessitat, empírica-analítica i humanística-interpretativa. Finalitat: activar la reflexió i presa de decisions dels docents, la investigació avaluativa amb dimensió formativa (Scriven, 1967) amb contribució dels investigadors en recerca-acció amb els docents (Kemmis, 1984; Elliot, 1978) en la fase d'innovació que es fa de manera participativa. Comprovar empíricament

la validesa d'instruments i explicar interpretativament la relació entre variables: de context i d'entrada amb de procés i producte (Stufflebeam, 1971).

La recerca s'inicia davant la constatació de la poca eficàcia que ha tingut a Catalunya l'ensenyament de llengües estrangeres (2008) i que el model d'immersió ha garantit l'aprenentatge de la llengua catalana per a tots els infants però no ha activat la voluntat de parlar-la de molts adolescents. Són els mateixos que, després de vuit o dotze anys d'estudiar llengua anglesa, no la parlen.

La finalitat és capacitar els equips docents per a la construcció d'un projecte plurilingüe de centre, que parteixi de la llengua catalana i projecti les altres a través d'un aprenentatge integrat i interrelacionat, superant l'aprenentatge compartimentat i la confrontació horària. Un projecte que focalitzi la transferència entre català i castellà, desenvolupi la capacitat d'intercomprensió entre les llengües romàniques i garanteixi l'aprenentatge de la llengua anglesa.

Les accions desenvolupades durant el curs 2017-2018 apunten tres eixos:

- Millora dels instruments pedagògics i adaptació dels instruments apuntant diferents contextos sociolingüístics.
- Aprofundiment sobre aspectes específics.
- Aplicació reflexionada dels instruments per part dels equips docents.

Al llarg del curs es van organitzar aquestes jornades formatives:

— 7 de setembre: Termòmetre Lingüístic: «El paper del psicopedagog/a en el procés d'aplicació i en la reflexió d'equips docents», impartida per Carme Rider i adreçada als psicopedagogs i psicopedagogues de les 36 escoles Vedruna de Catalunya. Va tenir lloc a la Fundació Vedruna Catalunya Educació (Vic).

— 6 d'octubre: Fem l'Escola Plurilingüe amb el Termòmetre Lingüístic: «La importància del context», adreçada als estudiants del màster per a l'ensenyament en les escoles bilingües de la Catalunya del Nord. Va ser impartida per Carme Rider, Sònia Ferraro i Martí Teixidó a la Facultat d'Educació a Perpinyà de la Universitat de Montpeller.

— 28 de novembre: *L'adaptació del Termòmetre Lingüístic al context de Catalunya Nord*. Va anar dirigida al grup de treball Escoles Bilingües de Catalunya Nord, integrat per mestres representants d'escoles bilingües de la Catalunya del Nord i que té per objectiu adaptar el TL al context lingüístic d'aquesta àrea, i va ser impartida per Martí Teixidó, president de la SCP; Carme Rider, secretària de la SCP i coordinadora de la recerca del TL-MELvives; Sònia Ferraro, directora de l'Escola Jordi Pere Cerdà, de Sallagosa (Alta Cerdanya), i Rita Peix, professora de català a la Facultat d'Educació a Perpinyà de la Universitat de Montpeller. Es va dur a terme a la Direcció dels Serveis

Departamentals de l'Educació Nacional dels Pirineus Orientals (Perpinyà).

— 13 de juny: IV Jornada d'Intercanvi d'Experiències Fem l'Escola Plurilingüe. Es va estructurar en dos blocs de presentacions d'experiències simultànies, a càrrec d'escoles de diferents procedències i característiques, totes vinculades al TL o al MELvives. El primer bloc es va dedicar a les experiències relacionades amb l'oralitat i l'ús del llenguatge a l'escola i, el segon, a les experiències relacionades amb l'ensenyament de llengües amb plantejament plurilingüe. Entre els dos blocs, David Bueno, professor de genètica a la UB, va pronunciar la conferència «La importància de les emocions en l'adquisició del llenguatge».

Grups de treball

Han estat configurats per equips docents de cent escoles de Catalunya, distribuïts en xarxes territorials i xarxes institucionals.

Els descriptors de l'escola plurilingüe.

Escala d'autoavaluació

Va adreçar a equips directius de centres d'educació infantil i primària, coordinadors lingüístics i docents que participen en el procés de construcció del projecte plurilingüe de centre, i l'integren equips docents d'escoles de tots els serveis territorials de Catalunya. Els principals objectius són conèixer un instrument per a l'autoavaluació del nivell de desenvolupament

pament del projecte plurilingüe de centre; reflexionar sobre els indicadors d'un ensenyament plurilingüe efectiu; debatre i decidir quan una escola pot ser considerada plurilingüe segons indicadors d'evidència i barem homologat; realitzar una autoavaluació de centre que podrà ser contrastada externament; contribuir a la millora de la pròpia pràctica a partir de l'experiència compartida, i proporcionar recursos per a la millora de la didàctica del plurilingüisme.

El Termòmetre Lingüístic i l'Observació de l'Expressió Oral

Va adreçat a docents d'educació infantil i cicle inicial d'educació primària que apliquen el TL o que participen en l'anàlisi dels resultats, en la reflexió sobre la didàctica de l'oralitat i l'avaluació d'aquesta, i està format per docents d'un centenar d'escoles de Catalunya distribuïdes en set xarxes territorials i una xarxa institucional. Els objectius són acompanyar els equips docents en l'execució de les proves; analitzar els resultats i el procés de reflexió col·legiat; aprofundir en l'observació i l'anàlisi de l'expressió oral espontània dels infants; contribuir a la millora de la pròpia pràctica a partir de l'experiència compartida, i oferir recursos per a la millora de didàctiques de l'oralitat.

Premis

Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic

Premi instituït el 1990 i convocat conjuntament per la SCP i la Fundació Joan Profitós, sota el patronatge de l'Escola Pia de Catalunya. S'ofereix a una obra que contingui una reflexió pedagògica o una anàlisi sobre l'acció educativa. En la 28a convocatòria, integrada en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi es va adjudicar a Annabel Fontanet per *Som competents? Reflexions i propostes sobre la formació inicial dels mestres*. Així mateix, es va atorgar una menció honorífica a *Art i pedagogia. Pràctiques i reflexions a l'escola de Benicolet (CRA Riu Vernissa)*, de Salvador Ferrer, i a *Fars. Els grans seductors*, de Teresa-Natàlia Gil. La cerimònia de lliurament del Premi, que va incloure la conferència «Ensenyar a viure la poesia», de Laura Borràs (professora del Màster de Formació del Professorat del Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la UB), i una actuació del Cor Turull, va tenir lloc el 16 de maig a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC.

Publicacions

Revista Catalana de Pedagogia [en línia],
vol. 12 (2017); vol. 13 (2018).

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	MONTSERRAT JUFRESA MUÑOZ
Vicepresidència:	JAUME ALMIRALL SARDÀ
Tresoreria:	CARLES GARRIGA SANÇ
Secretaria:	ÀLEX COROLEU LLETGET
Vocalia:	JOSEP LLUÍS VIDAL PÉREZ FRANCESCA MESTRE ROCA
Delegada de l'IEC:	MARIÀNGELA VILALLONGA VIVES
Nombre de socis:	211

Activitats

Per al curs 2017-2018, la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (SCEC) va organitzar les activitats següents, que es van portar a terme a la seu de l'IEC:

— 5 i 6 d'octubre, Terceres Trobades Franco-Catalanes sobre l'Antiguitat Clàssica. Col·loqui internacional *Formes del discurs literari i filosòfic a l'antiguitat*. El programa va constar de catorze sessions, entre les quals, per exemple, «Forma i contingut als tractats de Filodem de Gàdara», impartida per Montserrat Jufresa, presidenta de la SCEC i catedràtica del Departament de Filologia Grega de la Universitat de Barcelona (UB), i Xavier Riu, professor del mateix departament; «*Lucida uerba. L'elocutio* dans la poésie philosophique de Lucrèce, quelques

exemples», amb la professora de llatí Hélène Casanova-Robin (Universitat de París - La Sorbona); «Les converses dels filòsofs en la biografia grega antiga o quan els filòsofs parlen en vers», a càrrec del doctor en filologia clàssica Sergi Grau; «Renaissance de la poésie didactique: Homère philosophe et Empédocle poète», conduïda per Emilie Seris, professora de clàssiques a la Universitat de París - La Sorbona, i «Modes d'expressió literària emprats en les *Actes dels màrtirs*», impartida per M. Teresa Fau, professora del Departament de Filologia Grega de la UB.

— 1 de desembre, jornada *Traduccions catalanes dels clàssics 1800-1950*. La SCEC va col·laborar en aquesta iniciativa dels membres de la Junta Directiva Montserrat Jufresa i Àlex Coro-

leu, en què per mitjà de sis ponències es van analitzar les traduccions catalanes dels clàssics entre el segle XIX i l'inici dels anys cinquanta. L'acte va incloure les presentacions del volum *Els clàssics i la llengua literària* (col·lecció «Els Peus d'Ícar») i de la base de dades *Traduccions catalanes dels clàssics*.

— 18 i 19 de gener, Jornades Internacionals sobre el Món Clàssic en Honor de Carles Miralles. Activitat coorganitzada amb el Departament de Filologia Clàssica, Romànica i Semítica de la UB per a homenatjar el poeta i hellenista Carles Miralles, que fou el primer president de la Societat. Especialistes d'arreu del món, entre els quals, per exemple, Catherine Darbo-Peschanski (Centre National de la Recherche Scientifique), Giulia Sissa (Universitat de Califòrnia), Renzo Tosi (Universitat de Bolonya) i Esteban Calderón (Universitat de Múrcia), van repassar els temes que Miralles havia estudiat i treballat durant la seva llarga trajectòria, mitjançant ponències emmarcades dins àrees com la poesia èpica i lírica, la retòrica narrativa, l'antropologia, l'epigrafia i la tradició clàssica.

— 19 d'abril, presentació del volum *The classical tradition in medieval Catalan, 1300-1500. Translation, imitation and literacy*, obra d'Albert Lloret, Josep Pujol, Lluís Cabré, Àlex Coroleu i Montserrat Ferrer editada per Boydell i Brewer. Hi van intervenir Montserrat Jufresa, presidenta de la SCEC; Lola

Badia, catedràtica de filologia catalana de la UB, i Lluís Cabré, en representació dels autors.

— 2-6 de juliol, curs d'actualització *Utopies: de l'antiguitat a l'humanisme*. Va comprendre deu ponències, entre les quals, per exemple, les següents, de professors del Departament de Filologia Grega de la UB: «Les fonts clàssiques de la utopia de Rabalais» (Montserrat Reig), «Utopies d'època imperial» (Francesca Mestre, vocal de la Junta Directiva de la SCEC) i «Et in Arcadia ego» (Carles Garriga, tresorer de la SCEC).

Premis

Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics
(per a estudiants)

Premi fundat l'any 2011, que s'ofereix a un treball inèdit d'estudi i investigació sobre qualsevol aspecte relatiu als estudis clàssics. En la setena convocatòria, inclosa dins del *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi va ser atorgat a Maria Ginard per *BIOI. Tradicions biogràfiques dels poetes mítics grecs*. El lliurament va tenir lloc el dia 20 d'abril de 2018 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi.

Publicacions

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 33 (2017).

JUFRESA, Montserrat (cur.). *Els clàssics i la llengua literària*. (Els Peus d'Ícar; 3)

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	MIQUEL DE CRUSAFONT SABATER
Vicepresidència:	ROSSEND CASANOVA MANDRI
Secretaria:	XAVIER SANAHUJA ANGUERA
Tresoreria:	RAFAEL COMAS EZEQUIEL
Vocalia:	ANNA M. BALAGUER PRUNÉS JAUME BENAGES OLIVÉ JAUME BOADA SALOM VICENT JOSEP FORTEA MARZÀ (a partir del 22.5.2018) MANUEL GARCÍA GARRIDO XAVIER JORBA SERRA JOAN ANTONI SENDRA IBÁÑEZ
Delegat de l'IEC:	GASPAR FELIU MONTFORT
Nombre de socis:	179

Assemblea

El 22 de maig de 2018 es va celebrar una assemblea general ordinària dels socis i sòcies de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (SCEN). Durant la sessió, es va aprovar la incorporació de Vicent Josep Fortea com a vocal a la Junta Directiva i es van nomenar socis d'honor la senyora Immaculada Socies (professora d'història de l'art de la Universitat de Barcelona) i el senyor Claudio López Arias (president de la Sociedad Numismática Avilesina).

Activitats

D'entre les activitats organitzades per la SCEN al llarg del curs 2017-2018, destaquen les dues presentacions del llibre *Les medalles de proclamació de les terres de parla catalana. Catalunya, València i Balears (1724-1843)*, de Jaume Boada. L'obra, coeditada amb l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) i publicada dins la col·lecció «Medallistes Catalans» de la Societat, recull i detalla totes les medalles de proclamació reial fabricades als segles XVIII i XIX als Països Catalans. A partir de

la consulta duta a terme per l'autor en la majoria d'arxius municipals de les ciutats emissores, el llibre ofereix molta informació, fins ara inèdita, de les medalles de proclamació, tot situant-les en el context històric i aportant una pinzellada de les festes populars en què foren emprades. L'estudi també amplia els treballs ja coneguts de molts dels gravadors i argenters que participaren en l'elaboració de les medalles de proclamació i introdueix l'obra d'alguns de nous.

El llibre es va presentar a Barcelona el 22 de maig, a la seu de l'IEC, en un acte presidit per Joandomènec Ros, president de l'Institut; Pepe Serra, director del Museu Nacional d'Art de Catalunya, i Francesc M. Rotger, director de l'IEB. La presentació va anar a càrrec del president de la SCEN, Miquel de Crusafont, i seguidament va intervenir Jaume Boada. També es van distribuir les altres publicacions d'aquest curs de la SCEN, el 48è volum d'*Acta Numismàtica* i *El paper moneda al Baix Penedès durant la Guerra Civil (1936-1939)*, d'Isidre Aymerich.

I la segona presentació de *Medalles de proclamació de les terres de parla catalana. Catalunya, València i Balears (1724-1843)* va ser coorganitzada per l'IEB, la Conselleria de Cultura, Participació i Esports de les Illes Balears i l'IEC, i va tenir lloc el 18 de juny a l'edifici Ca n'Oleo de Palma. A més de l'autor, hi van intervenir Joandomènec Ros i Miquel de Crusafont, presidents de l'IEC i la SCEN,

respectivament; Francesc M. Rotger, director de l'IEB, i Francesca Tur, presidenta de l'IEB i consellera de Cultura, Participació i Esport.

Obres en curs

El vicepresident de la SCEN, Rossend Casanova, ha continuat treballant en la monografia que recollirà l'obra medallística de l'escultor Ramon Ferran i que es preveu d'editar el 2020. Així mateix, Miquel de Crusafont ha ultimat la monografia *Sectors complementaris de la numismàtica catalana*, en què s'aborden produccions monetàries no pròpiament catalanes però que hi tenen una relació palesa (emissions d'alguns dignataris importants, com ara els Grans Mestres de l'Hospital o els papes originaris de terres de la Corona catalanoaragonesa, i monedes dels sistemes castellà o francès emeses en tallers de les terres catalanoaragoneses). El llibre, que comprèn una introducció historiconumismàtica i una catalogació, es preveu que formi part de la col·lecció «Complements d'*Acta Numismàtica*» i que es presenti el maig de 2019, juntament amb el 49è número d'*Acta Numismàtica*.

També l'any 2019 podria veure la llum el primer volum d'una col·lecció de publicacions que constituirà la primera sistematització ambiciosa i científica que aplegarà tota la producció paramonetària catalana. La col·lecció, dirigida pel secretari de la Junta Directiva de la SCEN,

Xavier Sanahuja, es titularà «Paramonètària Catalana. Gitons, Vals i Monedes de Necessitat a la Catalunya Contemporània». Aquest primer volum, que està gairebé enllestit, durà per títol *Gitons publicitaris*, i els altres dos volums, dedicats a la crisi de la moneda de circulació general de 1977-1978 i als gitons dels majoristes de mercats, es troben en un estat de redacció avançat.

Obituari

La SCEN lamenta la mort dels socis Isidre Aymerich (21 de març) i Joan Montañès (24 de juliol).

Publicacions

Acta Numismàtica, núm. 48 (2018).

AYMERICH, Isidre. *El paper moneda al Baix Penedès durant la Guerra Civil (1936-1939)*.

BOADA, Jaume. *Les medalles de proclamació de les terres de parla catalana. Catalunya, València i Balears (1724-1843)*. (Medallística; 2)

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP ANTONI BÀGUENA LATORRE

Vicepresidència: MARC MONTLLIÓ BALSEBRE

Secretaria: NELLA SABORIT ESTEVE

Tresoreria: ORIOL BIOSCA REIG

Vocalia: IRENE NAVARRO NÚÑEZ

MIREIA PERIS FERRANDO

RAIMON SOLER RENOBELL

Delegat de l'IEC: (pendent de nomenament)

Nombre de socis: 223

Activitats

D'entre les activitats dutes a terme per la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT) durant el curs 2017-2018, destaca la publicació *Recull i classificació de polítiques i transformacions territorials a partir de la base de dades de l'Anuari territorial de Catalunya' (2003-2015)*. El treball descriu el contingut de més de tretze anys d'*Anuari Territorial* estructurat a partir de cinc enfocaments: els temes recollits, l'àmbit territorial, l'evolució cronològica, la complexitat de les accions al territori i la capacitat de mobilització social d'aquestes actuacions. I, per a cada enfocament, s'ha elaborat una infografia que ofereix una lectura sintètica d'*Anuari Territorial* i de la informació que conté.

L'obra representa un punt d'inflexió en la visió que la SCOT vol oferir de les transformacions i de les polítiques territorials. El model seguit fins ara per a elaborar *Anuari Territorial* partia del context previ a la crisi econòmica, en el qual es realitzaven molts projectes de transformació territorial arreu de Catalunya, la majoria finançats per l'Administració pública. Tanmateix, avui dia, atesa la manca d'inversió en noves actuacions, hi ha pocs projectes de transformació territorial on es destinin grans pressupostos i que afectin extensions també grans. Per aquest motiu, la Junta de la SCOT ha reorientat l'*Anuari* i d'ara endavant se centrarà en iniciatives impulsades per entitats tant públiques com

privades, que destaquin no tant pel seu abast territorial com pel fet d'implicar una important transformació de la morfologia del territori i una millora de la qualitat de vida de les persones afectades.

Seguint aquesta línia, els primers projectes en què s'està treballant són la delimitació de l'àrea de conservació i restauració del carrer dels Pirineus de Santa Coloma de Gramenet, dins del projecte *Renovem els barris*; el projecte educatiu de difusió de l'urbanisme de Fidel Vázquez, i el concurs de solars per a la promoció cooperativa d'habitatges en règim de cessió d'ús, impulsat pel Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona.

D'altra banda, la SCOT s'ha incorporat al Grup d'Impuls de la Jornada Ciutat i Estacions, organitzada per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu és reflexionar sobre les característiques i funcionalitats que han de tenir les noves estacions de ferrocarril i metro previstes a Catalunya, i sobre com caldria actualitzar les existents.

Manteniment i consolidació del web

El web de la SCOT està dividit en tres apartats:

— SCOT (<http://www.scot.cat>), apartat principal de l'activitat de la Societat;

— Territori (<http://territori.scot.cat>), on s'allotgen els articles d'*Anuari Territorial*,

— i Fòrum (<http://forum.scot.cat>), que serveix de suport i repositori dels continguts generats amb el Fòrum 2012 Catalunya 2021: «Territori i urbanisme, estat i alternatives».

El 2018 s'ha mantingut el flux constant d'articles i aportacions a l'espai web a fi de consolidar-lo com un element de gran importància en la tasca de difusió dins la Societat. En aquest sentit, s'ha incidit directament en l'ampliació de les fonts d'obtenció de dades i contingut de l'apartat de l'agenda (<http://goo.gl/kGMfoQ>), per així poder mantenir el full de ruta establert l'any 2017 perquè acabi esdevenint un referent on trobar totes o gran part de les activitats (jornades, cicles, debats, exhibicions, concursos, congressos..., tant propis com d'altres entitats, col·lectius, col·legis, etc.) de temàtica territorial (ordenació, gestió, ciutat, urbanisme, món rural, paisatge, medi ambient, mobilitat, habitatge...). D'aquesta manera s'ha mantingut el format de l'agenda en dues parts: un recull de les activitats més recents, directament a l'apartat principal del web (<http://www.scot.cat>), i un repositori del conjunt d'activitats que es van anunciant i duen a terme altres entitats i societats, en una pàgina addicional (<http://goo.gl/kGMfoQ>). L'espai es va desenvolupar durant el 2016 i es va obrir i difondre el 2017, com a estratègia comunicativa.

Difusió de l'actualitat territorial.***Seguiment a les xarxes socials***

Pel que fa a les xarxes socials, principals canals de difusió de l'actualitat territorial, s'ha aconseguit consolidar l'augment de la repercussió i els seguidors dels cursos anteriors, i s'ha mantingut la dinàmica de difusió d'actes relacionats amb l'actualitat territorial i el seguiment dels actes propis. A continuació es presenten les xifres obtingudes en la principal plataforma de xarxa social, Twitter (<http://twitter.com/territori>): el nombre de seguidors del compte de la SCOT (@Territori), dedicat principalment a la difusió de l'actualitat territorial, sobretot nacional però també internacional, ha tornat a augmentar, passant de 4.539 el 2017 a 4.660 l'any 2018.

Premis

La SCOT va convocar aquests dos premis, inclosos dins del *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC i lliurats durant la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2018, el dia 20 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'Institut.

Premi Catalunya d'Urbanisme Manuel de Solà Morales

Premi fundat el 1998 amb el nom de Premi Catalunya d'Urbanisme, que s'ofereix al millor pla urbanístic i/o projecte urbà, redactat i/o aprovat, en curs d'execució, exposat al públic o realitzat en els cinc anys anteriors a la convocatòria, en l'àm-

bit dels territoris de llengua catalana. En l'onzena convocatòria, el Premi va quedar desert i es va atorgar un accèssit a *El teu centre. Un projecte de ciutat. Exposició pública dels objectius, les propostes i els projectes de millora del centre de Sabadell per al període 2017-2025* (presentat per Pere Vidal Palet) i a *La Marina de València. Un procés d'activació productiva i apropiació ciutadana* (presentat pel Consorci València 2007).

Premi Catalunya Territori Enric Lluch

Premi instituït l'any 2008 amb el nom de Premi Territori, que s'ofereix al millor pla, projecte, iniciativa o estudi d'anàlisi, ordenació o gestió del territori finalitzat en els cinc anys anteriors a la convocatòria, en l'àmbit dels territoris de llengua catalana. En la sisena convocatòria, el Premi va quedar desert i es va concedir un accèssit als projectes *Junts Fem Barri* (presentat per l'Ajuntament de Gavà) i *Forma urbana i cohesió social: la definició sociomorfològica dels teixits residencials de l'Àrea Metropolitana de Barcelona* (presentat per l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona).

Publicacions

LÓPEZ, Joan; NAVARRO, Irene; BÀGUENA, Josep. *Recull i classificació de polítiques i transformacions territorials a partir de la base de dades de l'Anua-*

ri Territorial de Catalunya' (2003-2015).

SOLER, Raimon; DOMINGO, Guillem. «La nova planificació territorial en l'àmbit de l'habitatge: una mirada sobre els projectes de Pla Territorial Sectorial d'Habitatge de 2010 i 2017».

A: OBSERVATORI DESC I INSTITUT DE RECERCA TRANSJUS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (coord.). *La Llei del dret a l'habitatge de Catalunya: Deu anys de vigència. Balanç i futur* (Barcelona: Thomson Reuters Aranzadi, 2018).

Societat Catalana de Sociolingüística

Any de fundació: 1981

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOAN PUJOLAR COS
 Secretaria: EVA CODÓ OLSINA
 Tresoreria: MERCÈ SOLÉ SANOSA
 Vocalia: ELVIRA RIERA GIL
 MARIA SABATÉ DALMAU
 AMADEU VIANA SAN ANDRÉS

Delegat de l'IEC: JOAN A. ARGENTER GIRALT (fins al 28.6.2018)
 JOSEP GIFREU PINSACH (a partir del 28.6.2018)

Nombre de socis: 103

Activitats

Les activitats organitzades per la Societat Catalana de Sociolingüística (SOCS) durant el curs 2017-2018, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC, van ser les següents:

— 31 d'octubre, conferència «Usos lingüístics i identitats socials entre adolescents catalans i valencians». Va ser pronunciada per Avel·lí Flors, investigador d'IdentCat - Llengua, cultura i identitat en l'era global (Universitat Oberta de Catalunya, UOC) i del Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació (Universitat de Barcelona, UB). El ponent va fer una anàlisi comparativa dels processos mitjançant els quals una mostra

d'adolescents catalans i valencians construeixen els seus repertoris i identitats lingüístics i socials a partir dels usos lingüístics a la llar, les aules i els grups d'iguals, combinant mètodes quantitius i qualitativodiscursius.

— 11 de desembre, *Nous talents en sociolingüística catalana*. Sessió de difusió dels millors treballs de final de grau (TFG) i de màster (TFM) de tema sociolingüístic presentats a les universitats catalanes. En aquesta edició, organitzada amb la col·laboració del Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació de la UB i duta a terme a la sala de professors de filologia d'aquesta universitat, es van presentar tres treballs: *La transmissió del*

català en un barri de Badalona, de Martí Cortadellas (UB), TFM; *Sis supòsits constitucionals d'oficialitat lingüística per a Catalunya*, TFG de Gerard Català (Universitat de Lleida), i *Anàlisi sobre la variació fonètica del registre informal en llengua de signes catalana*, TFG de Berta Moya (Universitat Pompeu Fabra, UPF).

— 19 de desembre, presentació del número 27 de *Treballs de Sociolingüística Catalana*. Emili Boix, editor en cap de la revista, va presentar aquest número, que versa sobre la transmissió lingüística intergeneracional. I tot seguit van intervenir dos dels autors de la publicació, Pere Comellas i Júlia Llompart, per explicar les seves aportacions al tema.

— 15 de març, conferència «The crucible of ambition: alternative visions for Welsh». Va ser pronunciada a l'Espai Avinyó de Barcelona pel geògraf Colin H. Williams, membre del Consell de la Llengua Gallesa, i va versar sobre visions alternatives per al futur del gal·lès.

— 4 d'abril, *Niu de suport de la Societat Catalana de Sociolingüística per a treballs de fi de grau sobre sociolingüística, pragmàtica i anàlisi del discurs*. Jornada adreçada a alumnes del TFG en l'àmbit de la sociolingüística, la pragmàtica o l'anàlisi del discurs, en català, castellà o anglès, que va consistir en vuit tallers simultanis impartits per experts i durant els quals es van debatre i respondre dubtes plantejats pels estudiants. Les sessions

van girar entorn dels temes següents: «comunitats de parla catalana i canvis lingüístics; recerca amb qüestionaris», «multilingüisme; recerca amb narratives», «institucions educatives; recerca amb censos i padrons», «nous parlants i identitat; recerca amb entrevistes», «variacionisme i etnolingüística; recerca amb variables geolingüístiques i patrimoni», «pragmàtica; llengua estàndard; recerca amb corpus i enquestes», «política lingüística; drets lingüístics; anàlisi comparada i recerca de base documental» i «discurs; recerca amb etnografia». Va cloure la jornada, que va tenir lloc a l'edifici del Rectorat de la Universitat de Lleida (UdL), el professor ICREA David Block (UdL) amb la ponència «Com enfocar els aspectes més complexos del què, com, on, a qui, i per què de la tria i realització del TFG».

— 8 de maig, conferència «La llengua del real al cinema: d'*En construcció a Estiu 1993*». La va impartir Jordi Balló, professor de comunicació audiovisual a la UPF.

— 24 de maig, sessió *El Programa COST: avaluació i experiència*. Activitat coorganitzada amb el grup de recerca *Identi.cat*, en què Joan Pujolar, president de la SOCS, i Maite Puigdevall, líder del grup de treball *Speakerness: Subjectivities, Trajectories and Socialisation*, van exposar la seva experiència en el Programa COST, finançat per l'Agència COST (European Cooperation in Science and

Technology) de la UE i que constitueix una de les xarxes més grans de temàtica sociolingüística sobre el tema «els nous parlants en l'Europa multilingüe». Entre altres coses, van explicar com s'organitzaven els temes de planificació i gestió, i com els van viure els participants en diversos àmbits, i es va discutir en quina mesura aquestes iniciatives poden ajudar a fer avançar els camps de coneixement i les carreres acadèmiques dels que hi participen. Es va impartir a la seu central de la Universitat Oberta de Catalunya (Barcelona).

Premis

Premi Modest Reixach de la Societat Catalana de Sociolingüística

Premi fundat el 2003 amb el nom de Premi Lupa d'Or de la Societat Catalana de Sociolingüística. S'ofereix a un treball de recerca o d'assaig sociolingüístic, re-

dactat en qualsevol llengua i publicat per autors residents als països de llengua catalana o amb afiliació a les seves universitats; així mateix, poden optar al Premi treballs de base empírica sobre els usos del català o altres aspectes de la realitat sociolingüística dels països de llengua catalana publicats des de fora del domini lingüístic català. En la 16a convocatòria, inclosa en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi es va lliurar a Joan Costa per *Sobre el «marc de condicions sociolingüístiques favorables» per a la implantació de la normativa lingüística catalana*, el 20 d'abril de 2018 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi.

Publicacions

Treballs de Sociolingüística Catalana, núm. 27 (2017); núm. 28 (2018).

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació 1982*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	JOAN SOLER MATA
Presidència d'honor:	JORDI MONÉS PUJOL-BUSQUETS SALOMÓ MARQUÈS SUREDA
Vicepresidència:	M. CARMÉ AGULLÓ DÍAZ FRANCESCA COMAS RUBÍ
Tresoreria:	JORDI GARCIA FARRERO
Secretaria:	JULIÀ VILAR HERMS
Vocalia:	MAXIMILIANO FUENTES CODERA MONTSERRAT GURRERA LLUCH XAVIER LAUDO CASTILLO ALEJANDRO MAYORDOMO PÉREZ M. ISABEL MIRÓ MONTOLIU ÀNGEL MOREU CALVO XAVIER MOTILLA SALAS M. PILAR NAVARRO RODRÍGUEZ BERNAT SUREDA GARCÍA ANTONI TORT BARDOLET
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO GRANELL

Nombre de socis: 98

* Aquesta societat és filial de l'IEC des del 2001.

Activitats

Al llarg del curs 2017-2018, la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (SHE) va organitzar o participar en les activitats que es presenten a continuació:

— 28 de novembre, taula rodona *Educació i marxisme a Catalunya*. Va ser coorganitzada amb l'Associació de Mestres Rosa Sensat i l'IEC amb motiu del centenari de la Revolució d'Octubre, i hi van intervenir la vicepresidenta de la

SHE, M. Carme Agulló, amb la ponència «Dones mestres i militància comunista durant la República»; Josep M. Masjuan, professor emèrit de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, que va parlar de «Marxisme i educació durant la transició política»; Jaume Trilla, catedràtic del Departament de Teoria i Història de l'Educació de la Universitat de Barcelona (UB), que va oferir la ponència «Recepció de Makarenko a Catalunya», i, com a moderador, el pedagog, sociòleg i periodista Jaume Carbonell. Va tenir lloc a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC.

— 29 de novembre - 1 de desembre, Congrés Internacional EPISCOPUS: «La diòcesi de Vic i l'Església a Catalunya en el context europeu». La SHE va col·laborar en l'organització d'aquesta iniciativa de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC) en commemoració dels aniversaris, entre el 2015 i el 2018, de quatre bisbes fonamentals per a la història de la diòcesi de Vic i de Catalunya (Cinidi, Oliba, Veyan i Torras i Bages). El Congrés, que va aplegar investigadors i grups de recerca d'arreu del món, es va estructurar en quatre sessions (societat i política; art i patrimoni; pensament i educació, i llengua i literatura), cada una de les quals va constar de ponències, comunicacions i debats. Es va celebrar en diversos indrets de Vic, com ara el Palau Episcopal i el Campus de la Torre dels Frares de la UVic-UCC.

— 15 de desembre, seminari *La casa de la frontera*. Es va col·laborar en aquesta activitat del Grup de Recerca en Pensament Pedagògic i Social de la UB, consistent en la presentació del llibre *La casa de la frontera*, a càrrec de l'autor, Rafael Vallbona. Va tenir lloc a l'aula seminari Alexandre Sanvisens del Departament de Teoria i Història de l'Educació de la UB.

— 22 de maig, presentació del llibre *Jordi Monés i Pujol-Busquets: educació, país, llengua*. Activitat coorganitzada amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Associació de Mestres Rosa Sensat, i celebrada a la sala d'actes d'aquesta darrera entitat, a Barcelona. Va anar a càrrec de la directora general de Política Lingüística de la Generalitat, Ester Franquesa; el catedràtic de teoria i història de l'educació de la UB, Conrad Vilanou, i l'editor de Nautilus, Andreu Mas.

— 22-24 de maig, seminari *L'aportació pedagògica de Maria Montessori*. Activitat coorganitzada amb el Grup d'Estudis d'Història de l'Educació IRIE/UIB i amb el CEIP Talaiot (s'Illot, Manacor), que es va dur a terme en diferents espais de la Universitat de les Illes Balears (UIB). Va comprendre taules rodones i conferències distribuïdes de la manera següent: «Maria Montessori en el marc de la pedagogia contemporània» (dia 22), «La recerca sobre Maria Montessori a Espanya i Itàlia» (dia 23) i

«Educar des del naixement. El mètode Montessori per a nens de 0 a 3 anys». Els ponents van ser Bernat Sureda i Pere Fullana, de la UIB; Joan Soler, de la UVic-UCC i president de la Societat, i Barbara De Serio, de la Universitat de Foggia (Itàlia).

— 29 de maig, seminari *La pedagogia després del maig del 68*. Hi van intervenir Jordi Solé, de la Universitat Oberta de Catalunya; Albert Esteruelas, de la UB, i Anna Pagès, de la Universitat Ramon Llull. Va ser organitzat pel Grup de Recerca en Pensament Pedagògic i Social Contemporani de la UB i impartit a l'aula seminari Alexandre Sanvisens del Departament de Teoria i Història de l'Educació de la UB.

Així mateix, l'exposició «Elisa i Pepita Úriz Pi. De Badostáin a Berlín Oriental. Història i compromisos de les germanes Úriz» es va continuar exhibint per diferents localitats de Catalunya, i es va col·laborar en l'edició del llibre *L'educació en temps de guerra*, de la vicepresidenta M. Carme Agulló i editat a València per Tirant Humanidades (2018).

Publicacions

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, núm. 30 (juliol-desembre 2017); núm. 31 (gener-juny 2018, monogràfic «La història de l'educació a través dels films: una mirada des de la contemporaneïtat pedagògica»).

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació:	1985
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JORDI BÈRRIO SERRANO
Vicepresidència:	SERGI CORTIÑAS ROVIRA
Secretaria:	MAGDALENA SELLÉS QUINTANA
Tresoreria	PERE MASIP MASIP
Vocalia primera:	MARTA CIVIL SERRA
Vocalia segona:	NEL·LO PELLISSER ROSSELL
Vocalia tercera:	JORDI PERICOT CANALETA
Delegat de l'IEC:	JOSEP M. CASASÚS GURI
Nombre de socis:	126

Activitats

Tot seguit es detallen les activitats que va organitzar la Societat Catalana de Comunicació (SCC) per al curs 2017-2018:

Inauguració del curs

L'acte inaugural de la SCC va tenir lloc el 26 d'octubre a la Universitat Rovira i Virgili (URV), a Tarragona. L'obertura va anar a càrrec de la vicerectora de Docència, Estudiants i Comunitat Universitària de la URV, Arantxa Capdevila; el degà de la Facultat de Lletres de la URV, Josep Sánchez; el cap del Departament d'Estudis de Comunicació de la URV, Bernat López, i el president de la SCC, Jordi Bèrrio.

A continuació, Eudald Carbonell, catedràtic de prehistòria a la URV, va pronunciar la conferència «Comunicació i evolució humana», i tot seguit es van presentar les activitats de recerca vinculades al Departament d'Estudis de Comunicació d'aquesta mateixa universitat. Cília Willen, editora de la revista *Catalan of Communication & Cultural Studies*, va presentar aquesta publicació científica creada el 2009 i de la qual es publiquen dos números a l'any. D'altra banda, el director del Màster en Comunicació Estratègica en la Societat del Risc (URV), Enric Castelló, va fer una descripció d'aquesta oferta formativa especialitzada que té una presència internacional signi-

ficativa. Jordi Farré va presentar el grup consolidat de recerca en comunicació Asterisc (URV), creat el 2003, així com —acompanyat de Josep Beltrán (Repsol)— la Càtedra Internacional URV/Repsol d'Excel·lència en Comunicació, que el 2017 va celebrar el desè aniversari. Per acabar, es va obrir una taula rodona titulada *Recerca en comunicació: transversalitat, innovació i professionalització*, moderada per Marta Montagut, investigadora del grup de recerca en comunicació Asterisc, i en què van intervenir els investigadors d'aquest mateix grup Jordi Prades, Carlota Moragas i Natàlia Lozano, a més de Helle Kettner, del Departament d'Estudis de Comunicació (URV).

Durant la jornada també hi va haver temps per al record dels qui ja no hi són. En aquest cas, del malaguanyat soci de la SCC Quim Capdevila (1967-2017), la trajectòria del qual va ser glosada de manera emotiva pel vicepresident de la SCC, Sergi Cortiñas. La cloenda de la jornada va anar a càrrec del president de la SCC, Jordi Bèrrio, i la vicerectora, Arantxa Capdevila.

Jornades

— 1 de març: IX Jornada de Recerca de la Societat Catalana de Comunicació. El president de la SCC, Jordi Bèrrio, va inaugurar la jornada, que va donar pas a la presentació de cinc projectes de recerca en comunicació, finançats en convocatò-

ries estatals d'excel·lència i reptes de la societat. A la primera taula, moderada pel membre de la Junta Directiva de la SCC Pere Masip, es van presentar les recerques «Presencias y representaciones de la mujer en el cine de los orígenes», a càrrec d'Àngel Quintana (Universitat de Girona); «El turista en la web: hábitos informacionales y selección de destino turístico», presentat per Josep Fernández de Cavia i Rafael Pedraza (Universitat Pompeu Fabra), i «El acceso abierto a la ciencia en España: evaluación de su impacto en el sistema de comunicación científica», per Ernest Abadal (Universitat de Barcelona). A la segona taula, moderada per Sandra Sureda (CAC), es van presentar les recerques «Cultura lúdica, competencia digital y aprendizajes», a càrrec de Jordi Sánchez Navarro (Universitat Oberta de Catalunya), i «Redes sociales y televisión generalista en Europa (EU-5): usos en pantalla y actividad en red de las audiencias», recerca codirigida per Matilde Delgado i Núria García (Universitat Autònoma de Barcelona). Així mateix, la jornada va incloure el lliurament dels XXIX Premis CAC a la investigació sobre comunicació audiovisual, que concedeix el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), amb la presència del president del CAC, Roger Loppacher, i el vicepresident de l'organisme regulador, Salvador Alsius. En aquesta edició, el primer premi va ser atorgat a Marta Narberhaus pel treball *Children's news. Topics, information quality and*

audience reception around Newsround, Logo and InfoK, i el segon, a Aida Martori per *Televisió pública de proximitat a Catalunya. La relació amb TV3 i els intercanvis de contingut informatiu*. Va cloure la jornada, duta a terme a la seu de l'IEC, la presidenta de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, Maria Corominas.

— 5 de juliol: *La comunicació política en l'era postmediàtica*. Jornada celebrada a la seu de l'IEC, en què el president de la Societat, Jordi Bèrrio, va fer el parlament de benvinguda i, seguidament, es va obrir un diàleg entre Joan Corbella (UPF) i Ferran Sáez (Universitat Ramon Llull), moderat per la membre de la Junta Directiva de la SCC Marta Civil (Institut de la Comunicació de la UAB).

Altres activitats

El 20 d'abril es va dur a terme l'activitat extraordinària de la SCC *Homenatge al soci d'honor de la SCC Joan Fuster Ortells*, coorganitzada amb l'Ajuntament de Sueca, la Càtedra Joan Fuster de la Universitat de València (UV) i l'Espai Joan Fuster, amb motiu del 25è aniversari de la mort de l'assagista i columnista Joan Fuster i del primer aniversari de la inauguració de l'Espai Joan Fuster.

La jornada va començar al migdia amb la presentació davant el consistori de Sueca, representat per l'alcaldessa, Raquel Tamarit Iranzo, i el regidor de Cultura, Vicent Baldoví Martines, de la SCC,

a càrrec del seu president, Jordi Bèrrio. L'acte es va celebrar a les instal·lacions de la Biblioteca Municipal, i Joan Antoni Carrasquer, director de la Biblioteca, va mostrar a la delegació de la SCC una selecció de la premsa local de Sueca, formada per una col·lecció d'unes 150 publicacions periòdiques.

En el marc de la jornada, a prime-hora de la tarda, la Junta Directiva de la SCC va celebrar una reunió ordinària en l'antic saló de la casa de Pasqual Fos, una de les que conformen l'actual Espai Joan Fuster. En la reunió es va aprovar una declaració de suport «al treball que està portant-se endavant des de l'Espai Joan Fuster per a la difusió i la recerca al voltant de la figura i l'obra del que està considerat, a més d'assagista i referent cultural, un dels articulistes més recuits de la segona meitat del segle xx dins l'espai comú del català. Aquest treball abasta la conservació del fons documental de l'escriptor, la catalogació, l'ordenació i la digitalització dels seus articles, correspondència, llibres, fotografies, obres d'art i documents personals, amb la finalitat de posar aquest llegat cultural valuósíssim a l'abast dels investigadors, com també la difusió de la figura i l'obra del gran escriptor valencià, mitjançant l'organització de tota mena d'activitats acadèmiques i de difusió, a través de l'Aula Didàctica de Cultura Contemporània Joan Fuster, creada per la Generalitat Valenciana». En acabar la reunió, els membres de la Junta

i la resta de la delegació de la SCC van fer una visita guiada a l'Espai Joan Fuster de la mà del director honorífic i assessor extraordinari de l'Espai, Francesc Pérez Moragón.

La jornada va concloure amb la taula rodona *L'expressió periodística de Joan Fuster*, entenent aquesta com el fruit d'una manifestació discursiva única, que de vegades adopta la forma de llibre d'assaig o d'estudis literaris i culturals i, d'altres, la d'articles i columnes. Hi van participar el director honorífic de l'Espai i col·laborador de Fuster durant molts anys, Francesc Pérez Moragón; el director

de l'Espai Joan Fuster, Salvador Ortells; els membres de la SCC i catedràtics emèrits Miquel de Moragas i Spà (UAB) i Josep Gifreu (UPF), i el professor de la UV i membre de la Junta de la SCC Nello Pellisser, que va actuar de moderador. Precisament Pellisser va recordar que Joan Fuster va ser nomenat soci d'honor de la SCC durant el mandat de Josep M. Casasús com a president de la Societat.

Publicacions

Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi, núm. 34 (2) (novembre 2017);
núm. 35 (1) (maig 2018).

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: MANUEL LLANAS PONT
Vicepresidència: DANIEL CASALS MARTORELL
Tresoreria: MARCEL ORTÍN RULL
Secretaria: HÈCTOR MORET COSO
Vocalia: FRANCESC FOGUET BOREU
MONTSERRAT BACARDÍ TOMÀS

Delegat de l'IEC: JOSEP MORAN OCERINIAUREGUI

Nombre de socis: 372

Activitats

Al llarg del curs 2017-2018, la Societat Catalana de Llengua i Literatura (SCLL) va organitzar les activitats següents:

— 9-11 de novembre, X Col·loqui Internacional Verdager: «Escriptures i lluminades». Aquesta edició es va centrar en l'univers de la creació literària i també en la història dels moviments socials, del pensament i de l'art al llarg del vuit-cents i de les dues primeres dècades del segle XX. El programa va comprendre conferències i ponències a càrrec de professors d'universitat, entre les quals, per exemple, «De tenebres i il·luminacions: acció col·lectiva i heterodòxia literària d'un procés social desbaratador», impartida per Gerard Horta i Teresa M. Sala, de la Universitat de Barcelona (UB), i «Antinò-

mies i mites d'una època de trànsit i regirament», de Josep Casals, també de la UB. Així mateix, es van presentar més d'una quinzena de comunicacions orals. La conferència inaugural, titulada «Verdaguer, Llull i la tradició mística europea», va ser pronunciada per Amador Vega (Universitat Pompeu Fabra, UPF), i la conferència de clausura va anar a càrrec del president d'honor de la Societat Verdager, Ricard Torrents, i va dur per títol «La poesia il·luminada i lluminosa de Verdager». Va ser coorganitzat amb la Societat Verdager i amb la Càtedra Verdager d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), i celebrat a la Villa Joana, Casa Verdager de la Literatura, a Barcelona (primer dia), a la Sala Segi-

mon Serrallonga de la UVic-UCC (segon dia) i al Centre Cultural de Folgueroles (darrera jornada).

— 17 i 18 de novembre, XIII Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics: «Vigència, transmissió i transformació de les tradicions orals». El tema d'aquesta edició de la Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics de la SCLL (GEE), celebrada a Mallorca, va ser abordat per mitjà d'una vintena de comunicacions sobre aspectes com ara la transmissió i l'adaptació del folklore en un món canviant o els informants d'Antoni M. Alcover. Així mateix, es van presentar més d'una desena de publicacions relacionades amb la qüestió i hi va haver espai per a un torn de preguntes, un debat, l'assemblea anual del GEE i una actuació musical de Joana Gomila Folk Souvenir. L'activitat es va dur a terme a la Institució Pública Antoni M. Alcover (Manacor) i va incloure una visita guiada a l'espai museogràfic d'aquesta institució i una altra a la Casa Pare Ginard - Museu de la Paraula (Sant Joan).

— 24 de novembre, jornada *Armand Blanch, una figura clau del radioteatre català*. Activitat coorganitzada amb el Departament de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona (Filcat UAB) i amb el Grup de Recerca en Història de la Llengua Catalana de l'Època Contemporània (GRHILCEC) de la UAB per a estudiar la figura d'Armand Blanch, pioner del radioteatre en català i director del quadre escènic de

Ràdio Barcelona des dels anys quaranta fins als vuitanta del segle passat. Hi van intervenir Francesc Foguet (coordinador de la Unitat de Lletres del Filcat UAB), que va repassar la biografia i l'obra teatral de Blanch; Daniel Casals (vicepresident de la SCLL i investigador principal del GRHILCEC), que va abordar el radioteatre en català i la recuperació i el model de llengua, i Teresa Santos (bibliotecària de la UAB), que va parlar del fons Armand Blanch de l'Hemeroteca de Ciències de la Comunicació de la UAB. Va tenir lloc a la seu de l'IEC.

— 24 i 25 de novembre, I Jornada-Col·loqui Miquel Martí i Pol de Literatura i Educació: «Poesia per a infantil i primària». La SCLL va participar en l'organització d'aquesta activitat que té per objectiu oferir eines i recursos a professionals i estudiants de l'àmbit de la literatura, la cultura i l'educació perquè els puguin aplicar dins i fora dels centres educatius. El programa de la primera edició, celebrada a l'Ateneu Barcelonès, va tenir com a tema central la poesia per a educació infantil i primària. Va ser organitzada per la Fundació Miquel Martí i Pol, l'Associació d'Amics Miquel Martí i Pol, el Grup de Recerca en Textos Literaris Contemporanis: Estudi, Edició i Traducció (TEXLICO), el Grup de Recerca en Educació, Llenguatge i Literatura (GRELL) i el Departament de Filologia i Didàctica de la Llengua i la Literatura de la UVic-UCC.

— 15 de desembre, II Jornada sobre la Divulgació de la Llengua Catalana als Mitjans de Comunicació. Activitat coorganitzada amb el GRHILCEC i el Filcat UAB, que es va inaugurar amb la conferència «El periodisme en la defensa de la llengua catalana», pronunciada per Josep M. Figueres, professor d'història del periodisme a la UAB. Va constar de set ponències a càrrec d'experts, professors i investigadors: «“El hombre por la palabra” (1962-1964), de Francesc de B. Moll, a *El Correo Catalán*», amb Rosa Calafat (Universitat de les Illes Balears) i Daniel Casals (GRHILCEC); «L'ensenyament del valencià en la premsa: de *Parlem bé a Millorem el llenguatge* (1962-1971), d'Enric Valor», per Josep Daniel Climent (Universitat Oberta de Catalunya); «“Els xiquets i la llengua” (1976), a *Las Provincias*», d'Emili Casanova (Universitat de València, UV); «“El llenguatge” (1976-1985), d'Albert Jané, a l'*Avui*», a càrrec de Daniel Casals; «“Català per a tothom” (1979), a *Alcanar*», per Amanda Ulldemolins (GRHILCEC); «“Parlem del català” (1990-1997), a Catalunya Ràdio», amb el membre de l'IEC Oriol Camps, i «“Català a l'atac” (2013), a Televisió de Catalunya», a càrrec de l'escriptor, guionista i divulgador lingüístic Enric Gomà. Va tenir lloc a la seu de l'IEC.

— 16 de gener, presentació del llibre *Allò que el corrector no s'endugué. La correcció postdigital*, editat per la UAB i escrit pel vicepresident de la SCLL,

Daniel Casals, i les membres del grup Llengua i Mèdia d'aquesta universitat Anna M. Torrent i Margarida Bassols. L'acte, coorganitzat amb la UAB i amb el GRHILCEC, va tenir lloc a la seu de l'IEC i hi van intervenir Daniel Casals i els membres de l'IEC Isidor Marí i Mila Segarra.

— 9 de març, II Seminari Rafael Tasis: «Constel·lació tasiàna. Contextos i relacions». Trobada d'investigadors literaris d'arreu dels Països Catalans per a aprofundir en l'obra de Tasis i dels seus coetanis. La segona edició va girar entorn de la «constel·lació» de l'escriptor barceloní i va comprendre vuit ponències, entre les quals, per exemple: «Cultura i política a Catalunya (1920-1960). Entre el somni de la construcció i la realitat de la destrucció» (Carles Santacana, director del Departament d'Història i Arqueologia de la UB), «L'amistat de Rafael Tasis i Domènec Guansé: la lluita de dos crítics entre la República i el franquisme» (Montserrat Corretger, professora del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili, URV) i «Rafael Tasis i Albert Manent, dues generacions amb semblances: tastaolletes, activistes i homes pont amb l'exili català» (Jordi Manent, fill de l'escriptor Albert Manent i subdirector de la *Revista de Catalunya*). Va ser coorganitzat amb el Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània de la UAB i impartit a la seu de l'IEC.

— 11 i 12 d'abril, simposi *Vigència de Manuel de Pedrolo*. Activitat coorganitzada amb la Institució de les Lletres Catalanes, el Departament de Filologia Catalana de la UAB i el Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània, amb motiu del centenari del naixement de Manuel de Pedrolo. Per mitjà d'una desena de ponències i dos debats, escriptors i crítics especialistes en l'obra de Pedrolo van analitzar la importància de la seva obra en el marc de la literatura catalana contemporània i van aprofundir en els aspectes més rellevants que el converteixen en un clàssic contemporani, tot fent una relectura crítica de diversos gèneres que va conrear i una revisió del seu llegat literari. El simposi es va tancar amb una taula rodona, en què van participar la filla de l'escriptor i personalitats que el van conèixer i tractar. Va tenir lloc a la seu de l'IEC.

— 17 de maig, IV Jornada LITCAT de Grups de Recerca de Literatura Catalana Contemporània. Aquesta edició es va organitzar conjuntament amb el Grup de Recerca Identitats en la Literatura Catalana de la URV i va tenir lloc a la sala de vistes del Campus Catalunya d'aquesta universitat. El programa va

constar de catorze conferències d'experts de grups de recerca en literatura catalana contemporània, entre les quals, per exemple, «Joan Puig i Ferrer: director literari a l'exili» (Oriol Teixell, URV); «El mite fundacional d'Adam i Eva en la narrativa catalana dels anys vint i trenta» (Carme Gregori, de la UV) i «Mots escrits en lloc de paraules vives: la correspondència d'Agustí Bartra i Antoni Ribera (1947-1970)» (Lucía Azpeitia-Ortiz, de la UPF).

Publicacions

ESPINÓS, Joaquim; PICÓ, Lliris (ed.). *Literatura catalana contemporània: memòria, traducció i noves tecnologies*. Jornada LITCAT d'Intergrups de Recerca (3a: 2017: Alacant, País Valencià). (Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura; 13) [Coedició amb la Universitat d'Alacant]

FRANCÉS, Anna; FRANCÉS, M. Jesús (cur.). *Etnopoètica, terminologia i mitjans de comunicació*.

GASSOL, Olívia; BAGUR, Òscar (ed.). *La poesia catalana al segle XXI, balanç crític*. (Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura; 14) *Llengua & Literatura*, vol. 28 (2018).

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 30 de novembre de 2017

Presidència:	M. NÚRIA SALÁN BALLESTEROS
Vicepresidència:	FREDERIC LUQUE CARRILLO
Tresoreria:	CARMINA LUQUE SARMIENTO
Secretaria:	IVAN NADAL LATORRE
Vocalia TIC:	AINA BARCELÓ CUERDA
Vocalia:	JORDI AGUSTÍ VERGÉS
	NARCÍS BARTINA BOXA
	RICARD BOSCH TOUS
	RAMON BRAGÓS BARDIA
	JOAQUIM COROMINAS VIÑAS
	XAVIER CUFÍ SOLÉ
	AGUSTÍ EGEA ÁLVAREZ
	ANTONI HERNÁNDEZ FERNÁNDEZ
	RAMON IZQUIERDO CLEMENTE
	GEMMA ROCA PALLARÈS

A partir del 30 de novembre de 2017

Presidència:	M. NÚRIA SALÁN BALLESTEROS
Vicepresidència:	FREDERIC LUQUE CARRILLO
Tresoreria:	CARMINA LUQUE SARMIENTO
Secretaria:	DAVID ADROVER IGLESIAS
Vocalia TIC:	AINA BARCELÓ CUERDA
Vocalia:	JORDI AGUSTÍ VERGÉS
	RICARD BOSCH TOUS
	RAMON BRAGÓS BARDIA
	JOAQUIM COROMINAS VIÑAS
	XAVIER CUFÍ SOLÉ
	ROSANNA FERNÁNDEZ RUIZ
	ALBERT GARCIA BENADÍ
	ANTONI HERNÁNDEZ FERNÁNDEZ

RAMON IZQUIERDO CLEMENTE
IVAN NADAL LATORRE
JORDI REGALÉS BARTA
MARC SOLANS AGUADO
JUDITH TELLO ARTIGAS
EUGENI VILALTA LÓPEZ
SÍLVIA ZURITA MÓN

Delegada de l'IEC: ALÍCIA CASALS GELPÍ

Nombre de socis: 203

Activitats

Al llarg del curs 2017-2018, la Societat Catalana de Tecnologia (SCT) va organitzar les activitats següents, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 30 de novembre, conferència «Intelligència artificial i salut: interpretant les dades dels *smartwatches* i altres *wearables*». Va ser pronunciada per Beatriz López, professora a la Universitat de Girona (UdG), on desenvolupa la recerca dins del grup eXiT (Enginyeria de Control i Sistemes Intel·ligents). Va versar sobre la presència actual de la intel·ligència artificial en el sistema de salut i en la recerca mèdica, amb un èmfasi especial en l'ús de sensors corporals.

— 13 i 14 de febrer, 5è CoEnerCat: «L'energia del territori de Catalunya». En aquesta edició del CoEnerCat (Congrés d'Energia de Catalunya), coordinat amb l'Associació Congrés d'Energia de Catalunya, es van mostrar

les oportunitats i els reptes del nou sistema energètic que s'ha començat a construir, amb l'objectiu que, amb el suport d'una ciutadania capacitada, el nou sistema energètic sigui millor i més ben valorat que l'actual. El primer dia es van oferir dotze presentacions en què es van abordar les necessitats de territori per a complir els plans energètics de Catalunya, les dificultats territorials per a implantar les instal·lacions necessàries, les bones pràctiques d'ordenació del territori, la contaminació territorial de l'energia i l'energia que necessiten els plans territorials de Catalunya. L'endemà es van presentar set ponències entorn de les polítiques territorials relacionades amb l'energia, i de l'energia en els àmbits urbans, i, per acabar, es van debatre les diferents visions del binomi energia-territori.

— 4 d'abril, sessió d'orientació per a les persones opositores a docent de

tecnologia de secundària (convocades per la Resolució ENS/2742/2017). Es va organitzar amb l'objectiu d'oferir models i estratègies per a abordar les proves específiques de l'especialitat de tecnologia amb seguretat.

— 25 d'abril, conferència «Francisc Aragó i Roig, el gran científic català poc conegut, precursor de l'electromagnetisme i la relativitat». Va anar a càrrec de Carles Paul Recarens, professor de l'Escola Superior Politècnica de Mataró.

— 26 d'abril, presentació del llibre *Supermujeres, superinventoras. Ideas brillantes que transformaron nuestra vida*. Va anar a càrrec de l'autora, l'escriptora i il·lustradora Sandra Uve, que va parlar d'algunes de les gairebé cent dones inventores incloses a l'obra, com és ara Ada Lovelace, Radia Perlman o Rachel Zimmerman.

— 18 de juliol, cloenda del curs de la SCT. Va consistir en una visita a l'interior de la Font Màgica de Montjuïc, guiada per Gustavo Ramon Wilhelmi, director d'operacions de Barcelona Cicle de l'Aigua, que va mostrar l'estructura i les característiques tècniques del funcionament de la font. Un cop acabada la visita, es va fer un sopar informal de cloenda.

— 19 de maig, jornada *El sistema internacional d'unitats (SI). Evolució constant*. Amb motiu del Dia Mundial de la Metrologia (20 de maig), la Secció

Catalana de Metrologia de la SCT va organitzar aquesta jornada, que es va dividir en dues parts: l'objectiu de la primera era comprendre millor les noves definicions de les unitats del sistema internacional (SI) i, en la segona, es van donar nocions sobre com introduir i explicar aquest tema en els àmbits acadèmics de secundària i educació superior. Es va celebrar al campus universitari de la UPC a Vilanova i la Geltrú.

Cicle La tecnologia al servei de les persones

Cicle de conferències en què es va relacionar la tecnologia amb àmbits conceptuals que no són estrictament tecnològics, amb l'objectiu de fer-la més respectuosa amb els humans. Va comprendre sis sessions:

— 19 d'octubre: «Ciència, tecnologia i societat», amb el doctor en filosofia i sociologia Manuel Medina, professor emèrit de la Universitat de Barcelona.

— 16 de novembre «La tecnologia alternativa», a càrrec dels doctors enginyers Pep Puig i Quim Corominas.

— 14 de desembre: *La mobilitat elèctrica*, sessió que va incloure les conferències «Les embarcacions de treball a ports i embassaments fluvials: una altra visió de la mobilitat elèctrica híbrida», de Víctor Fuses (professor del Departament d'Enginyeria Elèctrica de la Universitat Politècnica de Catalunya, UPC); «Mobilitat compartida, elèctrica i amb renova-

bles», pronunciada per Ricard Jornet (president de la cooperativa Som Mobilitat), i «Tecnologies de la mobilitat elèctrica», que va anar a càrrec de Lluís Morer (cap del programa d'eficiència energètica de l'Institut Català d'Energia).

— 25 de gener: *Edificis de consum energètic quasi nul (nZEB)*, sessió que va comprendre les conferències «nZEB en nova edificació i en rehabilitació», impartida per Marc Solans (màster en instal·lacions i eficiència energètica) i Fidela Frutos (arquitecta); «La importància de l'arquitectura en els edificis nZEB», a càrrec de l'arquitecta Alcía Marcillas, i «Tecnologies per a la climatització i ACS en els nZEB», amb Héctor Noguera (màster en eficiència energètica).

— 22 de març: «L'energia *smart* en l'entorn rural», a càrrec de Santi Martínez, doctor en ciències polítiques, i Pep Salas, doctor en enginyeria agrònoma.

— 19 d'abril: «Transició energètica: el rol de les comarques, dels municipis i de la població», amb Josep Puig, doctor en enginyeria, i Ramon Sans, enginyer industrial.

Exposició «L'enginy (in)visible.

Dones i tecnologia: passat, present i futur»

El calendari d'aquesta exposició itinerant, organitzada per la Presidència de l'IEC amb la col·laboració de la SCT, va ser el següent: Escola Politècnica Superior de la UdG (4 de setembre - 3 de novembre);

Institut Vila de Gràcia, Barcelona (13-17 de novembre); Institut Moianès, Moià (27 de novembre - 20 de desembre); Centre Cívic Pere Quart, Barcelona (22 de gener - 28 de febrer); Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC, Barcelona (2 de març - 2 d'abril); Escola Jesuïtes de Sarrià - Sant Ignasi, Barcelona (8 de març - 13 d'abril); Escola Isabel de Villena, Barcelona (30 d'abril - 28 de maig), i edifici Sa Riera de la Universitat de les Illes Balears, Palma (25 de juny - 27 de juliol).

Participació en activitats d'altres entitats

El 6 d'octubre, la presidenta de la SCT, M. Núria Salán, va ser convidada a la inauguració del 30è curs acadèmic de la Universitat d'Andorra (UdA), que es va celebrar a l'auditori Claror del Centre Cultural i de Congressos Lauredià (Sant Julià de Lòria). El curs va ser formalment inaugurat pel cap de Govern del Principat d'Andorra, Antoni Martí, en companyia del rector de la UdA, Miquel Nicolau, i M. Núria Salán va pronunciar la conferència inaugural, titulada «Dones, ciència i tecnologia: una carrera de fons». També hi va assistir el president de l'IEC, Joandomènec Ros.

La SCT va col·laborar en la conferència «The historical roots and future directions of open access to learning», organitzada per l'Associació Catalana de Sociologia i impartida per John Willinsky

(director del Public Knowledge Project) el 25 d'abril a la seu de l'IEC.

Així mateix, la SCT va participar en l'organització de la Final de l'Olimpíada Informàtica Catalana (Final Oicat 2018), que es va celebrar el 26 de maig a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC.

Premis

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia (per a estudiants)

Premi instituït l'any 1969, que s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia. En la 48a con-

vocatòria, inclosa en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi es va lliurar *ex aequo* a Cristina Prat, per *La construcció de la identitat digital a les xarxes socials. Estudi interdisciplinari sobre el procés d'identificació que fan els individus a les xarxes socials en línia: alteritat, multiplicitat, intimitat i narcisisme*, i a Mònica Castiñeira, per *Estudi del perfil de l'estudiant Tech: anàlisi dels perfils de les titulades fins a l'actualitat*. El lliurament va tenir lloc el 20 d'abril de 2018 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi.

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació: 1991

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 29 de novembre de 2017

Presidència:	EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Vicepresidència:	ALFONS ZARZOSO ORELLANA
Secretaria:	MIQUEL TERREU GASCON
Tresoreria:	JORDI FERRAN BOLEDA
Vocalia:	FRANCESC X. BARCA SALOM
	JOSEP BERNABEU MESTRE
	PASQUAL BERNAT LÓPEZ
	MÓNICA BLANCO ABELLAN
	MIQUEL CARANDELL BARUZZI
	MARÍA JOSÉ ESTEVE RAMOS
	CARMEL FERRACUD DOMINGO
	CLARA FLORENSA RODRÍGUEZ
	PERE GRAPÍ VILUMARA
	JOAQUIM GUILLEM LLOBAT
	ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
	M. ROSA MASSA ESTEVE
	ÒSCAR MONTERO PICH
	JOSÉ PARDO TOMÁS
	ENRIQUE PERDIGUERO GIL
	CARLES PUIG PLA
	MÓNICA RIUS PINIÉS
	XAVIER ROQUÉ RODRÍGUEZ
	JOSEP SIMON CASTEL

A partir del 29 de novembre de 2017

Presidència:	ALFONS ZARZOSO ORELLANA
Vicepresidència:	CLARA FLORENSA RODRÍGUEZ
Secretaria:	MIQUEL TERREU GASCON
Tresoreria:	EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Vocalia:	JOSEP BARCELÓ PRATS

JOSÉ RAMÓN BERTOMEU SÁNCHEZ
 MARÍA JOSÉ ESTEVE RAMOS
 SARA FAJULA COLOM
 JORDI FERRAN BOLEDA
 JOAQUIM GUILLEM LLOBAT
 ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
 ENRIQUE PERDIGUERO GIL
 CARLES PUIG PLA
 MÓNICA RIUS PINIÉS
 IGNACIO SUAY MATALLANA

Vocalia permanent: JOSEP M. CAMARASA CASTILLO
 Delegat de l'IEC: ANTONI ROCA ROSELL
 Nombre de socis: 313

Activitats

Per al curs 2017-2018, la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT) va organitzar les activitats següents, generalment dutes a terme a la seu de l'IEC:

Jornades

— 21 d'octubre: VII Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia. En la setena edició d'aquesta trobada dels estudiosos de la història de l'astronomia i de la meteorologia es van oferir dues conferències: «Els orígens de l'astronomia a Catalunya», de l'astrònom Josep M. Oliver, i «La cartografia meteorològica en el *siglo XIX*», pel meteoròleg Aitor Anduaga. Així mateix, es van presentar una

desena de comunicacions orals sobre recerques finalitzades o en curs i es va celebrar un debat, en què es van abordar qüestions com és ara la meteorologia endògena. Es va organitzar conjuntament amb el Patronat d'Estudis Osonencs i amb l'Agrupació Astronòmica d'Osona (AAO), i es va celebrar al Temple Romà de Vic.

— 17 i 18 de novembre: XV Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana i Marí. El programa es va estructurar en cinc sessions de comunicacions amb debats, en què es van abordar qüestions sobre els temes «història de la ciència i educació científica», «ciència i gènere» i «la immersió de la història de la ciència a l'aula». Així mateix, Carmen Magallón, investiga-

dora de la Fundación Seminario de Investigación para la Paz de Saragossa, va oferir la conferència «¿Cómo pueden los estudios sobre ciencia y género enriquecer el currículo y la innovación educativa?», i es va lliurar el XVI Premi Antoni Quintana i Marí.

Cicles de col·loquis

Racisme i biopolítica a l'Espanya contemporània

El racisme biològic, consistent en l'acció col·lectiva (control, estigmatització, deportació, extermini, i un llarg etcètera) sobre els éssers humans identificant-los i agrupant-los a partir de les característiques que posseeixen com a éssers vius, constitueix un episodi inscrit en un marc molt més gran i constitutiu de la modernitat: el que porta a governar les persones entenent-les a partir dels processos vitals que les conformen (natalitat, fecunditat, mortalitat, sexualitat, medi ambient...). En aquest cicle es va seguir el rastre de la racionalitat biopolítica a l'Estat espanyol per mitjà de dues sessions, que van tenir lloc els dies 8 i 22 de novembre al saló d'actes de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (IHMC, València). La primera va consistir en una ponència de Francisco Vázquez, catedràtic de filosofia de la Universitat de Cadis, titulada «La figura del cura pederastra en la cultura del anticlericalismo español». I, en la segona sessió, el ponent convidat va ser Salvador Cayuela, profes-

sor d'història de la ciència a la Universitat de Castella - la Manxa, que va parlar de «Biopolítica y discurso racial en el primer franquismo».

Objectes perduts: explicar i exposar ciència a museus i altres llocs públics
Cicle de reflexió sobre el patrimoni científic, els significats de la materialitat i el potencial evocador i explicatiu de la cultura material de la ciència. L'edició d'aquest curs es va centrar en la creació d'objectes científics i els seus règims d'exhibició (qui i com els crea, quins usos tenen, com circulen i com es transformen i creen nous significats), i va comprendre tres sessions. La primera (12 de desembre) va anar a càrrec de Chloe Sharpe, doctoranda en història de l'art a la Universitat de York (Regne Unit), que en la seva recerca compara el cementiri amb el museu anatòmic com a espai d'exhibició i estudia les tombes escultòriques tot establint una relació entre l'anatomia, la mort i l'escultura. La segona sessió (24 de gener) va ser impartida per Natasha Ruiz-Gómez, professora d'art contemporani i del segle XIX a la Universitat d'Essex (Regne Unit), que va examinar les interseccions entre art i ciència a partir de l'estudi d'escultures i fotografies mèdiques desenvolupades a l'Hospital de la Pitié-Salpêtrière, al París del darrer terç del segle XIX. Finalment, la darrera sessió (6 de febrer) va anar a càrrec de María José Galé, professora a la Facultat d'Educació

de la Universitat de Saragossa, que va oferir la conferència «¿Dónde se sitúa el escenario? Desviar las miradas sobre lo espectacular».

Ciència, tecnologia i medicina
a les places: governabilitats,
apoderaments i resistències

Cicle intermitent que té per objectiu constituir un espai de diàleg i reflexió compartits entre sabers subalterns i activismes acadèmics. L'edició d'aquest curs es va celebrar l'11 de gener i va portar per subtítol «Àtoms a la plaça: conflictes ambientals i energia nuclear, 1977-2017». S'hi va abordar la qüestió dels tòxics nuclears, i els ponents convidats van ser Xavier Roqué, historiador de la ciència especialitzat en la física del franquisme; Miguel Muñiz, membre del Moviment Ibèric Antinuclear, i Evelio Gómez, que va ser coeditor de la revista *Alfalfa. Revista de Crítica Ecológica y Alternativas*.

Metalls pesants tòxics en el treball
i en l'ambient

Cicle sobre els metalls pesants tòxics en el treball i en l'ambient, en què es van analitzar casos geogràficament diversos com és ara el francès, l'escocès i el japonès. Va tenir lloc el mes de febrer al saló d'actes de l'IHMC (València) i es va estructurar en tres sessions: la primera, el dia 14, va anar a càrrec de Judith Rainhorn, professora al Departament d'Història de

la Universitat de París I (França); la segona, el 21, va ser conduïda per Catherine Mills, professora d'història ambiental a la Universitat de Stirling (Regne Unit), i, la darrera, el dia 28, va ser impartida per Brett Walker, professor d'història ambiental a la Universitat Estatal de Montana (Estats Units), i va finalitzar amb una taula rodona d'experts en salut pública i grups ecologistes que han treballat en els problemes de salut ambiental i ocupacional derivats de l'exposició a metalls pesants en el context valencià.

A banda de *L'origen*. Els altres llibres
de Charles Darwin

Cicle de xerrades al voltant d'obres i temes tractats pel naturalista Charles Darwin, altres que *L'origen de les espècies*. Les sessions es van dur a terme a la seu de l'AAO (Vic) d'acord amb el programa següent: «L'expressió de les emocions», amb Xavier Bellés (Institut de Biologia Evolutiva), el 27 de febrer; «La fertilització de les plantes», a càrrec de Jesús Català (Universitat Cardenal Herrera, CEU), el 20 de març; «Del viatge d'un naturalista a l'autobiografia. Principi i final del recorregut científic i personal de Charles Darwin», amb Agustí Camós (Centre d'Història de la Ciència de la UAB, CEHIC), el 24 d'abril, i «L'Home destronat. 'The descent of man' i el lloc de l'ésser humà a la naturalesa», conduïda per Pasqual Bernat (CEHIC), el 29 de maig.

Vulnerables: compassió i cures
d'infermeria en la història
de l'humanitarisme

Cicle ofert els dies 8, 15 i 22 de març a l'auditori petit de la Residència d'Investigadors (CSIC - Generalitat de Catalunya, Barcelona). Per mitjà de tres col·loquis, es va combinar la història de la compassió amb el paper desenvolupat per les dones en les missions humanitàries, tant en contextos bèl·lics com de desastres naturals. El primer col·loqui va ser conduït per Dolores Martín, professora d'història de la medicina i d'història de les emocions a la Universitat de Ginebra (Suïssa), i va versar sobre la Comuna de París (1871). El segon, amb Linda Pallfreeman, professora a la Facultat d'Humanitats i Ciències de la Comunicació de la CEU, va girar entorn de la I Guerra Mundial. Finalment, el tercer col·loqui es va centrar en els orígens de l'agència humanitària Save the Children i va anar a càrrec de Rebecca Gill, professora d'història contemporània a la Universitat de Huddersfield (Regne Unit).

Espais de ciència: la natura a la ciutat
Cicle de visites a tres espais de Barcelona dedicats a les ciències naturals. Cada visita va ser guiada per dos experts, l'un per a parlar de la història de l'espai i l'altre per a exposar-ne la situació actual i les opcions de futur, a fi de generar un debat amb coneixement de causa, on la història té un paper important. La pri-

mera visita, amb Ferran Aragon (CEHIC) i Miquel Carandell (SCHCT), va tenir lloc el 12 d'abril al Museu del Seminari Conciliar, un dels primers museus de ciències naturals de Barcelona. La sessió següent, conduïda per Oliver Hochadel (Institució Milà i Fontanals, IMF), es va dur a terme el 26 d'abril a la Granja Vella de Martí Codolar, actualment una residència dels salesians i que va acollir l'embrió del que esdevindria el primer zoològic de Barcelona. Per acabar, el 10 de maig es va fer una visita guiada per Anna Omedes (Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona) i José Pardo (IMF) al Castell dels Tres Dragons, que va ser el museu de ciències naturals de Barcelona durant gairebé un segle i que avui resta buit.

Frankenstein 2018: Dos-cents anys
en la història de la ciència

Cicle per a commemorar el bicentenari de la publicació de *Frankenstein* i examinar aquest mite cultural en relació amb la ciència de manera històrica i contextualitzada, i relacionant-lo amb l'exploració polar, l'electricitat i la vida, la política de les ciències naturals, la història del cos i, més enllà del segle XIX, amb el cervell i el canvi climàtic. Durant el curs 2017-2018 es van oferir els tres primers col·loquis: «The Science of *Frankenstein*: discoveries and controversies», impartit el 19 d'abril per Andrew Smith, professor de literatura anglesa del segle XIX a l'Es-

cola d'Anglès de la Universitat de Sheffield (Regne Unit); «*Frankenstein on ice: the novel and Arctic exploration*», que va oferir Tim Fullford, professor de la Facultat d'Art, Disseny i Humanitats de l'Escola d'Humanitats de la Universitat De Montfort (Regne Unit), el 17 de maig, i «*A year without a winter: A climate for monsters*», amb Dehlia Hannah, professora visitant de l'Escola per al Futur de la Innovació en la Societat de la Universitat Estat d'Arizona (EUA), el 14 de juny.

Rutes científiques

La SCHCT, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona i la British Society for History of Science, ofereix itineraris històrics pel patrimoni de Barcelona basats en la unió entre ciència i ciutat. Hi ha set itineraris disponibles, en català, castellà i anglès: «Ciència i tecnologia a l'Exposició Universal de 1888», «Històries de ciència a Gràcia», «Indústria a Sant Andreu de Palomar», «En els límits de la ciència: espiritisme a Barcelona», «Ciència i tècnica a l'Exposició Internacional de 1929», «Sanitat al Raval: una història de més de 500 anys» i «Històries naturals a Ciutat Vella». Es poden explorar per tres vies diferents: *Route you* (web on es pot veure l'itinerari detalladament i baixar-lo), *Izi Travel* (plataforma que permet descobrir les rutes mitjançant audioguies) i acompanyats d'un guia expert en històries de ciència.

Altres activitats

— 13 de desembre: presentació del llibre *Aigua i energia. L'aprofitament hidroelèctric dels rius catalans*. Hi van intervenir l'autor, Joan Carles Alayo; Pere Palacín, degà del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya; Oriol Altisench, degà del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Catalunya, i Joan Antoni Solans, president de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— 19 de gener: nomenament de Margarita Comas com a filla il·lustre de la ciutat de Maó. Acte organitzat per l'Ajuntament de Maó i celebrat a la sala d'actes de la seva seu.

— 31 de maig: homenatge a Josep Miquel Vidal (1939-2013). Hi van participar Joandomènec Ros, president de l'IEC; Maite Salord, vicepresidenta del Consell Insular de Menorca, i Miquel Àngel Casanovas, director de l'*Enciclopèdia de Menorca*. L'acte va incloure la projecció de vídeos i imatges d'arxiu i les intervencions de José Pardo, de la SCHCT, amb la conferència «La darrera aposta intel·lectual de Josep Miquel Vidal: com construir la història de la medicina de Menorca», i del membre de l'IEC Antoni Roca Rosell, amb la semblança «Josep Miquel Vidal, historiador de la ciència». Va ser coorganitzat amb l'Institut Menorquí d'Estudis, amb el suport de la Fundació Enciclopèdia de Menorca, la Societat Catalana de Física i les seccions de Ciències Biològiques i de Ciència i Tecnologia de l'IEC.

— 6 de juny: *Indústria química i contaminació ambiental. El cas de Flix. Presentació i debat sobre el documental 'Flix: atur o misèria' (2018)*. Acte en què Arturo Hortas va presentar el seu documental *Flix: atur o misèria*, basat en la tesi doctoral de Marta Pujadas titulada *La creació d'un passiu ambiental a Catalunya. Història de la planta química de Flix al riu Ebre (1897-2013)*. A més de la presentació i projecció de l'obra, especialistes de diferents àrees que estudien la qüestió ambiental des de perspectives diverses van oferir les ponències següents: «Història de la ciència i història ambiental» (Agustí Nieto, de la UAB), «El cas de Flix i l'ecologia política» (Joan Martínez-Alier, de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB, ICTA-UAB), «La creació d'un passiu ambiental a Catalunya» (Marta Pujadas, de l'ICTA-UAB), «La contaminació ambiental a l'entorn de Flix» (Joan Grimalt, de l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua) i «La salut pública de la població de Flix» (Jordi Sunyer, del Departament d'Epidemiologia i Salut Pública de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica).

— 6 de juliol: sessió *Amèriques globals: coneixement, experiències i espais de la física al segle XX*, amb les intervencions d'Adriana Minor (Universitat Federal de Bahia, Brasil) i Josep Simon (Universitat del Rosario, Colòmbia). Va ser organitzada amb la col·laboració del

CEHIC i impartida a la seva seu, al campus de la UAB.

Premis

La SCHCT va convocar aquests dos premis, inclosos dins del *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC:

Premi Antoni Quintana i Marí per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (per a estudiants)

Premi instituint el 2001 i ofert a un treball de recerca sobre aspectes de la història de la ciència, de la medicina i de la tècnica en qualsevol dels seus àmbits temàtics, cronològics i geogràfics. En la 16a convocatòria, el Premi es va lliurar a Marc Piquer, per *Zero, la joia que vingué d'Orient*, el 18 de novembre de 2017, a la seu de l'IEC, en el marc de la XV Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana i Marí.

Premi Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica per a treballs de màster d'història de la ciència amb una orientació professional

En la tercera convocatòria, el Premi va quedar desert.

Publicacions

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica [en línia], vol. 10 (2017).

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació: 1993

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	MONTSERRAT RIVERO URGELL
Vicepresidència:	M. CARMÉ VIDAL CAROU
Tresoreria:	JOSÉ JUAN RODRÍGUEZ JEREZ
Secretaria:	MARIA RODRÍGUEZ-PALMERO SEUMA
Vocalia:	LLUÍS AROLA FERRER
	MONTSERRAT BOSCH GALLEGO
	VICTÒRIA CASTELL GARRALDA
	PERE CASTELLS ESQUÉ
	RICARD CHIFRÉ PETIT
	ESTANISLAU FONS SOLÉ
	CLAUDI MANS TEIXIDÓ
	BENJAMÍN MARTÍN MARTÍNEZ
	ANDREU PRADOS BO
	GEMMA SALVADOR CASTELL
	JOAN TIBAU FONT
	CATHERINE VIDAL ORTEGA

Delegat de l'IEC: ABEL MARINÉ FONT

Nombre de socis: 243

Activitats

Tot seguit es detallen les activitats organitzades per l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA) per al curs 2017-2018, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 18 de setembre, jornada commemorativa del 50è aniversari de l'Associació de Consumidors de la Província de

Barcelona (ACPB). L'ACCA va col·laborar en aquest acte de l'ACPB en què, per mitjà de taules rodones i conferències, diversos experts del sector del consum van abordar l'evolució del consum i la resolució de conflictes a través dels sistemes extrajudicials de defensa dels consumidors. La presidenta de l'ACCA, Montserrat Rivero, va fer de moderadora en una

taula rodona. Es va celebrar a les Cotxeres del Palau Robert de Barcelona.

— 31 d'octubre, jornada divulgativa *Menjar amb por? Trencant mites*. Activitat inclosa en el cicle interacadèmic *Els aliments* de l'IEC, organitzada per a debatre mites presents en la nostra societat entorn dels aliments i l'alimentació, derivats d'una visió emocional i no científica sobre les característiques dels aliments i els seus efectes sobre l'organisme. El president de l'IEC, Joandomènec Ros, va donar la benvinguda als assistents, i Montserrat Rivero, presidenta de l'ACCA, va presentar la jornada. Tot seguit, Josep Miquel Mulet, investigador de l'Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes de la Universitat Politècnica de València, va fer una introducció a la qüestió sota el títol de «Percepció i comunicació». Immediatament es va obrir una taula rodona amb Mulet; el membre de l'IEC Abel Mariné; la vicepresidenta de l'ACCA, M. Carme Vidal, i José Juan Rodríguez Jerez, professor titular de nutrició i bromatologia a la Universitat Autònoma de Barcelona. Per acabar, es va encetar un debat obert amb un torn de preguntes.

— 27 de novembre, jornada tècnica *Iniciatives per a la reducció del malbaratament al sector agroalimentari*. Un terç de la producció global d'aliments es desaprofita i es malbarata, fet que genera impactes socials, ambientals i econòmics greus. El malbaratament es produeix en totes les fases de la cadena

alimentària, des de la producció fins al consum final, i s'associa a diverses causes. Amb l'objectiu d'implantar estratègies i mesures que aportin solucions als operadors de la cadena alimentària, el programa de la jornada va comprendre, entre altres activitats, una sessió d'experiències de reducció del malbaratament alimentari a Catalunya —en què experts de cada àmbit van abordar la producció agrícola, la producció fructícola, la producció ramadera, la fabricació de galetes, la fabricació de cervesa i la fabricació d'elaborats carnis—, una sessió al voltant de la recerca en reducció del malbaratament alimentari i una taula rodona sobre com els sectors agrari i agroalimentari poden contribuir a la reducció del malbaratament alimentari. Va ser organitzada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració de la ICEA i l'ACCA.

— 29 de novembre, IV Jornada Mengem Sa?: «Dietses o modes?». Jornada coorganitzada amb la ICEA perquè experts convidats debatien la situació actual de l'alimentació en el marc de la UE i les garanties de seguretat i qualitat dels aliments envers els consumidors. Aquesta edició, celebrada en el marc del cicle interacadèmic *Els aliments*, es va dedicar a les dietes i es va estructurar en sis sessions: «Carn o peix?», «Les dietes en etapes de creixement. Avantatges i riscos», «Al·lèrgies i intoleràncies», «Dietses i divulgació cien-

tífica», «Diètes per aprimar-se» i «Diètes en els mitjans de comunicació».

— 5 de març, jornada *Avenços rellevants en nutrició*. Acte coorganitzat amb la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya i celebrat a la seva seu, que va consistir en dues sessions per a donar a conèixer els avenços més rellevants d'interès farmacèutic del XXI Congrés Internacional de Nutrició, celebrat a Buenos Aires. Hi van participar Ascensión Marcos, presidenta de la Federació Espanyola de Societats de Nutrició, Alimentació i Dietètica; Alfredo Martínez, president de la Unió Internacional de Ciències de la Nutrició; Montserrat Rivero, presidenta de l'ACCA, i Gregorio Varela, president de la Federació Espanyola de Nutrició, que van abordar temes com ara la nutrició de precisió, els estils de vida i les seves conseqüències metabòliques, i les interaccions de les defenses de l'individu i la macrobiòtica.

— 27-29 de juny, XVII Congrés de la Societat Espanyola de Nutrició. L'ACCA va coorganitzar aquest congrés, que va integrar la X Jornada de l'ACCA i que, sota el lema «Alimentació 5S», va comprendre conferències, taules rodones,

débats, comunicacions i tallers entorn de cinc elements clau que dibuixen la complexitat i transversalitat de l'alimentació actual: alimentació saludable, alimentació segura, alimentació sostenible, alimentació social i alimentació satisfactòria. Es va celebrar a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona.

Premis

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (per a estudiants)

Premi instituït l'any 2003 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre els aliments. En la 15a convocatòria, inclosa en el *LXXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi es va lliurar a Oriol Comas, per *Valoració de les declaracions de salut a l'etiquetatge dels productes comercialitzats a Catalunya*, durant la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2018, el 20 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Publicacions

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 16 (2016) (ed., 2018).

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació: 1995

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: PERE CASANELLAS BASSOLS
Secretaria: CONSTANTINO VIDAL SALMERÓN
Tresoreria: ESPERANÇA VALLS PUJOL
Vocalia: ANA BEJARANO ESCANILLA
TESSA CALDERS ARTÍS
JOAN FERRER COSTA
IRENE LLOP JORDANA

Delegat de l'IEC: JOSEP MASSOT MUNTANER

Nombre de socis: 65

Activitats

Com a activitat pública, per al curs 2017-2018, la Societat Catalana d'Estudis Hebraics (SCEHB) va organitzar la III Jornada d'Estudis Hebraics. Va tenir lloc el 20 de març a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC i es va dedicar a commemorar el centenari de la Comunitat Israelita de Barcelona i el setantè aniversari de la fundació de l'Estat d'Israel. Va comprendre dues conferències: «Aproximació a Bialik, el poeta d'Israel», de Joan Ferrer Costa, vocal de la Junta Directiva de la SCEHB i president de l'Associació Bíblica de Catalunya, i «Judaisme a la Catalunya contemporània», per Maria Josep Estanyol, professora de filologia semítica a la

Universitat de Barcelona. Eulàlia Vernet, investigadora postdoctoral del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona, va oferir una lectura de poemes de Bialik traduïts per Eduard Feliu, i el poeta i traductor israelià Itai Ron els va llegir en l'original hebreu.

Així mateix, la SCEHB va participar en l'organització de la conferència «The historical roots and future directions of open access to learning», que va oferir John Willinsky (director del Public Knowledge) el dia 25 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. La sessió, organitzada per l'Associació Catalana de Sociologia, va girar entorn de la història de l'accés

al coneixement a la península Ibèrica des de l'edat mitjana, les iniciatives més recents en la creació de recerca en accés obert i l'ús de la plataforma Open Journal Systems que es desenvolupa des del Public Knowledge Project.

Premis

Premi Josep Ribera i Florit, de judaisme i hebraisme (per a joves graduats)

Es va declarar desert.

Publicacions

Tamid, núm. 12: 2016-2017 (2017).

Societat Catalana de Terminologia

Any de fundació:	2008*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	MIQUEL-ÀNGEL SÀNCHEZ FÈRRIZ
Vicepresidència:	JUDIT FELIU CORTÈS
Secretaria:	MIREIA TRIAS FREIXA
Tresoreria:	M. TERESA MIRET MESTRE
Vocalia:	ESTER BONET SOLÉ M. AMOR MONTANÉ MARCH
Delegada de l'IEC:	MERCÈ LORENTE CASAFONT
Nombre de socis:	75

* Anteriorment, Associació Catalana de Terminologia, fundada el 2002.

Aspectes institucionals

La Junta Directiva de la Societat Catalana de Terminologia (SCATERM) es va reunir onze vegades al llarg del curs 2017-2018. L'Assemblea General ordinària de la SCATERM va tenir lloc el 22 de març de 2018.

Activitats

XIV Jornada de la SCATERM:

«La terminologia de la 'Gramàtica'»

Aprofitant l'aparició de la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (GIEC) el novembre de 2016, especialistes en terminologia, gramàtica, lingüística i ensenyament van examinar el

lèxic emprat per a vehicular el coneixement gramatical. Concretament, es va contrastar si la terminologia usada per Fabra fa gairebé un segle en la seva gramàtica continua vigent en la GIEC. Des d'un vessant més teòric i lingüístic, es va analitzar si darrera la terminologia seleccionada es pot detectar una ideologia gramatical determinada. En l'àmbit de l'ensenyament, es va debatre si la terminologia recollida i l'ús que se'n fa són adequats per a l'escola. I, finalment, es va avaluar el grau d'adequació i claredat dels termes gramaticals i es va debatre la necessitat d'una tasca terminològica i divulgativa per a transmetre el coneixement gramatical.

La Jornada va començar amb tres ponències: «Nova gramàtica, nova terminologia?», a càrrec d'Aina Labèrnia, responsable de Política Lingüística de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés - Universitat Ramon Llull; «Models lingüístics i model de llengua en la terminologia gramatical», impartida per la membre de l'IEC Mercè Lorente, i «La terminologia gramatical a l'ensenyament», d'Anna Camps, catedràtica emèrita de didàctica de la llengua de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Tot seguit, M. Josep Cuenca, membre de l'IEC, va pronunciar una conferència titulada «La terminologia gramatical: de la GIEC a la GEIEC». I, per acabar, es va obrir un debat amb les quatre ponents, moderat per la vicepresidenta de la SCATERM, Judit Feliu. Es va celebrar el 14 de desembre a la seu de l'IEC.

XV Jornada de la SCATERM:

«La terminologia de l'esport»

La quinzena edició de la Jornada de la SCATERM va tenir lloc el 31 de maig a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Amb motiu del desè aniversari de la revista *Terminàlia* —el primer número de la qual tractava dels esports—, la Jornada es va dedicar a fer un repàs de la terminologia esportiva: des dels inicis, fent una aturada en la tasca de Pompeu Fabra i en els Jocs Olímpics de 1992, fins a l'actualitat.

Es van oferir tres ponències: «Fabra i l'esport», a càrrec del membre de

l'IEC Jordi Mir; «La formació de la terminologia futbolística», de Neus Faura (UAB), i «La terminologia dels esports olímpics», d'Ester Bonet (SCATERM). Tot seguit, es va obrir una taula rodona sobre les necessitats terminològiques en els mitjans de comunicació, en què van participar el membre de l'IEC Joaquim M. Puyal (futbol), els comentaristes esportius Jordi Robirosa (bàsquet) i Josep Lluís Merlos (motor), i M. Amor Montané (Universitat Pompeu Fabra, UPF) i Carolina Bastida (Universitat d'Andorra), que van abordar els esports d'hivern. Va cloure l'acte Joaquim M. Puyal.

Exposició commemorativa del desè aniversari de 'Terminàlia'

Amb motiu del desè aniversari de *Terminàlia*, la revista científica de la SCATERM, entre els dies 31 de maig i 29 de juny, es va poder visitar al pati de l'IEC una exposició que mostrava com durant aquests deu anys *Terminàlia* s'ha anat consolidant com una de les tres revistes dedicades a la terminologia al món, tot recollint la recerca i les diverses activitats de la terminologia i d'àmbits afins.

Altres activitats en què va col·laborar la SCATERM

La SCATERM va col·laborar en la XIII Jornada Científica de Realiter: «Terminologia per a la normalització i terminologia per a la internacionalització», coorganitzada per la secretaria de la xarxa panlla-

tina de terminologia Realiter, l'IEC, el TERMCAT i la Universitat Politècnica de Catalunya. Va tenir lloc a la seu de l'IEC el 6 d'octubre.

També va participar en la Jornada AETER 2017: «La formación en terminología, un espacio en movimiento», organitzada per l'Associació Espanyola de Terminologia (AETER) i el grup de recerca IULATERM de l'Institut de Lingüística Aplicada de la UPF. Es va celebrar al Campus de la Comunicació d'aquesta universitat el 3 de novembre.

Premis

Premi de la Societat Catalana de Terminologia (per a estudiants)

Es va declarar desert.

Publicacions

SÁNCHEZ FÈRRIZ, Miquel-Àngel; MATEU, Rosa (cur.). *La ciència en català: des del segle XIII fins avui* [en línia]. Barcelona, 2018. (Memòries de la Societat Catalana de Terminologia; 6) *Terminàlia*, núm. 16 (desembre 2017); núm. 17 (juny 2018).